

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Οικονομοτεχνική Μελέτη για την Ύδρευση και Λειτουργία
Ατομικής Επιχείρησης Καφετέριας

Εισηγήτρια:
Δ. Νικολοπούλου

Σπουδαστές:
Γερούλη Ελένη
Διψελλάς Αντώνιος - Βασίλειος
Σταθοπούλου Γεωργία

ΠΕΡΙΟΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛΙΔΕΣ
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Εισαγωγή	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ο συγκεκριμένος Κλάδος Επιχείρησης και το Νομοθετικό Πλαίσιο που τον διέπει	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Χαρακτηριστικά και επιδιώξεις του υποτιθέμενου επιχειρηματία	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Έρευνα για το Πελατολόγιο και τον Ανταγωνισμό – Αποτελέσματα Έρευνας	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Επωνυμία της Επιχείρησης	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6]: Κτιριακή Εγκατάσταση	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Προσωπικό και Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Προώθηση και Διαφήμιση	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Προϋπολογισμός Κόστους Επένδυσης	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Προϋπολογισμός Σταθερού Λειτουργικού Κόστους 1 ^{ου} Έτους	62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Τιμολογιακή Πολιτική, Ν. Σ. Πωλήσεων και Βιωσιμότητα της Επιχείρησης	63
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	77
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	169

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η συγκεκριμένη οικονομοτεχνική μελέτη αναφέρεται στην ίδρυση και στην λειτουργία μιας μικρής ατομικής επιχείρησης που πρόκειται να δημιουργήσει ο κύριος Αργυρίου Νικόλαος. (Υποθετικό πρόσωπο)

Το αντικείμενο εργασιών της επιχείρησης αυτής, είναι η ίδρυση και λειτουργία μιας καφετέριας.

Ο τόπος όπου θα εγκατασταθεί βρίσκεται απέναντι από το ΤΕΙ της Πάτρας. (Όπως φαίνεται και στο σχεδιάγραμμα του παραρτήματος Ι)

Η επένδυση της επιχείρησης θα πραγματοποιηθεί με χρηματικό ποσό που διαθέτει ο επιχειρηματίας σε μετρητά.

Αφού έγιναν γνωστά τα χαρακτηριστικά και οι επιδιώξεις του επιχειρηματία, έγιναν:

- Έρευνα αγοράς για την συγκεκριμένη επιχείρηση
- Έρευνα για το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τον κλάδο
- Αναλυτική μελέτη για την οργάνωση
- Διερεύνηση της δυνατότητας βιωσιμότητας και προϋπολογισμός του χρόνου απόσβεσης της επένδυσης της επιχείρησης αυτής.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τις τελευταίες δεκαετίες διαπιστώνεται μια συνεχόμενη ανάπτυξη των ιδιωτικών επιχειρήσεων και περισσότερο των επιχειρήσεων κοινωνικού και επικοινωνιακού ενδιαφέροντος.

Συνεχώς νέοι άνθρωποι προσπαθούν να εξασφαλίσουν την οικονομική τους κατάσταση αποκτώντας δικό τους εισόδημα και να γίνουν οι ίδιοι ιδιοκτήτες κάποιας κερδοφόρας επιχείρησης.

Αυτό που προσέχουν πριν ξεκινήσουν την δημιουργία του χώρου τους είναι ο τόπος αυτής. Ψάχνουν να βρουν μέρη τα οποία να είναι περάσματα και να έχουν κίνηση. Προσπαθούν ο τόπος εγκατάστασης τους να είναι μακροχρόνια εκμεταλλεύσιμος και όχι βραχυχρόνια.

Ακριβώς έτσι και σε αυτήν την μελέτη βρέθηκε ο κατάλληλος χώρος ο οποίος μετά από μελέτες που πραγματοποιήθηκαν διαπιστώθηκε ότι θα είναι μακροχρόνια εκμεταλλεύσιμος. Μετά από έρευνες που έγιναν αποφασίστηκε ο χώρος εγκατάστασης, υπολογίστηκαν τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης καθώς επίσης και μια πρόβλεψη για τα έσοδα της πρώτης χρονιάς και σε πόσο χρονικό διάστημα θα μπορέσει να γίνει η απόσβεση του κεφαλαίου της επένδυσης που θα διαθέσει ο επιχειρηματίας.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ενώ η επιχείρηση θα λειτουργεί όλο το χρόνο τα έσοδα της θα διαφέρουν από εποχή σε εποχή και αυτό εξ' αιτίας του ότι οι πελάτες που επιθυμεί να προσελκύσει είναι κυρίως φοιτητές, και όπως θα αναφέρουμε και στη συνέχεια της εργασίας μας δεν βρίσκονται όλο το χρόνο στη πόλη που σπουδάζουν.

2. Ο ΣΥΓΚΡΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΤΟΝ ΔΙΕΠΕΙ

A. Απαιτούμενα δικαιολογητικά και συμπλήρωση εντύπων για έκδοση άδειας και έναρξη εργασιών.

Η καφετέρια θα λειτουργήσει ως ατομική επιχείρηση και κατά την έναρξη εργασιών της ο επιχειρηματίας (φυσικό πρόσωπο) συμπληρώνει και υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. τα παρακάτω έντυπα:

- M2 "Δήλωση έναρξης /μεταβολής εργασιών φυσικού προσώπου"
- M6 "δήλωση δραστηριοτήτων"
- M10 "δήλωση εγκατάστασης εσωτερικού"

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά είναι τα παρακάτω:

- Αστυνομική ταυτότητα
- Τίτλος κυριότητας η μισθωτήριο συμβόλαιο η υπεύθυνη δήλωση του ν 1599/86 για δωρεάν παραχώρηση χώρου.
- Βεβαίωση εγγραφής σε επιμελητήριο.
- Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής από ασφαλιστικό φορέα.

Τα δικαιολογητικά φυλάσσονται στην έδρα της επιχείρησης και επιδεικνύονται σε κάθε φορολογικό έλεγχο, αμέσως μετά την έναρξη εργασιών. Η βεβαίωση έναρξης εργασιών χορηγείται άμεσα από την

Δ.Ο.Υ.

B. Νομοθετικό πλαίσιο

Οι νόμοι, τα άρθρα και τα νομικά διατάγματα που διέπουν τον συγκεκριμένο κλάδο επιχειρήσεων είναι οι εξής

- Νόμος 2859/2000 αναφέρεται στο ΦΠΑ
- Άρθρο 36 αναφέρεται στην συμπλήρωση του έντυπου έναρξης εργασιών, στην έκδοση ΑΦΜ, στην εγγραφή σε ασφαλιστικό ταμείο και στην ενημέρωση ιδιοκτησίας του οικήματος.
- Διάταγμα 186/92 αναφέρεται στα βιβλία που θα διατηρεί η επιχείρηση και τα οποία θεωρεί στην εφορία.
- Νόμος 2238/94 αναφέρεται στην δήλωση φόρου εισοδήματος στο τέλος του χρόνου.

Γ. Εγγραφή στο Τ.Ε.Β.Ε.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για εγγραφή των εργαζομένων στο ΤΕΒΕ είναι:

- Δυο φωτοτυπίες ταυτότητας
- Μισθωτήριο καταστήματος θεωρημένο από την εφορία
- Ιδιότητα συμβόλαια
- Παραχωρητήριο σε επικυρωμένη υπεύθυνη δήλωση από αστυνομικό τμήμα.
- Αν υπάρχουν ένσημα σε άλλο ασφαλιστικό φορέα (εκτός ΟΓΑ)
  - 1) Εάν είναι μέχρι 31/12/1992 τότε χρειάζεται μια φωτοτυπία από μια καρτέλα ένσημων και το δικαίωμα εγγραφής στο ΤΕΒΕ είναι 72 ευρώ

2) Εάν είναι μετά την 01/01/1993 τότε η εγγραφή στο ΤΕΒΕ είναι 150 ευρώ

-ΑΦΜ

-Τηλέφωνα επιχείρησης η οικίας

-Εάν υπάρχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από άλλο ταμείο για το τρέχον έτος τότε χρειάζεται βεβαίωση από τον φορέα αυτό και σε αυτήν την περίπτωση υπάρχει μείωση στη μηνιαία ασφάλιση για όσο διάστημα καλύπτεται από τον άλλο φορέα

Δ. Ασφάλιση των εργαζομένων στο Ι.Κ.Α.

Όσον αφορά την ασφάλιση των εργαζομένων στο ασφαλιστικό ταμείο του ΙΚΑ Ο επιχειρηματίας-εργοδότης ακολουθεί την παρακάτω διαδικασία.

Κατά την αίτηση εγγραφής συμπληρώνει τα εξής στοιχεία:

-Επίθετο και όνομα υπεύθυνου εργοδότη

-Αριθμό δελτίου ταυτότητας υπεύθυνου

-ΑΦΜ

-Επωνυμία επιχείρησης

-Διεύθυνση έδρας επιχείρησης

-Αρμόδια ΔΟΥ

Στην συνέχεια παίρνει αριθμό μητρώου εργοδότη (ΑΜΕ), συμπληρώνει τα στοιχεία των εργαζομένων και τους ασφαλίζει.

Από την πλευρά του το ΙΚΑ κάθε 3-4 μήνες ενημερώνει τους ασφαλισμένους για τα ένησημα που τους έχει κατοχυρώσει ο εργοδότης

ΑΠΗΛΗΘΗ-ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

ΟΠΕ-ΙΚΑ

ΠΡΟΣ ΥΠΟΚ/ΜΑ-ΠΑΡ/ΜΑ ΙΚΑ
 ΚΩΔ*
 ΟΝΟΜΑΣΙΑ .....

ΑΡΙΘ ΠΡΩΤ. ....
 ΗΜΕΡΑΝΙΑ ...../...../.....

Α.Μ.Ε.*

I. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

ΣΥΛΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ   ΝΑΙ   ΟΧΙ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΩΝΥΜΟ			
ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤ ΕΡΑ		
ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ			
ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.Ο.Υ.	Ν.Π.Δ. * <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	Α.Α.Μ. <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	Κ.Α.Δ. <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΔΕΛΤΙΑ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΕΛΤΙΑΣ	...../...../.....		

II. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΔΡΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΥΘΥΝΣΗΣ	Τ.Κ.Μ.	Τ.Κ.	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	Π.Ν.Α.	Ν.Α.Κ.Ε.	
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΦΑΧ	Ε-MAIL
ΑΠΑΣΧΟΛΗΤΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΕ ΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΒΑΣΗ	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐		
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ ΕΔΡΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐		

III. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

Κ.Α.Δ.	ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (Παράρτησι)
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	.....
	ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (Παράρτησι)
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	.....
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	.....
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	.....

Αρ. Τηλεφ. 120346124 fax 1627842

* (Συνεπληρώνεται από την υπηρεσία)

IV. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΠΙΘΑΟΤΗ

ΕΠΙΘΥΝΟ				ΟΝΟΜΑ			
ΕΠΙΘΥΝΟ ΠΑΤΕΡΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ			ΟΝ. ΜΗΤΕΡΑ			
ΕΠΙΘΥΝΟ ΥΙΟΥ				ΟΝ. ΥΙΟΥ			
ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	..... / ..... /		ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΟΔΟΣ			ΑΡΙΘΜΟΣ	ΤΑΧ.	ΠΟΛΗ	
	ΠΟΡΤΕ			ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΕΛΙΑΣ		
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΘΗΤΙΑΣ	ΤΥΠΟΣ			ΑΡΙΘΜΟΣ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΚΑΘΗΣ		ΚΑΤΑΣΤΑ ΑΝΤΗ
	ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΟΥ	ΕΣΟΧΟΣ *	ΟΝΟΜΑΤΑ	ΑΦΜ			
ΙΔΙΟΤΗΤΑ				ΕΝΑΡΞΗ ΙΔΙΟΤΗΤΙΑΣ			
ΕΣΟΧΟΣ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ						

ΕΠΙΘΥΝΟ				ΟΝΟΜΑ			
ΕΠΙΘΥΝΟ ΠΑΤΕΡΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ			ΟΝ. ΜΗΤΕΡΑ			
ΕΠΙΘΥΝΟ ΥΙΟΥ				ΟΝ. ΥΙΟΥ			
ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	..... / ..... /		ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΟΔΟΣ			ΑΡΙΘΜΟΣ	ΤΑΧ.	ΠΟΛΗ	
	ΠΟΡΤΕ			ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΕΛΙΑΣ		
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΘΗΤΙΑΣ	ΤΥΠΟΣ			ΑΡΙΘΜΟΣ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΚΑΘΗΣ		ΚΑΤΑΣΤΑ ΑΝΤΗ
	ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΟΥ	ΕΣΟΧΟΣ *	ΟΝΟΜΑΤΑ	ΑΦΜ			
ΙΔΙΟΤΗΤΑ				ΕΝΑΡΞΗ ΙΔΙΟΤΗΤΙΑΣ			
ΕΣΟΧΟΣ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ						

ΕΠΙΘΥΝΟ				ΟΝΟΜΑ			
ΕΠΙΘΥΝΟ ΠΑΤΕΡΑ	ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ			ΟΝ. ΜΗΤΕΡΑ			
ΕΠΙΘΥΝΟ ΥΙΟΥ				ΟΝ. ΥΙΟΥ			
ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	..... / ..... /		ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΟΔΟΣ			ΑΡΙΘΜΟΣ	ΤΑΧ.	ΠΟΛΗ	
	ΠΟΡΤΕ			ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΕΛΙΑΣ		
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΘΗΤΙΑΣ	ΤΥΠΟΣ			ΑΡΙΘΜΟΣ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΚΑΘΗΣ		ΚΑΤΑΣΤΑ ΑΝΤΗ
	ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΟΥ	ΕΣΟΧΟΣ *	ΟΝΟΜΑΤΑ	ΑΦΜ			
ΙΔΙΟΤΗΤΑ				ΕΝΑΡΞΗ ΙΔΙΟΤΗΤΙΑΣ			
ΕΣΟΧΟΣ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ						

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ		Α.Φ.Μ.	
ΑΡΜΟΔΙΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΙΚΑ ΕΛΛΙΝΟΥ			
ΚΩΔΙΚΟΣ		ΟΝΟΜΑΣΙΑ	

Βεβαιώνουμε ότι:

- Ο/Η Ασφαλισμένος/ή με τα κάτωθι ατομικά και ασφαλιστικά στοιχεία απασχολήθηκε στην επιχείρησή μας και συγκεκριμένα στην Έδρα/ στο Παράρτημα με Α/Α ..... κατά τις μισθολογικές περιόδους που ακολουθούν.

ΑΡ ΠΑΡΑΡΤ / Χ Α Δ.	/
ΑΡΙΘΜ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΣΦ.	
ΑΔΙΚΑ.	
ΕΠΩΝΥΜΟ	
ΟΝΟΜΑ	
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	
ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΡΟΣ	
ΗΜΕΡΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ (ΗΜ/ΜΜ/ΕΕΕΕ)	/ /
Α.Φ.Μ.	

ΠΛΗΡΗΣ ΠΡΑΡΙΟ			
ΟΛΕΣ ΕΡΓΑΣΙΜΕΣ			
ΚΥΡΙΑΚΕΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ			
ΕΙΔ. ΠΕΡΙΠΤ. ΑΣΦΑΛ.			
ΠΑΚΕΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ			
ΜΙΣΘΟΛ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ	/	/	/
ΑΠΟ ΗΜΕΡΙΑ ΑΡΧΑΣΧ.	/ /	/ /	/ /
ΕΩΣ ΗΜΕΡΙΑ ΑΠΑΣΧ.	/ /	/ /	/ /
ΤΥΠΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ			
ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ			
ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ			
ΑΠΟΔΟΧΕΣ			
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜ.			
ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ			
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ			
ΚΑΤΑΒΛ. ΕΙΣΦΟΡΕΣ			

Η λαμβανόμενη βεβαίωση χρησιμοποιείται για απόδειξη της ασφάλισής στις αντιστοιχούμενες περιόδους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Τα αναγραφόμενα στην παρούσα βεβαίωση ασφαλιστικά στοιχεία λαμβάνονται υπόψη μέχρι την επεξεργασία της Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης των συγκεκριμένων μισθολογικών περιόδων και την υποβολή και έκδοση από το ΙΚΑ του αντίστοιχου Αποσπάσματος Ατομικού Λογαριασμού Ασφάλισης.

/ / (Υπογραφή - Σφραγίδα)

Ε. Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας

Το προεδρικό Διάταγμα 16/1996 καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ

Άρθρο 3-4

Οι χώροι που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά μετά την 31 Δεκεμβρίου 1994 ή χώροι που υπέστησαν μεταβολές- μετατροπές πρέπει να ικανοποιούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας του συγκεκριμένου διατάγματος

Άρθρο 6

Πριν την έναρξη λειτουργίας επιχειρήσεων σε χώρους που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά ή σε χώρους που υπέστησαν μεταβολές – μετατροπές ο εργοδότης πρέπει να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας σχετική γνωστοποίηση στην οποία θα περιέχονται

1. Η επωνυμία της επιχείρησης
2. Τα στοιχεία του εργοδότη
3. Την διεύθυνση της επιχείρησης
4. Τον αριθμό των εργαζομένων
5. Τον προβλεπόμενο χρόνο έναρξης εργασιών

Άρθρο 7

Παράλληλα με το άρθρο 19 του ν 1568/85 ο εργοδότης πρέπει να φροντίζει:

6. Να διατηρούνται ελεύθεροι τόσο οι διάδρομοι κυκλοφορίας που οδηγούν στις κανονικές εξόδους όσο και στους εξόδους κινδύνου
7. Τακτικός καθαρισμός των χώρων εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 10 του συγκεκριμένου διατάγματος
8. Τακτική συντήρηση και έλεγχος των εγκαταστάσεων και των συστημάτων ασφαλείας για την εξάλειψη κινδύνων σύμφωνα με το άρθρο 10 του διατάγματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Για τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας

9. Σταθερότητα, στερεότητα, αντοχή και ευστάθεια των χώρων που στεγάζουν εργασία σύμφωνα με τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού και όλων των δομικών κανονισμών
10. Οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου

Για τις οδούς διαφυγής και εξόδους κινδύνου εφαρμόζονται

- Ν 1568/85 άρθρο 18
- Π.Δ. 71/88 'Κανονισμός Παθητικής Πυροπροστασίας Κτιρίων'

3. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω και να ανοίγουν εύκολα, να μην κλειδώνουν και να μην χρησιμοποιούνται σαν θύρες κινδύνου συρόμενες ή περιστρεφόμενες θύρες.

4. Σε περίπτωση βλάβης φωτισμού οι έξοδοι κινδύνου θα πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό.

5. Πυρανίχνευση και Πυρόσβεση

Ανάλογα με το μέγεθος των χώρων και τον αριθμό των ατόμων οι χώροι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο και επαρκή εξοπλισμό κατάσβεσης πυρκαγιάς. Ο μη αυτόματος (χειροκίνητος) εξοπλισμός πυρόσβεσης πρέπει να είναι ευπρόσιτος και εύχρηστος

6. Εξαερισμός κλειστών χώρων εργασίας.

Στους κλειστούς χώρους πρέπει να υπάρχει επαρκής νωπός αέρας

7. Θερμοκρασία χώρων

Σε όλη την διάρκεια εργασίας και των κλιματολογικών συνθηκών.

8. Φωτισμός

Ο φωτισμός θα πρέπει να μην δημιουργεί κινδύνους υπερβολικές εναλλαγές φωτεινότητας.

9. Δάπεδα

Θα πρέπει να είναι σταθερά και στέρεα, να μην παρουσιάζουν επικίνδυνες κλίσεις και κινδύνους ολισθήματος.

10. Διαστάσεις και όγκος των χώρων.

Πρέπει να έχουν επιφάνεια, ύψος και όγκο που να επιτρέπουν στους εργαζόμενους να εκτελούν την εργασία τους χωρίς κίνδυνο.

11. Αποχωρητήρια

Οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν στην διάθεση τους κοντά στις θέσει εργασίας ξεχωριστούς χώρους εφοδιασμένου με αποχωρητήρια σύμφωνα με απόφαση Α1Β/8577/83 του υγειονομικού.

Το συγκεκριμένο κτίριο που μας ενδιαφέρει έχει ελεγχθεί ότι τα δομικά υλικά και οι κατασκευές που διαθέτει πληρούν τα κριτήρια της δοκιμασίας ακουστότητας (ακαυστα υλικά). Επίσης η μεγάλη είσοδος - έξοδος καθώς και όλα τα κουφώματα είναι πυράντοχα με δείκτη πυραντίστασης τον απαιτούμενο για το συγκεκριμένο κτίριο από την νομοθεσία.

Δύο πυροσβεστήρες αξίας 250Ε, σε ποσότητα που επαρκεί να καλύψει τις ανάγκες του συγκεκριμένου χώρου θα βρίσκονται σε εμφανή σημεία.

Η έξοδος οδηγεί κατευθείαν σε ασφαλή, ανοιχτό, υπαίθριο χώρο και λόγω του μεγάλου μεγέθους της όλα τα άτομα είναι δυνατόν να διαφύγουν έγκαιρα σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Το μήκος της εξόδου από κάθε κάθισμα δεν θα υπερβαίνει τα 15 μέτρα σύμφωνα με την νομοθεσία.

Σημείωση:

Στο παράρτημα Ι παρατίθεται ολόκληρη η νομοθεσία για την πυρασφάλεια.

ΑΙΤΗΣΗ

Επώνυμο _____

_____

Όνομα _____

_____

Επωνυμία
Επιχείρησης _____

_____

Α.Φ.Μ. _____

_____

Α.Δ.Τ. _____

_____

Εκδ. Αρχή _____

_____

Έδρα
Εταιρείας _____

_____

Τηλέφωνα _____

_____

Παραλαβή Φακέλου

Από τον ιδιοκτήτη

=

Από μηχανικό με
εξουσιοδότηση

=

Από εξουσιοδοτημένο
άτομο

=

Να σταλεί Ταχυδρομικώς
Π.Υ.Αριθ. Πρωτ.Α.Φ.Μ.

_____

ΣΗΜΕΙΩΣΗ1. Η μελέτη, οι τεχνικές
περιγραφές & τα σχέδια,
χαρτοσημαίνονται**ΠΡΟΣ**

Τη

Ενταύθα

Α. Σας παρακαλώ να μου:

1. Εγκρίνετε την υποβαλλομένη μελέτη πυροπροστασίας
2. Υποδείξετε μέτρα και μέσα πυροπροστασίας
3. Χορηγήσετε πιστοποιητικό / βεβαίωση πυροπροστασίας
4. Εγκρίνετε τεχνικές περιγραφές συστημάτων πυροπροστασίας
5. ....
- .....
- .....

Για τις εγκαταστάσεις

Τ. ....

που βρίσκονται στην

οδό. ....

Τ.Κ. .... Συνοικία. ....

.....

Β. Σας επισυνάπτω τα απαιτούμενα δικαιολογητικά:

6. Μελέτη πυροπροστασίας σε τρία (3) αντίγραφα.
7. Σχέδια κατόψεων σε τρία (3) αντίγραφα, χωριστά για κάθε επίπεδο με κλίμακα 1:50 ή 1:100 και τοπογραφικό διάγραμμα όπου αυτό απαιτείται.
8. Άδεια οικοδομής επικυρωμένη.
9. Άδεια εγκατάστασης
10. Τεχνική περιγραφή των μόνιμων συστημάτων πυροπροστασίας (υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο, αυτόματο σύστημα κατάσβεσης, αυτόματο σύστημα ανίχνευσης κ.λ.π.)
11. Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του

3. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΤΙΘΕΜΕΝΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούμε κατ' αρχάς στα χαρακτηριστικά του υποτιθέμενου επιχειρηματία και κατόπιν στις επιδιώξεις που έχει με την ίδρυση της συγκεκριμένης καφετέριας.

Πρόκειται για νεαρό άνδρα ηλικίας περίπου 30 χρόνων. Ο ίδιος έχει προϋπηρεσία 6 χρόνων (περίπου) σε διάφορες καφετέριες και μπαράκια της περιοχής της Πάτρας, το οποίο έχει σαν αποτέλεσμα να είναι πολύ καλός γνώστης του συγκεκριμένου αντικείμενου. Ο επιχειρηματίας μας είναι κάτοικος της περιοχής των ΤΕΙ της Πάτρας και γνωρίζει πολύ καλά την συγκεκριμένη περιοχή, για αυτό όπως θα δούμε και παρακάτω, ενδιαφέρεται να κάνει την επένδυση του σε αυτή την περιοχή.

Το κεφάλαιο που θα χρειαστεί για την ίδρυση της συγκεκριμένης καφετέριας βρίσκεται ήδη στην κατοχή του από οικονομίες προηγούμενων χρόνων και ένα ποσό που κληρονόμησε τελευταία από τον πατέρα του. Το ύψος του κεφαλαίου που έχει φθάσει το ποσό των 100,000 ευρώ, το οποίο όπως θα δούμε και στη συνέχεια της εργασίας μας είναι αρκετό για την ίδρυση της επιχείρησης και δεν θα χρειαστεί να προβεί σε δανεισμό.

Οι επιδιώξεις που έχει ο επιχειρηματίας με την ίδρυση δικής του επιχείρησης, είναι οι εξής:

α. Στοχεύει στο να εξασφαλίσει μεγαλύτερο εισόδημα από εκείνο που εξασφάλιζε ως μισθωτός

β. Θέλει να δραστηριοποιηθεί σε ένα επάγγελμα το οποίο του αρέσει πάρα πολύ και στο οποίο είναι γνώστης

γ. Επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στη περιοχή που προαναφέραμε (κοντά στα ΤΕΙ) και ο λόγος είναι γιατί έχει ως στόχο να προσελκύσει τον μεγάλο αριθμό των φοιτητών και των άλλων νέων της περιοχής

δ. Στην αρχή θέλει μια σχετικά μικρή επιχείρηση για να μπορεί να την οργανώσει εύκολα, η οποία όμως θα έχει προοπτικές εξέλιξης στο μέλλον ε.. Τέλος, πιστεύει ότι θα προσελκύσει πελατεία και κυρίως τους φοιτητές και τους νέους της περιοχής (που είναι και ο αρχικός σκοπός του), γιατί θα επιδιώξει να παρέχει περισσότερο ποιοτικές υπηρεσίες απ' ότι οι άλλες καφετέριες της περιοχής, και επίσης θα προσπαθήσει να έχει υψηλότερο επίπεδο αισθητικής και ψυχαγωγίας για να τους προσελκύσει πιο εύκολα και πιο γρήγορα.

Σκοπός λοιπόν της μελέτης αυτής είναι να διερευνηθεί αν και σε ποιο βαθμό μπορεί να επιτύχει τους στόχους του αυτός ο επίδοξος επιχειρηματίας. Ακόμη αν με τον ανταγωνισμό που υπάρχει, λόγω της ύπαρξης των άλλων καφετεριών – επιχειρήσεων, θα μπορέσει να προσελκύσει τους πελάτες με τις διαφορετικές υπηρεσίες που θα προσφέρει και τέλος σε πόσο χρονικό διάστημα θα μπορέσει να αποσβεσθεί το κεφάλαιο το οποίο διέθεσε για την ίδρυση της επιχείρησης.

4. ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΛΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-

Για τη συγκεκριμένη οικονομοτεχνική μελέτη χρειάστηκε να πραγματοποιηθεί έρευνα:

- για τον ανταγωνισμό και
- για το υποψήφιο πελατολόγιο της καφετέριας που πρόκειται να δημιουργηθεί.

Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να διερευνηθεί το πώς λειτουργούν και πώς προσεγγίζουν τους πελάτες τους οι ήδη υπάρχουσες στην περιοχή καφετέριες, έτσι ώστε να οργανωθεί σωστά και να γίνει πλήρως ανταγωνιστική η νέα καφετέρια.

❖ Έρευνα για τον ανταγωνισμό

Αυτή τη στιγμή στην περιοχή του ΤΕΙ δραστηριοποιούνται τέσσερις καφετέριες οι οποίες όλες σχεδόν αποκλειστικά απευθύνονται σε φοιτητές. Παρακάτω, παρουσιάζονται τα προϊόντα που προσφέρουν, οι τιμολογιακές πολιτικές τους, οι ώρες λειτουργίας τους και γίνεται μια σχετική σύγκριση μεταξύ τους.

ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ	SOULACHO	ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ	EXODOS	MUSETTI
ΩΡΕΣ ΛΕΙΤ/ΓΙΑΣ	08.00-21.00	08.00-21.00	08.00-21.00	07.00-01.00
<u>ΚΑΦΕΔΕΣ</u>				
ΦΡΑΠΕ	1.50	1.50	1.50	1.50
NESCAFE	1.50	1.50	1.50	1.50
ΓΑΛΛΙΚΟΣ	1.50	1.50	1.50	1.50
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ	1.30	1.30	1.30	1.30
ΕΛ. ΔΙΠΛΟΣ	1.50	1.50	1.50	1.50

FREDDO CAP	1.80	1.90	1.80	2.00
FREDDO ESP	1.80	1.90	1.80	2.00
<u>ΡΟΦΗΜΑΤΑ</u>				
ΣΟΚΟΛΑΤΑ	1.90	1.90	1.90	1.90
ΤΣΑΙ	1.30	1.30	1.50	1.40
ΓΡΑΝΙΤΑ	1.90		2.00	
ΝΕΡΟ	0.40	0.40	0.40	0.40
MILKSHAKE				2.50
<u>ΧΥΜΟΙ</u>				
ΑΜΙΤΑ				
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ	1.50	1.50	1.50	1.50
ΑΝΑΜΕΙΚΤΟΣ	1.50	1.50	1.50	1.50
ΦΥΣΙΚΟΣ			2.20	2.50
<u>ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ</u>				
COCA COLA	1.20	1.30	1.30	1.30
FANTA-ΠΟΡΤΟΚ	1.20	1.30	1.30	1.30
FANTA-ΛΕΜΟΝ	1.20	1.30	1.30	1.30
<u>ΜΠΥΡΕΣ</u>				
AMSTEL 350	1.50	1.50	1.50	1.50
AMSTEL 500	1.70	1.70	1.80	1.80
HEINEKEN 350	1.50	1.50		1.50
HEINEKEN 500	1.80	1.80	2.00	2.00
<u>ΚΡΑΣΙΑ</u>				
ΛΕΥΚΟ				1.00
ΚΟΚΚΙΝΟ				1.00
<u>ΠΟΤΑ</u>				
WHISKY			3.00	2.00
ΒΟΤΚΑ			3.00	2.00
ΟΥΖΟ		1.00		
<u>SNACKS</u>				
ΤΟΣΤ	1.10	1.20	1.10	1.10
ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ	1.20	1.60	1.20	1.80
ΤΥΡΟΠΙΤΑ		0.70		
ΖΑΜΠ/ΤΥΡΟΠΙΤΑ		0.90		

<u>ΠΑΓΩΤΑ</u>				
ΠΑΓΩΤΟ				1.50

❖ Έρευνα για το πελατολόγιο

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε έρευνα για το υποψήφιο πελατολόγιο. Η έρευνα έγινε με ερωτηματολόγιο (παράρτημα 1) και πήραν μέρος 100 άτομα φοιτητές του ΤΕΙ της Πάτρας, 50 γυναίκες και 50 άνδρες.

Με την έρευνα αυτή έγιναν γνωστά κάποια βασικά στοιχεία για τους λόγους που προσελκύουν τους πελάτες τους οι ήδη υπάρχουσες καφετέριες της περιοχής, αλλά και για τα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες που θα ήθελαν οι υποψήφιοι πελάτες να έχει μια νέα καφετέρια ώστε να την προτιμήσουν.

Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες στην έρευνα στο ερώτημα "τι είναι αυτό που σας προσελκύει στην καφετέρια της πρώτης σας προτίμησης στην περιοχή του ΤΕΙ" απάντησαν,

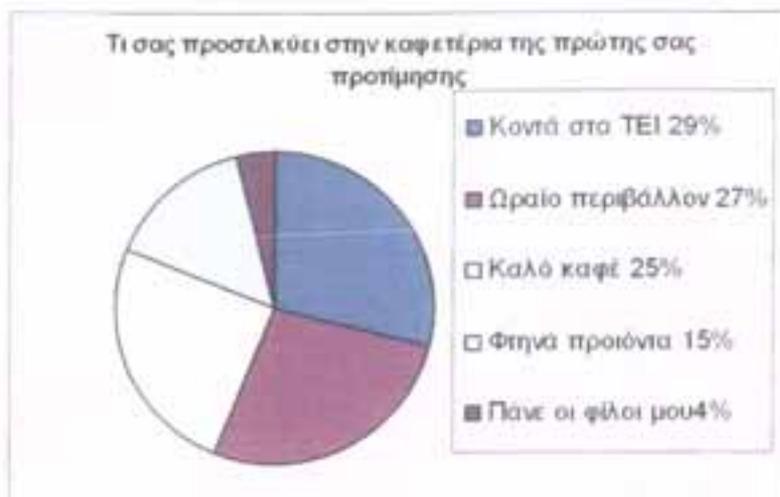
29% Ότι είναι κοντά στο ΤΕΙ και βολεύει στα κενά

27% Έχει ωραίο περιβάλλον και μουσική

25% Έχει καλό καφέ και άλλα προϊόντα

15% Έχει φτηνά προϊόντα

4% Εκεί πάνε οι φίλοι μου

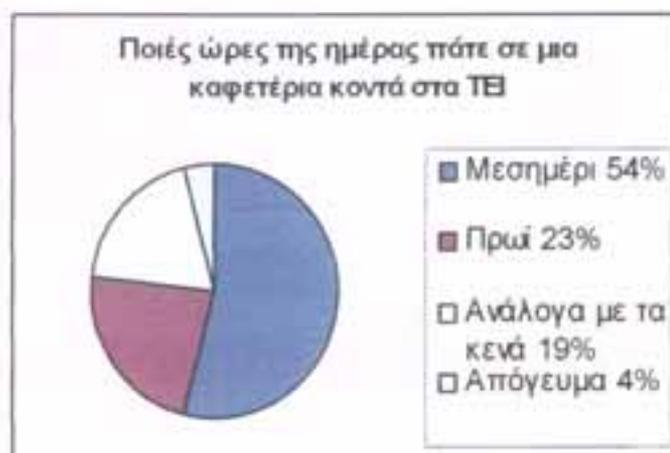
Στο ερώτημα " ποιες ώρες της ημέρας βρίσκεστε συνήθως σε μια καφετέρια κοντά στο ΤΕΙ " απάντησαν,

54% Ότι βρίσκονται το μεσημέρι

23% Το πρωί

19% Ανάλογα με τα κενά τους

4% Το απόγευμα

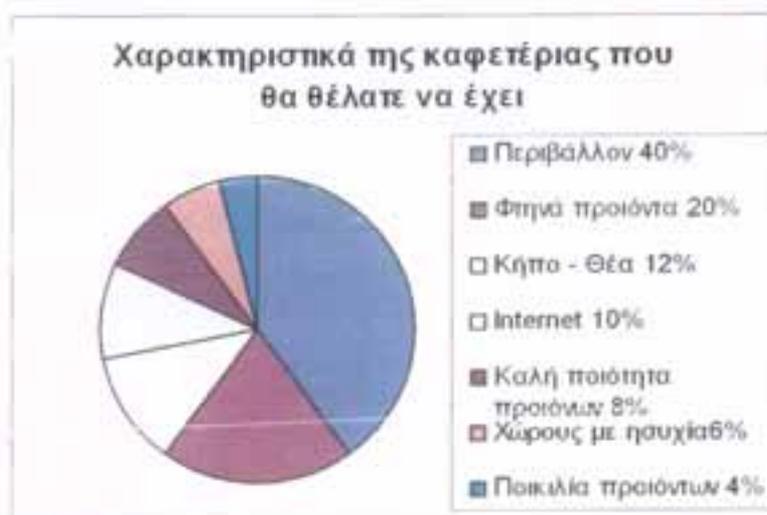

Στο ερώτημα " ποια είναι τα χαρακτηριστικά που θα θέλατε να έχει μια καφετέρια κοντά στο ΤΕΙ για να σας ικανοποιεί πλήρως " σαν πρώτη επιλογή επέλεξαν ,

40% Να έχει ωραίο περιβάλλον και μουσική

20% Φτηνά προϊόντα και υπηρεσίες

- 12% Κήπο ή γενικότερα ωραία θέα
- 10% Παιχνίδια και internet
- 8% Καλής ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες
- 6% Χώρους με ησυχία για ξεκούραση
- 4% ποικιλία προϊόντων

Τέλος στο ερώτημα " θα αλλάζατε την καφετέρια όπου συχνάζετε τώρα αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε μια καφετέρια που θα σας παρείχε όσα επιλέξατε στην προηγούμενη ερώτηση " απάντησαν,

97% Ναι

3% Όχι (για διάφορους λόγους)

ΔΕΙΓΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΔΟΘΕΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

100 άτομα ΦΟΙΤΗΤΕΣ του ΤΕΙ Πάτρας, 50 γυναίκες και 50 άνδρες

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. ονοματεπώνυμο
2. φύλλο
3. ηλικία
4. διεύθυνση
5. τηλέφωνο
6. σε ποιες καφετέριες της περιοχής του ΤΕΙ είστε θαμώνες? (Απαντήστε ονομαστικά, με σειρά προτεραιότητας)
  - a. ....
  - b. ....
  - c. ....
  - d. ....
7. τι είναι αυτό που σας προσελκύει στην καφετέρια της πρώτης σας προτίμησης (6-α)?
  - a. έχει καλό καφέ και άλλα προϊόντα
  - b. έχει φτηνά προϊόντα
  - c. έχει ωραίο περιβάλλον και μουσική
  - d. εκεί πάνε όλοι μου οι φίλοι
  - e. είναι πιο κοντά στο ΤΕΙ και με βολεύει να πηγαίνω στα κενά μου
  - f. άλλος
8. ποιές ώρες της ημέρας βρίσκεστε συνήθως σε μια καφετέρια κοντά στο ΤΕΙ?
  - a. πρωί
  - b. μεσημέρι
  - c. απόγευμα
  - d. βράδυ
  - e. ανάλογα με τα κενά μου
9. ποια είναι τα χαρακτηριστικά που θα θέλατε να έχει μια καφετέρια κοντά στο ΤΕΙ για να σας ικανοποιεί πλήρως? (απαντήστε με σειρά προτεραιότητας)
  - i. Φτηνά προϊόντα και υπηρεσίες
  - ii. Καλής ποιότητας προϊόντα* και υπηρεσίες*
  - iii. Να έχει ποικιλία προϊόντων
  - iv. Να έχει κήπο ή γενικότερα ωραία θέα
  - v. Να έχει ωραίο περιβάλλον και μουσική
  - vi. Να έχει Παιχνίδια και internet
  - vii. Να έχει και χώρους με ησυχία για ξεκούραση
10. θα αλλάζατε την καφετέρια όπου συχνάζετε τώρα, αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε μια καφετέρια που θα σας παρείχε όσα επιλέξατε στην παραπάνω ερώτηση?
  - a. Ναι
    - i. Ναι οπωσδήποτε
    - ii. Αν ακολουθησουν και οι φίλοι μου
    - iii. Αν δεν είναι πολύ μακριά και προλαβαίνω να πάω στα κενά μου
    - iv. Αν έχει φτηνά προϊόντα
  - b. Όχι γιατί?

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η νέα καφετέρια που πρόκειται να δημιουργηθεί εκτός του ότι πρέπει να προσφέρει καλής ποιότητας προϊόντα θα πρέπει να έχει ωραίο περιβάλλον και μουσική, σύμφωνα με το 40% των ατόμων που πήραν μέρος στην έρευνα.

Από το 77% έγινε γνωστό ότι οι περισσότεροι φοιτητές βρίσκονται σε κάποια από τις ήδη υπάρχουσες καφετέριες κοντά στο ΤΕΙ, τις πρωινές και κυρίως τις μεσημεριανές ώρες και για το λόγο αυτό τις ώρες αυτές η καφετέρια θα πρέπει να είναι καλύτερα οργανωμένη και να διαθέτει περισσότερο προσωπικό ώστε να υπάρχει σωστή εξυπηρέτηση.

Η νέα καφετέρια θα πρέπει να επιλέξει μια σωστή τιμολογιακή πολιτική για να γίνει ανταγωνιστική, διότι ένα σημαντικό ποσοστό του 20% των ερωτηθέντων, δίνει μεγάλη σημασία στα φτηνά προϊόντα.

Τέλος είναι ενθαρρυντικό το ότι το 97% είναι πρόθυμο να αλλάξει την καφετέρια όπου συχνάζει τώρα, με μια καφετέρια όπου θα του παρέχει τα χαρακτηριστικά που επιθυμεί και για τα οποία έχει γίνει κατάλληλη έρευνα.

Συνεπώς σε πρώτη φάση, τα αποτελέσματα της έρευνας είναι για τον συγκεκριμένο επιχειρηματία ενθαρρυντικά και αν λειτουργήσει σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτά, θα δημιουργήσει ένα κατάλληλο περιβάλλον, ικανό να προσεγγίσει τους υποψήφιους πελάτες της επιχείρησής του.

5. ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ – ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

Ο υποψήφιος επιχειρηματίας της συγκεκριμένης ατομικής επιχείρησης καφετέριας επέλεξε ως επωνυμία το αστικό του όνομα δηλαδή " Αργυρίου Νικόλαος " και σαν διακριτικό τίτλο της καφετέριας την ονομασία " Break O. T. Cafe " (Break Opposite Tei Cafe).

Η επωνυμία θα διακρίνει τον φορέα της, δίνοντάς του τη δυνατότητα να υπογράφει και να συναλλάσσεται ενώ ο διακριτικός τίτλος εκτός του ότι αναφέρεται περισσότερο σε ένα ορισμένο κύκλο πελατών θα διακρίνει το κατάστημα όπου θα ασκείται η επιχείρηση αυτή.

Συγκεκριμένα, η επιλογή του υποψήφιου επιχειρηματία για τον διακριτικό τίτλο " Break O. T. Cafe " έγινε με βάση την τοποθεσία όπου θα εγκατασταθεί η καφετέρια, η οποία είναι απέναντι από το ΤΕΙ της Πάτρας (Opposite Tei) και την επιθυμία του να προσεγγίσει τους φοιτητές και τους νέους της περιοχής του ΤΕΙ. Με την λέξη " Break " δηλαδή " Διάλειμμα ", ο υποψήφιος επιχειρηματίας αποσκοπεί στο να τραβήξει την προσοχή κυρίως των φοιτητών του ΤΕΙ, προτρέποντάς τους να κάνουν ένα ευχάριστο διάλειμμα από τα μαθήματά τους. Ο διακριτικός αυτός τίτλος είναι μοναδικός και στόχος του είναι να διακρίνει και να χαρακτηρίζει την καφετέρια.

ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ – ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

Η νομική κατοχύρωση της επωνυμίας, όπως και του διακριτικού τίτλου της επιχείρησης της καφετέριας αφού έχουν ελεγχθεί ότι διαφέρουν κατά τρόπο ευδιάκριτο από όλες τις επωνυμίες και τους διακριτικούς τίτλους που έχουν γραφτεί στο πρωτόκολλο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, θα πραγματοποιηθεί με την έναρξη της επιχείρησης και τη χρησιμοποίησή τους. Ο επιχειρηματίας μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη

των εργασιών του θα αναγγείλει στο Εμπορικό Επιμελητήριο του τόπου του, την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο της καφετέριας ώστε να γραφτεί στο ειδικό πρωτόκολλο των εμπορικών επωνυμιών. Η αναγγελία αυτή και η εγγραφή στο σχετικό πρωτόκολλο, θα είναι μόνο δηλωτική του δικαιώματος και θα αποτελεί τεκμήριο υπέρ του επιχειρηματία, ότι είναι νόμιμος κάτοχός της.

Τέλος εφόσον ο επιχειρηματίας χρειάζεται μια πιο ουσιαστική κατοχύρωση για το διακριτικό στοιχείο που θα διακρίνει τις υπηρεσίες που θα προσφέρει η επιχείρηση από άλλες, και στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο διακριτικός τίτλος, μπορεί σύμφωνα με το εμπορικό δίκαιο να χρησιμοποιήσει τον διακριτικό τίτλο ως σήμα, με την προϋπόθεση ότι θα τηρηθούν όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος για την απόκτηση δικαιώματος στο σήμα.

Οι προϋποθέσεις απόκτησης δικαιώματος στο σήμα είναι οι εξής,

1. Κατάθεση δήλωσης στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου όπου περιέχει,
  - Αποτύπωση του σήματος και αίτηση καταχώρησής του
  - Ονοματεπώνυμο, κατοικία και επάγγελμα του καταθέτη
  - Κατάλογο των υπηρεσιών που πρόκειται το σήμα να διακρίνει
  - Χώρα και ημερομηνία κατάθεσης του σήματος
  - Διορισμό πληρεξουσίου δικηγόρου και υπογραφή του
  - Παράβολα Δημοσίου, αντίγραφα και ότι άλλο προβλέπει ο νόμος
2. Παραδοχή του σήματος

Για την παραδοχή της δήλωσης καταχώρησης σήματος αποφασίζει η Διοικητική Επιτροπή σημάτων. Η Διοικητική Επιτροπή σημάτων εδρεύει στην Αθήνα και συνεδριάζει στο Υπουργείο Εμπορίου. Περιλήψεις των αποφάσεων που δέχονται το σήμα δημοσιεύονται, ένα

μήνα μετά τη δημοσίευση της απόφασης, στο Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Εφημερίδας της Κυβέρνησης.

Η μακέτα του σήματος της καφετέριας, που θα χρησιμοποιηθεί σε όλα τα διαφημιστικά μέσα και στην ταμπέλα είναι η παρακάτω:

6. ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Λέγοντας κτιριακή εγκατάσταση της καφετέριας εννοούμε τόσο τους εσωτερικούς όσο και τους εξωτερικούς χώρους από τους οποίους θα αποτελείται και πώς θα είναι διαρρυθμισμένοι.

Σάν τόπος εγκατάστασης της καφετέριας έχει οριστεί, όπως έχουμε αναφέρει και σε προηγούμενο κεφάλαιο, η περιοχή κοντά στα ΤΕΙ της Πάτρας και συγκεκριμένα το κτίριο που βρίσκεται επί της οδού Καλαβρύτων.

Οι λόγοι επιλογής της συγκεκριμένης περιοχής είναι οι εξής:

α) Ο κ. Αργυρίου ήθελε να βρει έναν χώρο σε αυτήν την περιοχή για να εγκαταστήσει την επιχείρησή του επειδή ο ίδιος είναι κάτοικος αυτής και ξέρει πολύ καλά τις ανάγκες της

β) Έχει σαν σκοπό-στόχο να προσελκύσει τον μεγαλύτερο αριθμό των φοιτητών του ΤΕΙ

γ) Θέλει να προσελκύσει και τους νέους της περιοχής οι οποίοι κατοικούν στη περιοχή όλο τον χρόνο και όχι μόνο περιστασιακά όπως οι φοιτητές, και να τους αποτρέψει να βρίσκουν διεξόδους στα κεντρικά καφέ της Πάτρας

δ) Υπάρχει ήδη κτιριακή εγκατάσταση στο οικόπεδο, η οποία βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση και δεν θα χρειαστεί μεγάλο κόστος διαμόρφωσής της

ε) Το οικόπεδο μαζί με το κτίριο είναι αρκετά μεγάλα και πλήρως εκμεταλλεύσιμα

ζ) Βρίσκεται ακριβώς απέναντι από τα ΤΕΙ γεγονός πολύ θετικό γιατί από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε διαπιστώσαμε ότι οι φοιτητές προτιμούν τις καφετέριες που βρίσκονται κοντά στα ΤΕΙ για να μην χάνουν χρόνο στις μεταφορές και να μπορούν να επιστρέψουν για να παρακολουθήσουν τα μαθήματα τους

η)Βρίσκεται πάνω στο δρόμο σε γωνιακή θέση, το οποίο είναι θετικό γιατί μπορεί να προσελκύσει και άλλους πελάτες οι οποίοι τυγχάνει να περάσουν από εκεί.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Κατ' αρχάς ο εσωτερικός χώρος της καφετέριας αποτελείται από 170τ.μ. ο οποίος θα χωρίζεται σε δύο χώρους.

Ο πρώτος χώρος θα αποτελείται από 100τ.μ. μαζί με τα 10τ.μ. της εισόδου και θα είναι ο κύριος εκμεταλλεύσιμος χώρος.

Ο δεύτερος χώρος θα αποτελείται από 70τ.μ. και θα περιλαμβάνει τους βοηθητικούς χώρους της καφετέριας τους οποίους θα αναλύσουμε παρακάτω.

Όσον αφορά τον κύριο χώρο, όπως προείπαμε, θα υπάρχει μια είσοδος 10τ.μ. για να μην δημιουργείται πρόβλημα συνωστισμού σε ώρες αιχμής. Στον κύριο χώρο θα τοποθετηθούν 40 τραπέζια με τέσσερις καρέκλες το καθένα που σε ώρες αιχμής θα μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες της σε 160 άτομα.

Ξεκινώντας από την είσοδο και φθάνοντας στο κέντρο του χώρου στην δεξιά πλευρά θα υπάρχει το μπαρ όπου εκεί θα ετοιμάζονται οι παραγγελίες των πελατών και ένα οριζόντιο ψυγείο με βιτρίνα στο οποίο θα έχουμε τοποθετήσει τα προϊόντα π.χ. κρύα σάντουιτς. Από την εσωτερική πλευρά του μπαρ θα βρίσκονται τοποθετημένα τα είδη που θα χρησιμοποιούμε για την εξυπηρέτηση των πελατών, όπως ποτήρια - φλιτζάνια κ.λ.π. Ακόμα στο μπαρ θα είναι τοποθετημένο και το στερεοφωνικό συγκρότημα από το οποίο θα γίνεται η επιλογή της μουσικής που θα ακούγεται στη καφετέρια. Τα ηχεία θα βρίσκονται

τοποθετημένα στις γωνίες του χώρου και ένα στο κέντρο ψηλά στο τοίχο για να αποφευχθούν τυχόν ατυχήματα. Στο βάθος του χώρου, που θα βρίσκονται τα τραπέζια, και αριστερά θα υπάρχουν τρία έπιπλα με Η/Υ που θα είναι μονίμως συνδεδεμένα με το Internet για να εξυπηρετούν τις ανάγκες των φοιτητών.

Ακόμα στον κύριο εσωτερικό χώρο θα τοποθετηθούν συστήματα θέρμανσης και ψύξης για να είναι όσο το δυνατόν πιο εκμεταλλεύσιμος ακόμα και τις πολύ θερμές ημέρες του καλοκαιριού.

Ο κύριος χώρος θα χωρίζεται από τον βοηθητικό χώρο από μια πόρτα. Μπαίνοντας στο βοηθητικό χώρο, στη δεξιά πλευρά θα είναι οι τουαλέτες οι οποίες θα χωρίζονται σε ανδρών και γυναικών. Ο κάθε χώρος, θα είναι 20 τ.μ. ο καθένας, θα έχει δυο μπάνια με δυο νιπτήρες για να μπορούν να εξυπηρετηθούν δυο πελάτες ταυτόχρονα.

Από την αριστερή πλευρά θα υπάρχουν οι άλλοι δυο βοηθητικοί χώροι οι οποίοι θα χρησιμοποιούνται από το προσωπικό. Ο πρώτος χώρος θα είναι η κουζίνα (20τ.μ.) όπου εκεί θα γίνονται όλες οι εργασίες για τον καθαρισμό των ποτηριών κ.ο.κ. καθώς και η παρασκευή των σάντουιτς. Δίπλα από την κουζίνα θα υπάρχει η αποθήκη στην οποία θα αποθηκεύονται οι πρώτες ύλες για την παρασκευή των προϊόντων που θα

προσφέρονται στους πελάτες και της οποίας τα τετραγωνικά θα είναι 10τ.μ.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Ο εξωτερικός χώρος θα αποτελείται από 90τ.μ. και του οποίου τα τετραγωνικά θα είναι 100% εκμεταλλεύσιμα χωρίς βοηθητικούς χώρους.

Στην είσοδο του εξωτερικού χώρου θα είναι τοποθετημένη η ταμπέλα με την επωνυμία της καφετέριας η οποία θα βρίσκεται σε 3μέτρα ύψος και οι διαστάσεις της θα είναι 1,50μέτρα επί 80εκατοστά για να είναι ευδιάκριτη.

Ο εξωτερικός χώρος θα αποτελείται και αυτός από 40 τραπέζια με 4 καρέκλες το κάθε τραπέζι για να μπορεί να εξυπηρετεί μέχρι και 160 άτομα σε ώρες αιχμής. Επίσης στον εξωτερικό χώρο θα είναι τοποθετημένες ομπρέλες για την προστασία των πελατών από τον ήλιο. Ο εξωτερικός χώρος όμως λόγω των καιρικών φαινομένων δεν θα μπορεί να είναι εκμεταλλεύσιμος κατά τη διάρκεια όλων των εποχών.

Τέλος, από την στιγμή που βρέθηκε και αποφασίστηκε ο χώρος εγκατάστασης της καφετέριας θα πρέπει να αναφερθούν τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης περιληπτικά γιατί αναφέρονται αναλυτικά στο κεφάλαιο που αναφέρεται στο προϋπολογισμό του κόστους επένδυσης.

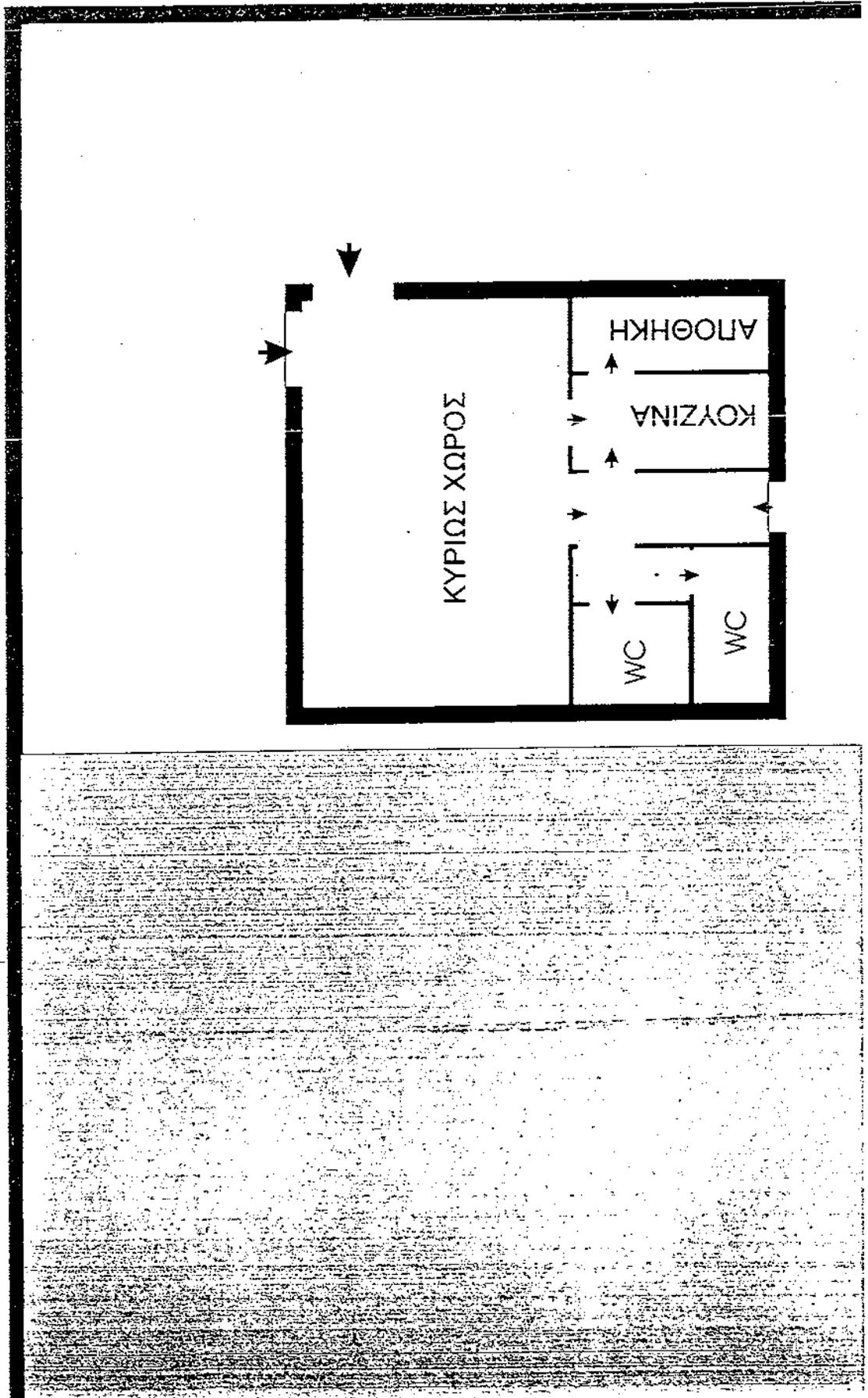
Πίνακας Εξόδων πρώτης εγκατάστασης

	Είδος	Ποσό
1	Εγγραφή του επιχειρηματία στο ΤΕΒΕ	160 €
2	Άνοιγμα βιβλίων στην εφορία – αμοιβή λογιστή	200 €
3	Εγγραφή στο Εμπορικό Επιμελητήριο	120 €
4	Έξοδα χαρτοσήμων για την άδεια λειτουργίας	150 €
5	Αγγελία για εύρεση προσωπικού	150€
6	Αμοιβή δικηγόρου για νομική κατοχύρωση σήματος	1400€

7	Εγγυήση ενοικίου	4000€
ΣΥΝΟΛΟ		6180€

TE

7. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με το προσωπικό και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της καφετέριας. Όσον αφορά το προσωπικό θα αναλύσουμε τα άτομα που θα χρειαστούμε, τις ώρες εργασίας του κάθε υπαλλήλου, τις ειδικότητες του προσωπικού, καθώς επίσης και το μισθό του κάθε υπαλλήλου.

Όσον αφορά το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου θα αναλύσουμε το σύστημα που θα πρέπει να εφαρμοστεί έτσι ώστε να πετύχουμε την καλύτερη λειτουργία της καφετέριας από άποψη οργάνωσης, αποδοτικότητας και ελέγχου.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η συγκεκριμένη επιχείρηση θα χρειαστεί ένα καλό και ειδικευμένο προσωπικό προκειμένου να εξυπηρετούνται οι πελάτες με τον καλύτερο τρόπο και να προστατεύονται τα συμφέροντα του επιχειρηματία.

Η επιλογή του προσωπικού, που θα γίνει από τον επιχειρηματία, είναι θέμα πολύ σημαντικό και καθοριστικό για την επιτυχία της επιχείρησης.

Δεν είναι αρκετό απλά να προσληφθεί ένα ικανό και έμπειρο προσωπικό, αλλά απαιτείται και ο ίδιος ο επιχειρηματίας να δώσει σωστές και σαφείς οδηγίες και κατευθύνσεις με βάση τις οποίες το προσωπικό θα είναι αποδοτικό και προσοδοφόρο για την επιχείρηση, αλλά και ευχαριστημένο.

Για την αποφυγή τυχόν προβλημάτων σε ότι αφορά την συμπεριφορά και το service των υπαλλήλων, ο επιχειρηματίας θα πρέπει να οργανώσει μια εβδομάδα εκπαίδευσης του προσωπικού, πριν από την έναρξη

λειτουργίας της καφετέριας, κατά την διάρκεια της οποίας θα δώσει αναλυτικές οδηγίες στον κάθε εργαζόμενο για ποια πράγματα θα είναι υπεύθυνος, που θα πρέπει να δίνει αναφορά για τυχόν προβλήματα που θα προκύψουν στην διάρκεια της βάρδιας του, πως θα εκτελεί την εργασία του, ποια ακριβώς θα είναι η εργασία, ποιες ώρες ακριβώς θα εργάζεται κλπ. Επίσης θα γίνουν «δοκιμαστικά» από τους εργαζόμενους ώστε να είναι πανέτοιμοι για την εργασία τους.

Στο τέλος αυτής της εκπαιδευτικής – συντονιστικής εβδομάδας - θα πρέπει το προσωπικό να είναι έτοιμο να εργαστεί σωστά μέσα στη καφετέρια, να αντιμετωπίσει το οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει και να δώσει λύση.

Το προσωπικό που θα χρειαστεί θα πρέπει να απαρτίζεται από 8 άτομα των οποίων οι ειδικότητες θα είναι:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΤΟΜΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΙ	2	Με σύμβαση αορίστου χρόνου και ασφάλιση στο ΙΚΑ με πλήρες ωράριο
ΒΟΗΘΟΣ ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΥ	2	Με σύμβαση αορίστου χρόνου και ασφάλιση στο ΙΚΑ με πλήρες ωράριο
ΜΠΑΡΜΑΝ	2	Με σύμβαση αορίστου χρόνου και ασφάλιση στο ΙΚΑ με πλήρες ωράριο
ΛΑΝΤΖΙΕΡΗΣ	1	Με σύμβαση αορίστου χρόνου και ασφάλιση στο ΙΚΑ με ημιαπασχόληση 4 ωρών ημερησίως
ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΑ	1	Με σύμβαση αορίστου χρόνου και ασφάλιση στο

		ΙΚΑ με ημιαπασχόληση 4 ωρών εβδομαδιαίως
ΣΥΝΟΛΟ	8	

Οι ώρες λειτουργίας της καφετέριας θα είναι Δευτέρα έως και Παρασκευή 9π.μ. έως 11π.μ. Το Σάββατο θα λειτουργεί από τις 9π.μ. έως τις 12μ.μ. και την Κυριακή θα παραμένει κλειστό. Η καφετέρια στο σύνολο της ημέρας θα είναι ανοιχτή 14 με 15 ώρες και για αυτό τον λόγο θα χρειαστεί να έχει δύο βάρδιες προσωπικού.

Οι βάρδιες του προσωπικού θα έχουν ως εξής:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ
ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΣ	Δευτέρα έως Σάββατο	09:00-16:00
ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΣ	Δευτέρα έως Σάββατο	16:00-23:00/24:00
ΒΟΗΘΟΣ ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΥ	Δευτέρα έως Σάββατο	11:00-15:00// 19:00-23:00/24:00
ΜΠΑΡΜΑΝ	Δευτέρα έως Σάββατο	09:00-16:00
ΜΠΑΡΜΑΝ	Δευτέρα έως Σάββατο	16:00-23:00/24:00
ΛΑΝΤΖΙΕΡΗΣ	Δευτέρα έως Σάββατο	11:00-15:00// 19:00-23:00/24:00
ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΑ	Κυριακή	08:00-12:00
ΛΟΓΙΣΤΗΣ	Σάββατο	15:00

Τα απαιτούμενα προσόντα του προσωπικού είναι τα εξής:

A. Σερβιτόροι: Απόφοιτοι του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ, προϋπηρεσία 4 ετών και ηλικία από 25 έως 35 ετών. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν αγγλικά επιπέδου Lower.

B. Μπάρμαν: Απόφοιτοι του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων

ΤΕΙ, προϋπηρεσία 4 ετών και ηλικία από 25 έως 35 ετών. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν αγγλικά επιπέδου Lower.

Γ. Καθαρίστρια: το μόνο που απαιτείται είναι να έχει προϋπηρεσία σε ανάλογο χώρο τουλάχιστον 4 χρόνια.

Δ. Λογιστής: Απόφοιτος του τμήματος Λογιστικής Τ.Ε.Ι. με δικό του γραφείο για 5 χρόνια.

Μια αγγελία για την προσέλκυση ενδιαφερόμενου προσωπικού θα δημοσιευτεί στις δυο τοπικές εφημερίδες «Πελοπόννησο» και «Ημέρα» για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί μέχρι την πρόσληψη του κατάλληλου προσωπικού.

Αγγελία :

Νεοϊδρυθείσα Καφετέρια, που θα λειτουργήσει σύντομα στη περιοχή του ΤΕΙ της πόλης, προτίθεται να προσλάβει μόνιμο προσωπικό:

A. Τέσσερις (4) σερβιτόρους-ες, αποφοίτους του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ. Απαραίτητη προϋπηρεσία 4 ετών, ηλικία από 25 έως 35 ετών. Γνώση αγγλικής.

B. Δύο (2) μπάρμαν, αποφοίτους του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ. Απαραίτητη προϋπηρεσία 4 ετών, ηλικία από 25 έως 35 ετών. Γνώση αγγλικής.

Οι ενδιαφερόμενοι να επικοινωνήσουν με τον κύριο «Χ» στο τηλέφωνο ..... , 10.00 πμ – 14.00 μμ.

Η παραπάνω αγγελία αφορά τους σερβιτόρους και τους μπάρμαν. Η καθαρίστρια είναι πρόσωπο που συστήθηκε στον επιχειρηματία από φιλικό του πρόσωπο με ιδιαίτερα θετικές συστάσεις.

- Εκτός από το παραπάνω μόνιμο προσωπικό, η επιχείρηση θα χρειαστεί και έναν λογιστή, ο οποίος όμως θα συνεργαστεί με την επιχείρηση ως εξωτερικός συνεργάτης – ελεύθερος επαγγελματίας – και όχι ως μόνιμο προσωπικό, και για το λόγο αυτό θα εκδίδει προς την επιχείρηση τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών για τις υπηρεσίες που θα της παρέχει.

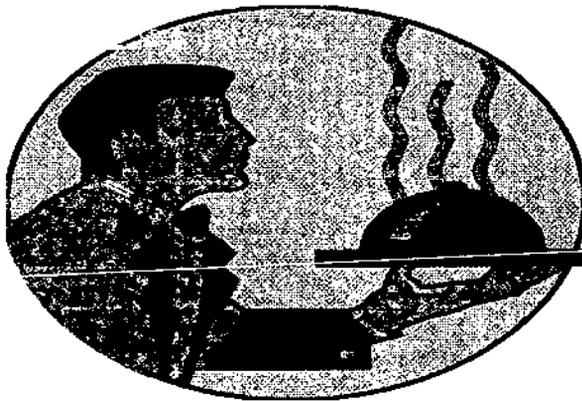
Κριτήρια επιλογής προσωπικού από την πλευρά του επιχειρηματία:

- Τα άτομα να είναι νεαρής ηλικίας για να μπορούν να αντεπεξέλθουν στην κούραση της δουλειάς
- Να είναι ευπαρουσίαστα για να μην προκαλούν δυσάρεστα συναισθήματα στους πελάτες
- Να είναι τέτοιου επιπέδου που να ταιριάζουν με το ύφος της καφετέριας
- να είναι άτομα τα οποία θα έχουν επικοινωνιακές ικανότητες
- να είναι κατά το δυνατόν έμπιστα άτομα

Το Κόστος του προσωπικού θα είναι:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	Μηνιαίος μισθός (περιέχει κ τις εργοδοτικές εισφορές που καταβάλει ο επιχειρηματίας στο ΙΚΑ και τις αμοιβές των αργιών)	Σύνολο Μισθού ανά ειδικότητα τα ανά έτος €	A T O M A	Σύνολο Μισθών ανά ειδικότητα
ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΣ	828,65 X 14μήνες	11601,10	2	23202,20
ΒΟΗΘΟΣ ΣΕΡΒΙΤΟΡΟΥ	770,28 X 14μήνες	10783,92	2	21567,80
ΜΠΑΡΜΑΝ	868,65 X 14μήνες	12161,10	2	24322,20
ΛΑΝΤΖΙΕΡΗΣ	676,81 X 14μήνες	9475,34	1	9475,34
ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΑ	173,25 X 14μήνες	2425,50	1	2425,50

ΛΟΓΙΣΤΗΣ	90,00 X 12μήνες	1080,00	1	1080,00
Σύνολο Μισθών ανά έτος				82073,04

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Λέγοντας σύστημα εσωτερικού ελέγχου (ή σύστημα οργάνωσης) της επιχείρησης εννοούμε το σύστημα εκείνο που εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις και με το οποίο μπορούν να απαντηθούν κάποιες ερωτήσεις του τύπου- ποιος κάνει τι, γιατί το κάνει, ποιος είναι υπεύθυνος, ποιος δίνει εντολές σε ποιόν κ.λ.π. Πρέπει να υπάρχει σωστή ενημέρωση μεταξύ των εργαζομένων και να αποφεύγονται προβλήματα που μπορούν πολύ εύκολα να δημιουργηθούν εάν κάποιος δεν ξέρει έπ' ακριβώς τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες που έχει μέσα στο περιβάλλον της επιχείρησης στο οποίο εργάζεται.

Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του εσωτερικού ελέγχου είναι η ύπαρξη ενός συστηματικού σχεδίου οργάνωσης, το οποίο

- ❖ θα προσδιορίζει τα καθήκοντα κάθε εργαζομένου συγκεκριμένα και όχι γενικά,
- ❖ θα καθορίζει τις εξουσίες που θα έχουν,
- ❖ σε ποια πράγματα θα είναι υπεύθυνοι και
- ❖ σε ποιόν στο τέλος της βάρδιας τους θα πρέπει να δίνουν αναφορά, είτε αυτή αφορά απλά πράγματα είτε σοβαρά που μπορεί να συμβαίνουν καθημερινά.

Με αυτό το σχέδιο οργάνωσης θα αποφεύγονται τα προβλήματα και οι αναμίξεις του ενός εργαζομένου στις δουλειές του άλλου.

Όπως έχουμε αναφέρει και σε προηγούμενο κεφάλαιο, τα άτομα που θα απασχοληθούν στην καφετέρια είναι οχτώ ως μόνιμο προσωπικό και ο λογιστής ως εξωτερικός συνεργάτης.

Η καφετέρια θα δουλεύει σε δυο βάρδιες. Στην κάθε βάρδια θα απασχολούνται τέσσερα άτομα, των οποίων οι ειδικότητες θα είναι ένας σερβιτόρος, ένας μπάρμαν οι οποίοι θα δουλεύουν επτά ώρες ημερησίως ανά βάρδια και ακόμα θα υπάρχουν δυο βοηθοί σερβιτόρου και μια λαντζιέρισσα οι οποίοι θα δουλεύουν τέσσερις ώρες ανά βάρδια στο σύνολο οχτώ ώρες, και θα εργάζονται τις ώρες αιχμής (11:00-15:00 19:00-23:00).

Εκτός από τα άτομα που θα εργάζονται καθημερινώς θα υπάρχουν και άλλοι δύο εξωτερικοί συνεργάτες – ο λογιστής και η καθαρίστρια – οι οποίοι θα δουλεύουν μια φορά την εβδομάδα.

Για να είναι αποδοτικό το σύστημα οργάνωσης θα πρέπει από την στιγμή που θα γίνει η επιλογή του προσωπικού να γνωστοποιηθούν στον κάθε υπάλληλο τα καθήκοντα του και ο τομέας στον οποίο θα είναι υπεύθυνος. Ακόμα να γίνει γνωστό στους υπαλλήλους ότι απαγορεύεται

να αναμιχθεί κάποιος στις εργασίες κάποιου άλλου ή να μπει σε κάποιον χώρο χωρίς άδεια.

Οι σερβιτόροι:

- ❖ Θα έχουν άμεση επαφή με τους πελάτες
- ❖ Θα είναι υπεύθυνοι για τις παραγγελίες
- ❖ Θα φροντίζουν για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πελατών από τη στιγμή που θα έρθουν και θα καθίσουν σε ένα από τα τραπέζια έως και την στιγμή που θα αποχωρήσουν
- ❖ Από τη στιγμή που θα καθίσουν οι πελάτες θα πρέπει, αφού αφήσουν να περάσουν μερικά λεπτά μέχρι να αποφασίσουν, να πηγαίνουν και να παίρνουν παραγγελία, την οποία όμως δεν θα πρέπει να καθυστερούν να τους την παρέχουν και να μην μπερδεύουν τις παραγγελίες έτσι ώστε να μην υπάρξουν παράπονα και δυσαρεστημένοι πελάτες.
- ❖ Μόλις αδειάσει κάποιο τραπέζι είναι υπεύθυνοι να μαζέψουν τα πράγματα και ταυτοχρόνως να το καθαρίσουν, για να είναι έτοιμο για τον επόμενο πελάτη.
- ❖ Είναι υπεύθυνοι για την είσπραξη της αξίας των παραγγελιών και θα ήταν καλό η είσπραξη να γίνεται με την παράδοση της παραγγελιάς και όχι όταν θα φεύγει κάποιος, γιατί είναι πολύ εύκολο, κυρίως τις ώρες αιχμής, να φύγει κάποιος πελάτης χωρίς να πληρώσει και να μην γίνει αντιληπτός, με αποτέλεσμα στο τέλος της βάρδιας του σερβιτόρου να παρουσιαστεί έλλειμμα στο ταμείο που παραδίδει.
- ❖ Οι σερβιτόροι στο τέλος της βάρδιας τους θα είναι υποχρεωμένοι να κάνουν παράδοση των εισπράξεων τους (στον μπάρμαν) οι οποίες θα συγκρίνονται με το αποτέλεσμα της ταμειακής μηχανής για τον κάθε σερβιτόρο ξεχωριστά γιατί ο καθένας τους θα έχει και τον δικό του κωδικό στη ταμειακή.
- ❖ Επίσης θα πρέπει να δίνουν μια μικρή αναφορά για τυχόν προβλήματα που προέκυψαν και πιθανώς αντιμετώπισαν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους στον μπάρμαν.

Κατά κάποιο τρόπο ο μπάρμαν θα είναι ανώτερος στην ιεραρχία από τους σερβιτόρους.

Ο μπάρμαν:

- ❖ Έχει άμεση επαφή με τους πελάτες μιας και θα βρίσκετε πίσω από το μπαρ
- ❖ Θα είναι υπεύθυνος για την παρασκευή των παραγγελιών των πελατών,
- ❖ Οι παραγγελίες θα πρέπει να είναι τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά επαρκείς για να μην υπάρξουν παράπονα και δυσαρεστημένοι πελάτες γιατί αυτό θα έδινε μια κακή εικόνα, καθώς επίσης και αφορμή για αρνητικούς σχολιασμούς από τις ανταγωνίστριες καφετέριες.
- ❖ Ακόμα το άτομο που θα βρίσκεται στο χώρο του μπαρ θα είναι υπεύθυνο μαζί με την παράδοση της παραγγελίας στους σερβιτόρους, να εκδίδει απόδειξη με την αξία της παραγγελίας, γιατί η ταμειακή μηχανή θα βρίσκεται στο χώρο του, για να δίνεται στους πελάτες και να πληρώνονται οι σερβιτόροι.
- ❖ Άλλη μια αρμοδιότητα που θα έχει ο μπάρμαν θα είναι η μουσική ψυχαγωγία των πελατών με την επιλογή των CDs και την αλλαγή τους όταν αυτά τελειώνουν.
- ❖ Θα είναι υποχρεωμένοι στο τέλος της βάρδιας τους να δίνουν μια αναφορά με προβλήματα που τυχόν προέκυψαν
- ❖ Καθώς επίσης να ενημερώνουν για τυχόν ελλείψεις στα εμπορεύματα τους για να αποφύγουν να βρεθούν στη δυσάρεστη θέση να μην μπορούν να προσφέρουν κάποιο προϊόν όταν τους ζητηθεί.
- ❖ Θα αποδίδει τις εισπράξεις στον ιδιοκτήτη στο τέλος της βάρδιας του.

Η λαντζιέρισα:

- ❖ ο καθαρισμός του εξοπλισμού, που θα χρησιμοποιείται για την παροχή των υπηρεσιών μας και τον οποίο εξοπλισμό θα τον παίρνει μέσα από

τον χώρο του μπαρ που θα τον τοποθετούν οι σερβιτόροι όταν θα αδειάζει κάποιο τραπέζι,

- ❖ καθώς επίσης και ο καθαρισμός του χώρου της κουζίνας.

Στο τέλος της απογευματινής βάρδιας τα άτομα που θα εργάζονται θα είναι υπεύθυνα για τον καθαρισμό του χώρου, έτσι ώστε να μπορεί να είναι λειτουργικός την επόμενη ημέρα το πρωί.

Τα άλλα δυο άτομα που θα εργάζονται στη καφετέρια θα είναι ο λογιστής ο οποίος:

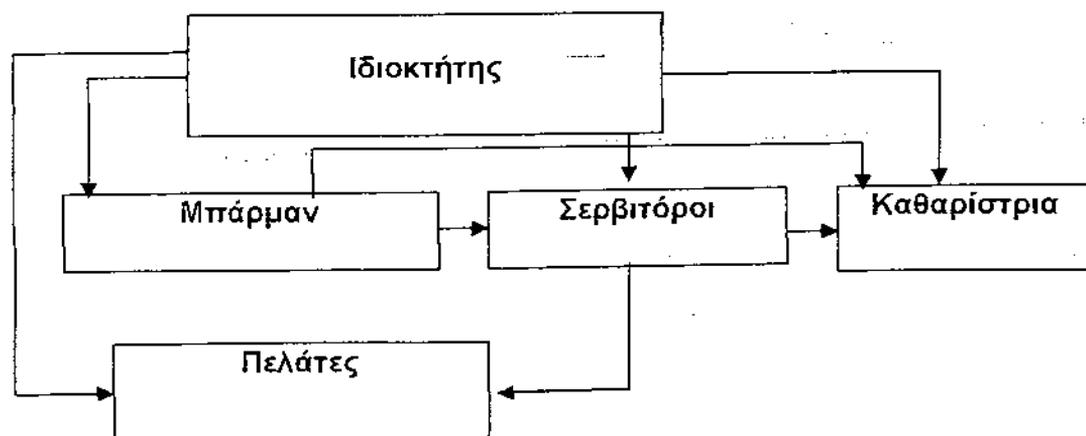
- ❖ θα είναι υπεύθυνος για τα λογιστικά-οικονομικά της καφετέριας και
- ❖ θα πρέπει να δίνει αναφορά στον επιχειρηματία για να έχει μια εικόνα πως κινείται η επιχείρηση του, αν έχει κέρδη ή ζημιές.
- ❖ Θα ασχολείται με όλες τις υποχρεώσεις της επιχείρησης προς την φορολογική αρχή και το ΙΚΑ

Το τελευταίο άτομο είναι η καθαρίστρια, η οποία θα έρχεται μια φορά την εβδομάδα και:

- ❖ Θα καθαρίζει και θα απολυμαίνει τις τουαλέτες κ' λοιπούς χώρους
- ❖ Θα τοποθετεί χαρτικά κ' άλλα υλικά στον χώρο του μπαρ και κυρίως της τουαλέτας

Ο επιχειρηματίας θα πρέπει να δίνει το παρόν καθημερινώς για να κάνει έλεγχο αν όλα λειτουργούν όπως ο ίδιος έχει υποδείξει στο προσωπικό του, και ιδιαιτέρως στην αρχή της λειτουργίας της.

Οργανόγραμμα Επιχείρησης

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ

Ένα από τα δευτερεύοντα αλλά βασικό χαρακτηριστικό του εσωτερικού ελέγχου είναι το σύστημα της προμήθειας.

Κάθε επιχείρηση καταναλωτικού ενδιαφέροντος χρειάζεται το σύστημα αυτό.

Στην συγκεκριμένη επιχείρηση θα πρέπει να οριστεί ένα άτομο, από το ξεκίνημα της λειτουργίας της, το οποίο θα είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο των ελλείψεων στις α' ύλες και τις παραγγελίες αυτών. Ωφέλιμο θα ήταν να οριστεί ένα άτομο από το προσωπικό (π.χ. ο μπάρμαν ο οποίος έχει και άμεση επαφή με τα υλικά που καταναλώνονται) το οποίο θα κάνει μια φορά την εβδομάδα (προς το τέλος) παραγγελίες στα αναλώσιμα αγαθά που αλλοιώνονται ευκολότερα, σε μικρές ποσότητες π.χ. τυρί του τσστ, έτσι ώστε να μπορέσουν να καταναλωθούν μέχρι την επόμενη παραγγελία για να μην υπάρξουν αλλοιώσεις – ζημιά, και δυο φορές το μήνα σε μεγάλη ποσότητα, κάθε 15ημέρες σε αγαθά που δεν αλλοιώνονται εύκολα, όπως ζάχαρη-καφές κ.λ.π.

Ο μπάρμαν, ο οποίος υποθετικά θα είναι και υπεύθυνος θα πρέπει να κανονίζει την ώρα της παράδοσης των παραγγελιών, έτσι ώστε να μην έχει κόσμο η καφετέρια για να μπορεί να ελέγχει αν αυτά που έχει παραγγείλει και στις ποσότητες που τα έχει παραδώθηκαν, καθώς επίσης και να κάνει και έναν γρήγορο έλεγχο και στη χρέωση των προϊόντων αν δηλαδή είναι στις τιμές που και ο ίδιος είχε παραγγείλει ή τον έχουν χρεώσει παραπάνω. Γι' αυτό καλό θα ήταν η παράδοση να γίνεται στο άνοιγμα που δεν θα έχει πολύ κόσμο.

Στην επόμενη σελίδα παρατίθεται η σύμβαση εργασίας του προσωπικού που θα είναι υποχρεωμένοι εφ' όσον δεχτούν τους όρους της εργασίας να υπογράψουν.

Σύμβαση Εργασίας

Ανήκει στην 22/127/311.31/24 06 92 Βασική Εγκύκλιο
ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΠΡΟΣ : Την επιχείρηση

Στην Πάτρα σήμερα την ..... Του μηνός.....του έτους..... και
στα γραφεία της επιχείρησης....., αφενός ο..... ενεργών ως
εντολοδόχος και νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης και
ο/η..... συμφώνησαν και αποδέχθηκαν τα παρακάτω:

Υπογράφω με :

Δηλώνω με την παρούσα ότι αποδέχομαι να απασχοληθώ με σύμβαση έργου
στην επιχείρηση :..... για κάλυψη εποχιακών ή πρόσκαιρων
αναγκών της επιχείρησης και συγκεκριμένα για

Από .....μέχρι.....

Για .....ώρες ημερησίως και με .....€ ωρομίσθιο.

Μετά την πάροδο του ανωτέρω χρονικού διαστήματος , η σύμβαση μου θεωρείται
ότι έληξε και υποχρεούμαι να αποχωρήσω χωρίς άλλη ειδοποίηση.

Επίσης δηλώνω υπεύθυνα ότι γνωρίζω τις συνέπειες των νόμων που
προβλέπουν ποινές για την περίπτωση ψευδούς δήλωσης και σημειώνω ότι :

Έχω την Ελληνική Ιθαγένεια και είμαι γραμμένος στα μητρώα

Δεν έχω καταδικαστεί για κλοπή ,απάτη υπεξαίρεση, πλαστογραφία ,εκβίαση
,συκοφαντική δυσφήμιση ,ψευδορκία ,ψευδή καταμήνυση ,λιποταξία ,εγκλήματα
σχετικά με την υπηρεσία ,το νόμισμα και τα ήθη και ότι δεν είμαι υπόδικος
συνέπεια τελεσίδικου βουλεύματος για κάποια από τις παραπάνω αξιόποινες
πράξεις.

Επίσης δηλώνω ότι έλαβα γνώση ,ότι η παραγραφή του αδικήματος για το
οποίο διατάχθηκε παραπομπή με τελεσίδικο βούλευμα ,η αποκατάσταση
,η αμνηστία και η χάρη με άρση των συνεπειών δεν αναιρούν την
ανικανότητα.

Δεν έχω στερηθεί τα πολιτικά μου δικαιώματα, συνέπεια καταδίκης με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

Θα εκτελώ τα καθήκοντα μου υποδειγματικά κατά τις ημέρες που θα εργαστώ, τις εντολές και τις οδηγίες που θα δέχομαι από τους ανωτέρους μου και θα συμμορφώνομαι σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν το προσωπικό.

Σε περίπτωση που θα αποδειχθεί ότι οι ανωτέρω δηλώσεις μου δεν είναι

αληθινές και ακριβείς αυτό αποτελεί σπουδαίο λόγο για αζήμιο καταγγελία της σύμβασης.

Σπουδαίο επίσης λόγο καταγγελίας της σύμβασης μου αποτελεί οποιαδήποτε παράβαση των υπηρεσιακών καθηκόντων μου, όπως καθυστερημένη προσέλευση στην εργασία μου καθώς και πρόωρη αποχώρηση από αυτή αδικαιολόγητη απουσία, έστω και ολιγοήμερη έλλειψη σεβασμού στους παράγοντες, κ.λ.π

Για κάθε διαφορά που θα προκύψει ή πρόκειται να προκύψει από τα όσα αναφέρονται στη δήλωση μου αυτή ορίζονται αποκλειστικά αρμόδια τα Τακτικά Δικαστήρια Πρώτου Βαθμού της Πάτρας.

Τόπος .....ημερομηνία.....

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

8. ΠΡΟΩΘΗΣΗ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Η σωστή επιλογή της θέσης της καφετέριας στην περιοχή κοντά στο Τ.Ε.Ι. της Πάτρας, η πλούσια γνώση του επιχειρηματία πάνω στο συγκεκριμένο κλάδο, το υψηλό επίπεδο προσφοράς υπηρεσιών, αισθητικής και ψυχαγωγίας, η άψογη συμπεριφορά του προσωπικού καθώς και οι τεχνικές του μάρκετινγκ που θα χρησιμοποιήσει η επιχείρηση αποτελούν βασικά στοιχεία της προώθησης των πωλήσεων.

Με την προώθηση των πωλήσεων η επιχείρηση επιδιώκει :

1. Εξασφάλιση πελατείας, διατήρηση της και μελλοντική αύξηση της.
1. Όσο το δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό κέρδους.

Για την προώθηση των πωλήσεων της καφετέριας θα διοργανώνονται ορισμένες εκδηλώσεις όπως :

> Ημέρα για τάβλι

Είναι το κατεξοχήν 'άθλημα' των φοιτητών και για αυτό θα διοργανώνονται μια φορά την εβδομάδα εκδηλώσεις σχετικά με το αγαπημένο παιχνίδι με σκοπό την απόλαυση μιας παρτίδας πάνω σε ένα χειροποίητο τάβλι.

Το τάβλι εφευρέθηκε για τους φοιτητές!!! Μη το απαρνηθείτε...

> Ημέρα για σκάκι

Μια ημέρα αφιερωμένη σε όλους εκείνους τους φοιτητές που θέλουν να ακονίζουν το μυαλό τους*ακόμα και όταν απολαμβάνουν τον καφέ τους παίζοντας σκάκι...

> Αθλητική ημέρα

Σε ημέρες διεξαγωγής μεγάλων αθλητικών γεγονότων θα υπάρχει πλήρης κάλυψη με τηλεοράσεις που θα βρίσκονται στις δυο πλευρές της καφετέριας.

Οι εκδηλώσεις αυτές θα γίνονται κυρίως σε ημέρες-περιόδους χαμηλής κίνησης της καφετέριας με σκοπό φυσικά την προώθηση των πωλήσεων και την αύξηση του κέρδους.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Κύρια δραστηριότητα του μάρκετινγκ που ασκεί η καφετέρια είναι ο τομέας της διαφήμισης. Σκοπός της διαφημιστικής εκστρατείας είναι η προσέλκυση πελατείας που θα οδηγήσει σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερες πωλήσεις.

ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

1. ΤΥΠΟΣ – ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Μια πόλη όπως είναι η Πάτρα σχεδόν αποκλειστικά φτιαγμένη για νέους έχει δεκάδες περιοδικά που αναφέρονται σε αυτούς. Ο πιο κατάλληλος τρόπος λοιπόν για να σε γνωρίσουν και να γίνεις η συνήθεια τους δεν είναι άλλος από το να σε κρατούν συνέχεια στα χέρια τους.

Το <<σλόγκαν>> , “έλα στην παρέα μας” η το “επισκεφθείτε το” θα κοσμήει όλα τα φοιτητικά περιοδικά κάνοντας την συγκεκριμένη καφετέρια ένα από-τα διασημότερα φοιτητικά στέκια στην πόλη των Πατρών που θα κατακλύζεται καθημερινά από φοιτητές, ένα από-τα μέρη που θα επισκεφθούν γρήγορα-γρήγορα οι καινούργιοι και δύσκολα θα το εγκαταλείψουν.

Η καλύτερη επιλογή έντυπης διαφήμισης είναι στο περιοδικό σπουδάζω στη Πάτρα”. Αναφέρεται αποκλειστικά σε φοιτητές και έχει

ως σκοπό κυρίως την ενημέρωση των νέων φοιτητών για τις επιλογές τους στη Πάτρα. Εκδίδεται στην αρχή κάθε σχολικής περιόδου, τυπώνεται σε 15000 αντίτυπα και μοιράζεται στο χώρο του Τ.Ε.Ι.

Η διαφήμιση θα καταλαμβάνει μια ολόκληρη σελίδα που θα περιλαμβάνει φωτογραφία της καφετέριας, τα χαρακτηριστικά της και μερικές από τις προσφερόμενες υπηρεσίες της.

2. ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ

Εκατοντάδες φυλλάδια θα μοιράζονται καθημερινά κατά την διάρκεια όλης της μέρας στους φοιτητές κάνοντας τους γνωστό πως σύντομα θα γίνει πραγματικότητα αυτό που επιθυμούσαν, η δημιουργία της δικής τους καφετέριας η οποία θα μετατραπεί σε ένα από τα πιο 'hot' φοιτητικά σημεία της πόλης.

Υπολογίζεται ότι στην αρχή κάθε εξαμήνου θα μοιράζονται στην είσοδο του Τ.Ε.Ι. συνολικά γύρω στα 3000 φυλλάδια με σκοπό να κάνουν γνωστή την καφετέρια κυρίως στους νέους φοιτητές που θα φθάνουν στο Τ.Ε.Ι.

Οι διαστάσεις των φυλλαδίων προβλέπονται να είναι 10*15 εκατοστά σε διάφορα χρώματα (κόκκινο, λευκό, μπλε) και θα περιλαμβάνουν φωτογραφία της καφετέριας, την επωνυμία της καθώς και την διεύθυνση της.

3. ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΣΣΕΣ

Πολλές αφίσσες θα γεμίζουν τους τοίχους του Τ.Ε.Ι. και τις κολόνες της τριγύρω περιοχής ενημερώνοντας τους πάντες, μα κυρίως τους φοιτητές πως σύντομα η καφετέρια θα είναι κοντά τους και είναι κρίμα να μην

δώσουν την ευκαιρία στο προσωπικό της να αποδείξει ότι είναι απλά το καλύτερο.

Δεκαπέντε ημέρες πριν την έναρξη εργασιών της καφετέριας θα τοποθετηθούν στο Τ.Ε.Ι. και στην τριγύρω περιοχή γύρω στις 200 αφίσες σε διάφορα χρώματα (πράσινο, μπλε, κόκκινο, λευκό) με διαστάσεις 60*40 εκατοστά και με την μορφή του σχήματος 1 (βλέπε υπόδειγμα σελ.).

Επιλέγει η συγκεκριμένη μορφή αφίσας με σκοπό να προκαλέσει την έκπληξη και το ενδιαφέρον του κόσμου και να επισκεφθεί την καφετέρια σύντομα. Μετά τα εγκαίνια θα τοποθετηθούν στην περιοχή άλλες 200 αφίσες με την μορφή του σχήματος 2 (βλέπε υπόδειγμα σελ. 143).

Τα χρώματα που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι τα ίδια και οι αφίσες θα έχουν τις ίδιες διαστάσεις με την διαφορά όμως ότι θα γίνεται πλέον γνωστή η μορφή που θα έχει η καφετέρια.

4. ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΗΡΕΣ- ΜΠΡΕΛΟΚ- ΣΤΥΛΟ

Γύρω στους 1000 αναπτήρες - μπρελόκ – στυλό θα μοιραστούν σε όλο το χώρο του Τ.Ε.Ι. με την επωνυμία και την διεύθυνση της καφετέριας .

Υπόδειγμα διαφήμισης

(Σχήμα 1: Αφίσα που θα κυκλοφορήσει πρώτη)

(Σχήμα 2: Αφίσα που θα ακολουθήσει και θα δώσει απάντησεις στα ερωτήματα της πρώτης)

Υπόδειγμα διαφήμισης

(Σχήμα 1)

(Σχήμα 2)

Οι δημόσιες σχέσεις μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά και αποφασιστικά στην προώθηση των πωλήσεων της καφετέριας.

Η έγχρονη ενασχόληση του επιχειρηματία με τον συγκεκριμένο κλάδο και η πλούσια σχετική εμπειρία που έχει αποκτήσει τον έχουν μετατρέψει σε άριστο γνώστη των δημοσίων σχέσεων με αποτέλεσμα να του είναι πολύ εύκολο και προσιτό να μπορέσει να ανακαλύψει όλους εκείνους τους τρόπους προκειμένου να κερδίσει την προσοχή και να προσελκύσει όλους εκείνους στους οποίους απευθύνεται η επιχείρηση.

Βασικές του επιδιώξεις θα είναι:

I. I. Καλές σχέσεις με το προσωπικό

Όταν το ανθρώπινο δυναμικό της καφετέριας έχει καλές σχέσεις μεταξύ του αλλά κυρίως με τον ιδιοκτήτη της καφετέριας, είναι αφοσιωμένο, αποδοτικό και προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πελάτες.

II. Καλή φήμη-εικόνα της καφετέριας

η καλή φήμη και η εικόνα της καφετέριας είναι βασικές επιδιώξεις των δημοσίων σχέσεων και είναι πολύ σημαντικά στοιχεία για την ύπαρξη, πρόοδο και σωστή λειτουργία της

ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

Η διαφήμιση παίζει σημαντικό ρόλο στην επιχείρηση και το κόστος της στην συγκεκριμένη περίπτωση θα περιλαμβάνει :

ΕΙΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑ ΕΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ	600	1δημοσίευση X 600 €
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΑΔΙΩΝ	1.644	0,274€ X 6.000 (φυλλάδια) (το κομμάτι)
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	1.350	0,45€ X 3.000 αντικείμενα (το κομμάτι)
ΚΟΣΤΟΣ	800	2,00€ X 400 αφίσες

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ ΑΦΙΣΩΝ		(το κομμάτι)
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΦΥΛΛΑΔΙΩΝ	105	0,035€ X 3.000 φυλλάδια
ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ	105	0,035€ X 3.000 αντικείμενα
ΚΟΣΤΟΣ ΑΦΙΣΟΚΟΛΛΗΣΗΣ	105	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	4709	

9. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ο εξοπλισμός της καφετέριας σε πάγια στοιχεία όπως και το κόστος που θα προκαλέσει η επένδυση αυτή, θα είναι εξίσου σημαντικά τόσο για την εικόνα και λειτουργία της καφετέριας όσο και για τον ίδιο τον επενδυτή, για το λόγο ότι ένα κατάλληλο περιβάλλον θα προσελκύσει περισσότερους πελάτες με αποτέλεσμα την ύπαρξη μεγαλύτερων κερδών.

Ο εξοπλισμός της σύγχρονης αυτής καφετέριας θα αποτελείται από,

1. Έπιπλα και διακοσμητικά στοιχεία
2. Ηλεκτρικά είδη, μηχανήματα και συσκευές της καφετέριας
3. Απαραίτητα εργαλεία και μικροσκεύη κουζίνας
4. Γυάλινα σκεύη

Τα έπιπλα της καφετέριας θα αποτελέσουν βασικό παράγοντα για την εικόνα της, για το λόγο αυτό θα πρέπει να είναι καλόγουστα, άνετα και να εναρμονίζονται πλήρως σε όλη τη διακόσμηση και το σχέδιο του όλου χώρου. Επίσης τα διακοσμητικά στοιχεία θα δώσουν ένα τύπο και χρώμα στην καφετέρια όπου μπορεί να αποτελέσουν πόλο έλξης για τους πελάτες.

Ακόμα σημαντικότερη είναι και η προμήθεια της καφετέριας με τις κατάλληλες ηλεκτρικές συσκευές, τα μηχανήματα και τα σκεύη κουζίνας όπου μέσω αυτών πραγματοποιείται σχεδόν ολόκληρη η λειτουργική πλευρά της καφετέριας. Όσο καλύτερα θα είναι εξοπλισμένη η κουζίνα της καφετέριας τόσο πιο γρήγορα και αποτελεσματικά θα γίνεται η εργασία της.

Τέλος για την καλύτερη και ευχάριστη παραμονή των πελατών, η καφετέρια είναι απαραίτητο να διαθέτει κάποια μέσα τα οποία θα ψυχαγωγούν το κοινό και θα το κάνουν να νιώθει άνετα π.χ. υπολογιστές, στερεοφωνικό συγκρότημα, κλιματισμός κλπ.

1. Έπιπλα και διακοσμητικά στοιχεία

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΤΡΑΠΕΖΙΑ 60*60	80	39.00	3120.00
ΚΑΡΕΚΛΕΣ ΞΥΛΙΝΕΣ	325	12,99	4221.75
ΓΡΑΦΕΙΑ Η/Υ ΞΥΛΙΝΑ	3	35.60	106.80
ΚΑΔΡΑ	4	11.50	46.00
ΟΜΠΡΕΛΕΣ ΕΞΩΤ. ΧΩΡΟΥ	10	51.00	510.00
ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ	4	32.20	128.80
ΛΑΜΠΕΣ ΛΑΔΙΟΥ	40	3.20	128.00
ΖΑΡΝΤΙΝΙΕΡΕΣ	7	32.00	224.00
ΣΥΝΟΛΟ			8485.35

2. Ηλεκτρικά είδη, μηχανήματα και συσκευές καφετέριας

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
AIR-CONDITION	2	352.00	704.00
ΣΟΜΠΕΣ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ	4	1400.00	5600.00
ΣΤΕΡΕΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ	1	358.00	358.00
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ 25 I	1	290.00	290.00
Η/Υ	3	880.00	2640.00
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΜΗΧΑΝΗ	1	570.00	570.00
ΨΥΓΕΙΟ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ	1	1760.00	1760.00
ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΠΛΥΣΕΩΣ	1	282.00	282.00
ΚΑΤΑΨΥΚΤΗΣ	1	600.00	600.00
ΦΡΑΠΙΕΡΑ ΕΠΑΓΓ/ΚΗ	1	22.00	22.00
ΚΑΦΕΤΙΕΡΑ ΓΑΛΛΙΚΗ	1	48.00	48.00
ΤΟΣΤΙΕΡΑ ΔΙΠΛΗ	1	51.30	51.30
ΠΡΕΣΣΑ ΦΡΟΥΤΩΝ	1	21.50	21.50
ΠΟΛΥΜΙΞΕΡ	1	47.50	47.50
ΣΥΝΟΛΟ			12994.30

3. Εργαλεία και μικροσσκευή κουζίνας

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΟΙΧΤΗΡΙΑ ΦΙΑΛΩΝ	6	1.10	6.60
ΔΟΧΕΙΑ ΠΑΓΟΥ	3	2.57	7.71
ΛΑΒΙΔΕΣ ΠΑΓΟΥ	6	1.90	11.40
ΜΑΧΑΙΡΙΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ	10	2.10	21.00
ΜΠΡΙΚΙΑ ΜΙΚΡΑ	2	2.57	5.14
ΜΠΡΙΚΙΑ ΜΕΓΑΛΑ	5	3.80	19.00
ΚΟΥΤΑΛΑΚΙΑ	100	0.49	49.00
ΚΟΥΤΑΛΑΚΙΑ ΠΑΓΩΤΟΥ	50	0.85	84.15
ΔΙΣΚΟΙ ΣΕΡΒΙΡΙΣΜΑΤΟΣ	8	11.30	90.40
ΖΑΧΑΡΙΕΡΕΣ ΑΝΟΞ/ΤΕΣ	10	3.89	38.90
ΓΑΛΑΤΙΕΡΕΣ ΑΝΟΞ/ΤΕΣ	10	2.50	25.00
ΣΤΑΧΤΟΔΟΧΕΙΑ	80	1.11	88.80
ΣΥΝΟΛΟ			447.10

4. Γυάλινα σκεύη

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΟΤΗΡΙΑ ΝΕΡΟΥ	25 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	13.00	325.00
ΠΟΤΗΡΙΑ ΦΡΑΠΕ	25 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	12.70	317.50
ΚΟΥΠΕΣ	25 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	17.42	435.50
ΦΛΙΤΖΑΝΙΑ	10 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	14.15	141.50
ΠΟΤΗΡΙΑ WHISK	10 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	10.80	108.00
ΠΟΤΗΡΙΑ ΨΙΛΑ	13 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	14.50	188.50
ΠΟΤΗΡ. ΜΠΥΡΑΣ	20 ΚΙΒ 12 ΤΕΜΑΧ	15.70	314.00
ΠΟΤ. ΠΑΓΩΤΟΥ	10 ΚΙΒ 12 ΤΕΜΑΧ	18.00	180.00
ΠΟΤ. ΣΩΛΗΝΕΣ	12 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	14.00	168.00
ΠΙΑΤΑ ΜΙΚΡΑ	6 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	15.25	91.50
ΜΠΟΛΑΚΙΑ ΜΙΚΡΑ	80	0.57	45.60
ΠΟΤΗΡ FREDDO	10 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	18.24	182.40
ΦΛΙΤΖΑΝΙΑ ΜΙΚΡ	6 ΚΙΒ 24 ΤΕΜΑΧ	16.10	96.60
ΣΥΝΟΛΟ			2594.10

Ακόμα έχει προϋπολογιστεί ότι πρόκειται να δαπανηθούν για:

- Ελαιοχρωματιστικές εργασίες 1750.00€
- Ηλεκτρολογικές εργασίες 730.00€
- Ξυλουργικές εργασίες 1200.00€

- Κατασκευή και τοποθέτηση ταμπέλας 1500,00€
- Πυροσβεστήρες 250,00€

Οι ξυλουργικές εργασίες θα περιλαμβάνουν τη δημιουργία ξύλινου μπαρ και πάγκο κουζίνας, με χώρους για τοποθέτηση μέσα σ' αυτά ψυγείου, χρήσιμων ηλεκτρικών συσκευών και διαφόρων σκευών κουζίνας και τη δημιουργία ραφιών όπου θα χρησιμεύσουν στην τοποθέτηση του στερεοφωνικού συγκροτήματος, της τηλεόρασης και άλλων διακοσμητικών στοιχείων.

Επίσης στον εξοπλισμό της επιχείρησης θα συμπεριληφθούν μια μηχανή καφέ espresso, η οποία δίνει τη δυνατότητα παρασκευής όλων των ειδών καφέ και ζεστών ροφημάτων και δύο ψυγεία αναψυκτικών, για τα οποία δεν θα υπάρξει κάποιο κόστος, για το λόγο ότι είναι προσφορά των εταιρειών όπου θα συνεργαστεί η επιχείρηση.

Το συνολικό προϋπολογισμένο κόστος της επένδυσης ανέρχεται σε 29950.85€.

Έπιπλα και διακοσμητικά στοιχεία	8485,35
Ηλεκτρικά είδη, μηχ/τα και συσκευές καφετέριας	12994,30
Εργαλεία και μικροσκεύη κουζίνας	447,10
Γυάλινα σκεύη	2594,10
Ελαιοχρωματιστικές εργασίες	1750,00
Ηλεκτρολογικές εργασίες	730,00
Ξυλουργικές εργασίες	1200,00
Κατασκευή και τοποθέτηση ταμπέλας	1500,00
Πυροσβεστήρες	250,00
ΣΥΝΟΛΟ	29950,85€

10. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ 1^{ου} ΕΤΟΥΣ

ΕΞΟΔΟ	ΑΝΑ ΜΗΝΑ	ΑΝΑ ΔΙΜΗΝΟ	ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ	1 ^ο ΕΤΟΣ
ΜΙΣΘΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ				66206.28
ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣ ΙΚΑ				15866.76
ΤΕΒΕ		150.00		900.00
ΑΜΟΙΒΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	90.00			1080.00
ΕΝΟΙΚΙΟ ΚΤΙΡΙΟ	1750.00			21000.00
ΔΕΗ	120.00			1440.00
ΟΤΕ	65.00			780.00
ΥΔΡΕΥΣΗ	30.00			360.00
ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΠΥΡΟΣ			53.00	106.00
ΣΥΝΔΡ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ			50.00	100.00
ΥΛΙΚΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	25.00			300.00
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ				4709
ΣΥΝΟΛΟ				212848,04

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το σταθερό λειτουργικό κόστος είναι το κόστος – τα έξοδα – που θα έχει η επιχείρηση ώστε να λειτουργήσει, ακόμα και αν δεν πουλήσει ούτε μια μονάδα προϊόντος. Για παράδειγμα, το ηλεκτρικό ρεύμα για φωτισμό θα καταναλώνεται από την επιχείρηση ακόμα κι αν κανένας δεν επισκεφτεί την καφετέρια.

11. ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, Ν. Σ. ΠΩΛΗΣΕΩΝ Κ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες όσον αφορά στο επιχειρησιακό και θεσμικό περιβάλλον η βιωσιμότητα ενός φορέα τίθεται διαρκώς υπό αμφισβήτηση.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες της απόρριψης των επιχειρηματικών δεδομένων και πρακτικών, της αλλαγής των καταναλωτικών συμπεριφορών.

Λόγω των παραπάνω διαπιστώσεων η ανάληψη επιχειρηματικών εγχειρημάτων πρέπει να γίνεται με βάση συγκεκριμένους και άριστα μελετημένους σχεδιασμούς, ώστε να εξασφαλίζεται η σωστή επιλογή των στόχων, η επίτευξη της μέγιστης δυνατής απόδοσης και να αποφεύγονται φαινόμενα αστοχιών τακτικής. Για τους παραπάνω λόγους ο έλεγχος της βιωσιμότητας μιας επιχείρησης πριν την ίδρυση της είναι πολύ σημαντικός.

Ακολουθεί η σχετική μελέτη του θέματος. Αρχικά παρατίθεται ο προϋπολογισμός της ημερήσιας κατανάλωσης, με βάση πληροφορίες που αντλήθηκαν από τους ανταγωνιστές της περιοχής

Προϋπολογισμός ημερήσιας κατανάλωσης προϊόντων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΝΑ ΠΡΟΙΟΝ	%
Καφέδες	600	37,5%
Αναψυκτικά	400	25%
Χυμοί	200	12,5%
Ροφήματα	200	12,5%
Μπύρες	100	6,25%
Ποτά	20	1,25%
Snacks	60	3,75%
Παγωτά	210	1,25%
Σύνολο	1600	100%

Ο υπολογισμός του μεταβλητού κόστους ανά μονάδα προϊόντος έγινε με βάση τις τρέχουσες τιμές της αγοράς και είναι:

**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΥ ΟΡΟΥΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΑ
ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΪΝΤΩΝ**

Κόστος Παρασκευής Φραπέ- Νες	
Nescafe σκέτος χωρίς γάλα	0,21
Nescafe μέτριος χωρίς γάλα	0,24
Nescafe γλυκός χωρίς γάλα	0,27
Nescafe σκέτος με γάλα	Καφές 0,21 γάλα 0,05 σύνολο 0,26
Nescafe μέτριος με γάλα	Καφές 0,24 γάλα 0,05 σύνολο 0,29
Nescafe γλυκός με γάλα	Καφές 0,27 γάλα 0,05 σύνολο 0,32
Μέσος όρος κόστους παρασκευής Φραπέ –Νες	1,59/6=0,265ευρω

Κόστος Παρασκευής Ελληνικού Καφέ	
Σκέτος	0,21
Μέτριος	0,24
Γλυκός	0,27
Διπλός – Σκέτος	0,42
Διπλός – Μέτριος	0,45
Διπλός – Γλυκός	0,48
Μέσος όρος κόστους παρασκευής ελληνικού καφέ	2,07/6=0,345 ευρώ

Κόστος Παρασκευής Espresso	
Σκέτος	0,84
Μέτριος	0,86
Γλυκός	0,88
Μέσος όρος κόστους παρασκευής Espresso	2,58/3=0,86

Κόστος Παρασκευής Cappuccino	
Σκέτος	0,27
Μέτριος	0,28
Γλυκός	0,30
Μέσος όρος κόστους παρασκευής Cappuccino	0,85/3=0,283 ευρώ

Κόστος Αναψυκτικών	
Coca Cola	0,27
Πορτοκαλάδα	0,28
Sprite	0,27
Μέσος όρος κόστους αναψυκτικών	0,82/3=0,273 ευρώ

Κόστος Χυμών	
Amita –Πορτοκάλι	0,26
Amita – Ανάμικτος	0,28
Μέσος όρος κόστους χυμών	0,54/2=0,27

Κόστος Μπύρας	
Amstel	0,45
Heineken	0,44
Mythos	0,45
Μέσος όρος κόστους μπύρας	1,34/3=0,446 ευρώ

Κόστος Ποτών	
Ουίσκι	0,97
Βότκα	1,02
Ούζο	0,36
Μέσος όρος κόστους ποτών	2,35/3=0,783

Κόστος Ροφημάτων	
Σοκολάτα	0,65
Τσάι	0,05
Milkshake	0,98
Νερό	0,2
Μέσος όρος κόστους ροφημάτων	1,88/4=0,47 ευρώ

Κόστος Snacks	
Τοστ	0,24
Σάντουιτς	0,41
Μέσος όρος κόστους Snacks	0,65/2=0,325

Κόστος Παγωτών	
Μια μπάλα παγωτό	0,20

Ο παρακάτω πίνακας αφορά το μεταβλητό κόστος ανα κατηγορία προϊόντος

ΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΚΟΣΤΟΣ

(Μέσος Όρος Κόστους ανά μονάδα κ ανά κατηγορία)

Κόστος Πωλούμενων Προϊόντων Ανά Μονάδα	
Είδος	Μέσος όρος κόστους
Φραπέ – Νες	0,265
Ελληνικός Καφές	0,345
Espresso	0,86
Capuccino	0,283
Αναψυκτικά	0,273
Χυμοί	0,27
Μπίρες	0,446
Ποτά	0,783
Ροφήματα	0,47
Snacks	0,325
Παγωτά	0,2

Μ.Ο.
καφεδων
0,44 €

Προκειμένου να αποφασιστούν οι τιμές πώλησης των προϊόντων, λήφθηκαν υπ' όψιν, το μεταβλητό κόστος (ουσιαστικά το κόστος παρασκευής των πωλούμενων προϊόντων) αλλά και οι τιμές των ανταγωνιστών.

Κατόπιν των ερευνών που πραγματοποιήθηκαν στις ανταγωνίστριες καφετέριες της περιοχής, σχετικά με τους τιμοκαταλόγους, για να μπορέσει η καφετέρια να είναι ανταγωνιστική και ταυτοχρόνως να έχει και βιωσιμότητα θα πρέπει να προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες και προϊόντα αλλά σε καλύτερες τιμές. Γι' αυτό οι προτεινόμενες τιμές είναι:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΤΙΜΗ	Μ.Ο. ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
	ΦΡΑΠΕ/ΝΕΣ	1,4	
	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ	1,1	
ΚΑΦΕΔΕΣ	Διπλός	1,3	1,48
	ESPRESSO	1,8	
	CAPUCINO	1,8	
	Σοκολάτα	1,8	
ΡΟΦΗΜΑΤΑ	Τσάι	1,2	1,45
	Νερό	0,4	
	Milkshake	2,4	
	Coca-cola	1,2	
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	Πορτοκαλάδα	1,2	1,2
	Sprite	1,2	
ΧΥΜΟΙ	Amita-Πορτοκ	1,4	1,4
	Amita-Ανάμικτος	1,4	
	AMSTEL	1,5	
ΜΠΥΡΕΣ	HEINEKEN	1,4	1,47
	ΜΥTHOS	1,5	
	Ουίσκι	2,7	
ΠΟΤΑ	Βότκα	3	2,23
	Ούζο	1	
SNACKS	Tost	1	1,10
	Σάντουιτς	1,2	
ΠΑΓΩΤΑ	Μια μπάλα	0,8	0,80

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ	Μ.Ο. ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ	Μ.Ο. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ(πωλήσεις προϊόντων)*
ΚΑΦΕΔΕΣ	0,44	1,48	37,5%
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	0,273	1,2	25%
ΧΥΜΟΙ	0,27	1,4	12,5%
ΡΟΦΗΜΑΤΑ	0,47	1,45	12,5%
ΜΠΥΡΕΣ	0,446	1,47	6,25%
ΠΟΤΑ	0,783	2,23	1,25%
ΣΝΑΚΣ	0,325	1,10	3,75%
ΠΑΓΩΤΑ	0,2	0,80	1,25%

Για τον υπολογισμό του Νεκρού Σημείου, θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας ότι επηρεάζεται από την κατανομή των πωλήσεων κάθε προϊόντος επί του συνόλου των πωλούμενων προϊόντων, δηλ. το Ν. Σ. επηρεάζεται κατά 37,5% από τις πωλήσεις καφέδων, 25% από τις πωλήσεις αναψυκτικών, 12,5% από τις πωλήσεις χυμών, 12,5% από τις πωλήσεις ροφημάτων, 6,25% από τις πωλήσεις φιαλών Μπύρας, 1,25% από τις πωλήσεις ποτών, 3,75% από τις πωλήσεις Σνακς και 1,25% από τις πωλήσεις παγωτών.

Σημείωση: Ορισμός Νεκρού Σημείου

Νεκρό Σημείο είναι το ύψος εκείνο των συναλλαγών, με το οποίο η επιχείρηση καλύπτει επακριβώς τόσο το σταθερό όσο και το μεταβλητό κόστος και δεν αποκομίζει κέρδη, αλλά ούτε και πραγματοποιεί ζημία. Πάνω από αυτό το σημείο η επιχείρηση αρχίζει να επιτυγχάνει κέρδη.

* Βλέπε σελ. 73

Υπολογισμός του Ν. Σ. (για το 1^ο έτος) σε μονάδες προϊόντων

Εξίσωση του Νεκρού Σημείου:

$$N\Sigma = \frac{\text{Σταθερό Λειτουργικό Κόστος}}{\text{Τιμή Πώλησης} - \text{Μεταβλητό Κόστος / μονάδα}}$$

Στη συγκεκριμένη περίπτωση:

<p>(καφέδες) 212848,04</p> <p>N.Σ. = 37,5% * $\frac{212848,04}{(1,48 - 0,44)\text{€/μον.}}$</p>	<p>(αναψυκτικά) 212848,04</p> <p>+ 25%* $\frac{212848,04}{(1,2 - 0,273)\text{€/μον}}$</p>
<p>(χυμοί) 212848,04</p> <p>+12,5%* $\frac{212848,04}{(1,4 - 0,27)\text{€/μον}}$</p>	<p>(ροφήματα) 212848,04</p> <p>+ 12,5%* $\frac{212848,04}{(1,45 - 0,47)\text{€/μον}}$</p>
<p>(μπύρες) 212848,04</p> <p>+6,25%* $\frac{212848,04}{(1,47 - 0,446)\text{€/μον}}$</p>	<p>(ποτά) 212848,04</p> <p>+ 1,25%* $\frac{212848,04}{(2,23 - 0,783)\text{€/μον}}$</p>
<p>(σνάκς) 212848,04</p> <p>+3,75%* $\frac{212848,04}{(1,10 - 0,325)\text{€/μον}}$</p>	<p>(παγωτά) 212848,04</p> <p>+1,25%* $\frac{212848,04}{(0,80 - 0,20)\text{€/μον}}$ =></p>

$$\Rightarrow N\Sigma = 76.748 \text{ μον. καφέδες} + 57.402 \text{ μον. αναψυκτικά} + 23.545 \text{ μον. χυμοί} + 27.149 \text{ μον. ροφήματα} + 12.991 \text{ μον. μπύρες} + 1.893 \text{ μον. ποτά} + 10.299 \text{ μον. σνακς} + 4.434 \text{ μον. παγωτά} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow N\Sigma = 202.715 \text{ μονάδες διαφόρων προϊόντων}$$

Οι παραπάνω υπολογισμοί σημαίνουν ότι η συγκεκριμένη επιχείρηση για να μπορέσει να καλύψει το σταθερό της κόστος (που θα δημιουργείται ούτως ή άλλως) θα πρέπει κατά τη διάρκεια του χρόνου να καταφέρει πωλήσεις 202.715 μονάδων προϊόντων και αναλυτικά,

πρέπει να πετύχει πωλήσεις 76.748 μονάδων καφέδων, 57402 μονάδων αναψυκτικών, 23545 μονάδων χυμών, 27149 μονάδων ροφημάτων, 12991 μονάδων μπυρών, 1839 μονάδων ποτών, 10299 μονάδων σνακς και 4434 μονάδων παγωτών.

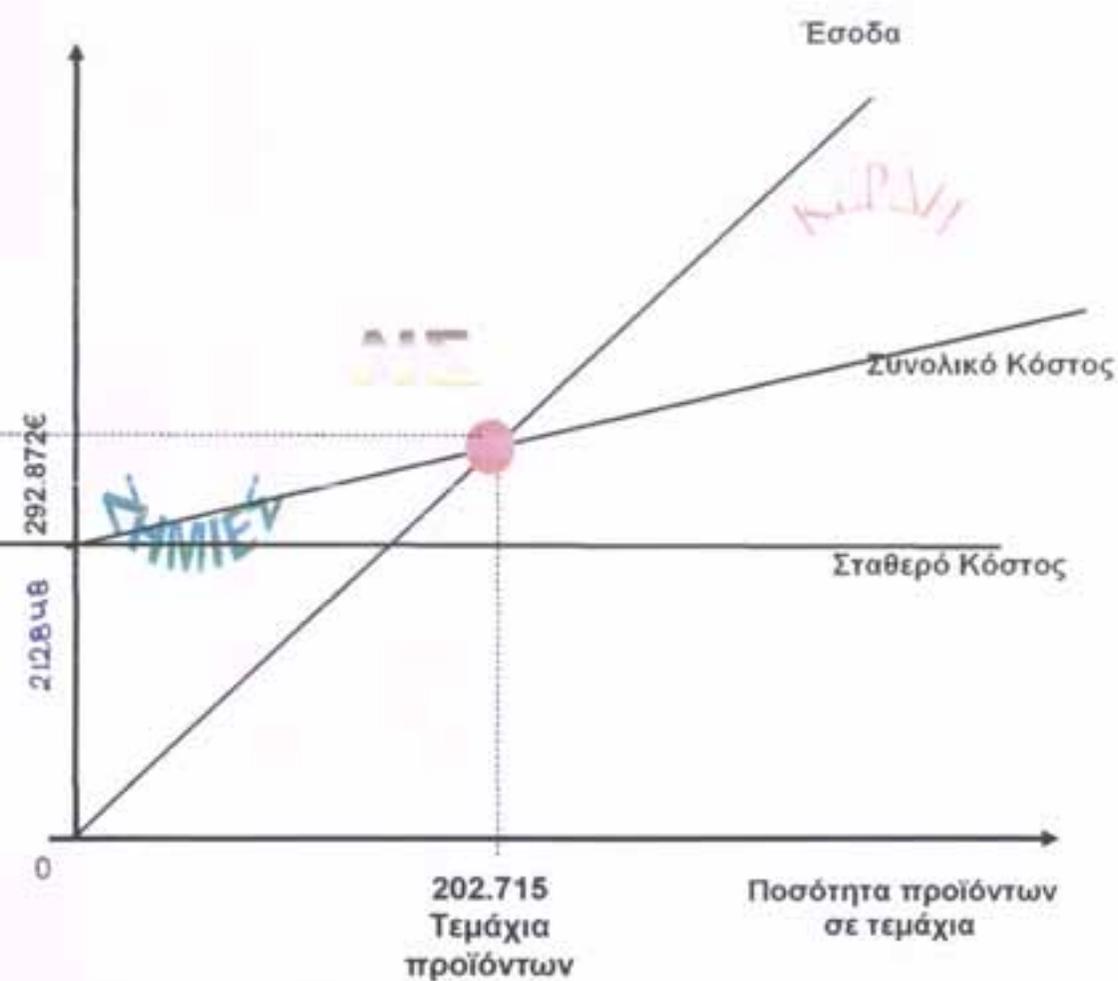
Ακολουθεί ο υπολογισμός του Ν.Σ. πωλήσεων σε εισπράξεις από πωλήσεις προϊόντων (σε χρηματικές μονάδες).

ΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΜΟΝ.ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΤΟ Ν.Σ.	ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ (μ.ο.ανα κατηγορία)	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Ν.Σ.
ΚΑΦΕΔΕΣ	76.748	1,48€/μον.	113.587€
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	57.402	1,20€/μον.	68.882€
ΧΥΜΟΙ	23.545	1,40€/μον.	32.963€
ΡΟΦΗΜΑΤΑ	27.149	1,45€/μον.	39.366€
ΜΠΥΡΕΣ	12.991	1,47€/μον.	19.097€
ΠΟΤΑ	1.839	2,23€/μον.	4.101€
ΣΝΑΚΣ	10.299	1,10€/μον.	11.329€
ΠΑΓΩΤΑ	4.434	0,80€/μον.	3.547€
ΣΥΝΟΛΟ	202.715		292.872€

Συνεπώς οι απαιτούμενες εισπράξεις στο Ν.Σ. ώστε η επιχείρηση να μπορεί τουλάχιστον να καλύψει το σταθερό λειτουργικό κόστος, ανέρχονται σε 292.872€. Αν οι εισπράξεις δεν φτάσουν σε αυτό το ποσό, τότε θα δημιουργηθούν ζημιές, ενώ αν το ξεπεράσουν θα δημιουργηθεί κέρδος.

Παρακάτω θα γίνει ένας προϋπολογισμός πωλήσεων για το 1^ο έτος λειτουργίας της επιχείρησης ώστε να διερευνηθεί κατά πόσο είναι δυνατόν οι ετήσιες εισπράξεις της συγκεκριμένης επιχείρησης να ξεπεράσουν ή όχι το Ν.Σ. πωλήσεων της.

Γραφική παράσταση του Νεκρού Σημείου:

Προκειμένου να γίνει ο προαναφερόμενος προϋπολογισμός, θα γίνει πρώτα ο προϋπολογισμός της ελάχιστης ημερήσιας κ' ετήσιας κατανάλωσης προϊόντων με βάση πληροφορίες που αντλήθηκαν από τους ανταγωνιστές της περιοχής με τη μέθοδο της συνέντευξης κ' αφού υπολογίστηκε ότι οι πωλήσεις της συγκεκριμένης επιχείρησης θα είναι κατά 10% λιγότερες απ' ότι αυτές των ήδη υπαρχόντων επιχειρήσεων της περιοχής, λόγω ότι θα είναι νέα επιχείρηση.

Αφού έχουμε πλέον τα απαραίτητα στοιχεία μπορούμε με σχετική ακρίβεια να προϋπολογίσουμε τις εισπράξεις του έτους:

Προϋπολογισμός Ημερήσιας κ Ετήσιας Κατανάλωσης

Κατηγορία προϊόντος	Ημερήσια Κατανάλωση	Ετήσια Κατανάλωση	%
Καφέδες	600	219.000	37,5%
Αναψυκτικά	400	146.000	25%
Χυμοί	200	73.000	12,5%
Ροφήματα	200	73.000	12,5%
Μπύρες	100	36.500	6,25%
Ποτά	20	7.300	1,25%
Σνάκς	60	21.900	3,75%
Παγωτά	20	7.300	1,25%
ΣΥΝΟΛΑ	1600	584.000	100%

Προϋπολογισμός εισπράξεων από πωλήσεις της συγκεκριμένης καφετέριας για το πρώτο έτος λειτουργίας με βάση τον ετήσιο προϋπολογισμό κατανάλωσης θα είναι:

Κατηγορία Προϊόντων	Προϋπολογισμός πωλήσεων σε μονάδες προϊόντων	Προτεινόμενη Τιμή (Μ.Ο. ανά κατηγορία προϊόντων)	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
Καφέδες	219.000	1,48	324.120
Αναψυκτικά	146.000	1,2	175.200
Χυμοί	73.000	1,4	102.200
Ροφήματα	73.000	1,45	105.850
Μπύρες	36.500	1,47	53.655
Ποτά	7.300	2,23	16.279
Σνακς	21.900	1,10	24.090
Παγωτά	7.300	0,80	5.840
ΣΥΝΟΛΑ	584.000		807.234

Συνεπώς με βάση τους υπολογισμούς αυτούς οι προβλεπόμενες εισπράξεις για το 1^ο έτος λειτουργίας θα είναι περίπου 807.000€.

Το μεταβλητό κόστος που αφορά τις παραπάνω προβλεπόμενες πωλήσεις είναι:

Προϋπολογιζόμενο Μεταβλητό Κόστος των Προβλεπόμενων Πωλήσεων

Κατηγορία Προϊόντος	Προϋπολογισμένη Ποσότητα πωλήσεων	Μεταβλητό Κόστος ανά μονάδα	Συνολο Μεταβλητού Κόστους ανά Κατηγορία
Καφέδες	219.000	0,44	96.360
Ανψυκτικά	146.000	0,273	39.858
Χυμοί	73.000	0,27	19.710
Ροφήματα	73.000	0,47	34.310
Μπύρες	36.500	0,446	16.279
Ποτά	7.300	0,783	5.716
Σνακς	21.900	0,325	7.117
Παγωτά	7.300	0,20	1.460
ΣΥΝΟΛΟ	584.000		220.810

Έτσι για το πρώτο έτος λειτουργίας:

Εισπράξεις	807.000€
Μείον Σταθερό Λειτουργικό Κόστος	- 212.848€
<u>Μείον Μεταβλητό Λειτουργικό Κόστος</u>	<u>- 220.810€</u>
ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ	373.342€
<u>Μείον Φόρος Εισοδήματος</u>	<u>- 143.727€</u>
ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΡΔΟΣ 1^{ου} ΕΤΟΥΣ	229.615€

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία η απόσβεση της επένδυσης θα γίνει σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα γιατί:

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ:

1) Έξοδα πρώτης εγκατάστασης	6180€
2) Πάγιος εξοπλισμός	+ 29950€
ΣΥΝΟΛΟ	36130€

Με το καθαρό κέρδος του 1^{ου} έτους αποσβένεται πλήρως το συνολικό κόστος της επένδυσης και απομένει και ποσό:

$$229.615 - 36.130 = 193.485€$$

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρατηρούμε ότι η επένδυση αποσβένεται μέσα στο πρώτο έτος λειτουργίας της επιχείρησης.

Το γεγονός της σύντομης απόσβεσης οφείλεται στο ότι οι επιχειρήσεις αυτού του είδους χρειάζονται μικρά ποσά επένδυσης και ταυτόχρονα οι τιμές πώλησης των προϊόντων περιέχουν πολύ υψηλό ποσοστό κέρδους.

Επίσης η συγκεκριμένη επιχείρηση θα δραστηριοποιηθεί σε μια περιοχή που το πελατολόγιο της είναι εξασφαλισμένο για τους λόγους που αναφέρθηκαν σε προηγούμενα κεφάλαιο.

Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι αρκετά καλά για την επιχείρηση της καφετέριας και η άποψη των συντακτών της είναι ότι ο επιχειρηματίας μπορεί να προχωρήσει στην υλοποίηση των σχεδίων του, αφού η επιχείρηση αυτή θα είναι βιώσιμη αλλά και κερδοφόρα, με την προϋπόθεση βέβαια ότι θα ακολουθήσει την προτεινόμενη τιμολογιακή πολιτική και θα παρέχει στους πελάτες της, τις παροχές που με βάση την έρευνα επιθυμούν να την προτιμήσουν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Νομοθεσία Πυροπροστασίας

Όλα τα κτίρια, ανεξαρτήτως της χρήσης τους, διακρίνονται από άποψη πυροπροστασίας σε υφιστάμενα και νέα.

Οριακό σημείο για την διάκρισή τους αυτή, θεωρείται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του Π.Δ. 71/1988 "Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτιρίων"

Ως Υφιστάμενα κτίρια θεωρούνται εκείνα όπου η υπόβολή αίτησης για έκδοση οικοδομικής άδειας έγινε πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προαναφερόμενου Προεδρικού Δ/τος, ενώ ως νέα θεωρούνται εκείνα τα κτίρια που η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας υποβλήθηκε μετά την έναρξη ισχύος του.

Για όλες τις χρήσεις κτιρίων, πλην αυτής των Ξενοδοχείων, η έναρξη ισχύος του Π.Δ. 71/88 καθορίσθηκε να είναι δώδεκα (12) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, δηλαδή την 17-2-1989, για δε τα νέα και υφιστάμενα Ξενοδοχεία ορίσθηκε ένα (1) μήνα μετά την δημοσίευση του, δηλαδή την 17-3-1988.

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένα κτίριο είναι νέο ή υφιστάμενο για να εφαρμοσθεί η αντίστοιχη νομοθεσία πυροπροστασίας, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να προσκομίσει την οικοδομική άδεια του κτιρίου ή εναλλακτικά οποιοδήποτε έγγραφο στοιχείο (π.χ. βεβαίωση

Δήμου ή Κοινότητας, άδεια Ε.Ο.Τ, μισθωτήριο συμβόλαιο, λογαριασμό Δ.Ε.Η. κ.λ.π.) που να αποδεικνύει αν το κτίριο είναι υφιστάμενο ή νέο.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ		
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ		
ΑΘΗΝΑ 17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1988	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 32

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

**ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 71
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΤΙΡΙΩΝ**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 90 παράγραφος 4 του Ν.Δ. 8/1973 «Περί Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού» που διατηρήθηκαν σε ισχύ με το άρθρο 31 παράγραφος 1α του Ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210/Α), του οποίου παρατάθηκε η ισχύς με την υπ' αριθ. 296/68/1987 απόφαση (ΦΕΚ 31/Β/22.1.87).

2. Την υπ' αριθ. Υ. 1291/1987 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσης αναπληρωτή Υπουργού στα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Υφυπουργού στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας» (ΦΕΚ 526/Β).

3. Την υπ' αριθ. Υ. 1436/1987 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Μανόλη Παπαστεφανάκι (ΦΕΚ 549/Β).

4. Την υπ' αριθ. 65/1988 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αποφασίζουμε:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΝΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

[Όπως συμπληρώθηκε με τη Υ.Α. 81813/5428/1993 (ΦΕΚ 647 τ. Α')]

Ορισμοί - Ταξινόμηση κτιρίων

1.1. Ορισμοί

Αδιέξοδο χαρακτηρίζεται μία κοινόχρηστη περιοχή του ορόφου από κάθε σημείο της οποίας η διαφυγή μπορεί να γίνει μόνο προς μία κατεύθυνση.

Ακαυστο δομικό υλικό χαρακτηρίζεται εκείνο που πληροί τα κριτήρια της δοκιμασίας ακαυστότητας.

Ακεραιότητα απέναντι στην φωτιά ενός δομικού στοιχείου είναι η ικανότητά του να εμποδίζει το πέρασμα των φλογών και των

θερμών καυσαερίων στη μη εκτεθειμένη πλευρά του, στην περίπτωση προσβολής φωτιάς από την μία πλευρά.

Άμεση απόσταση διαφυγής λέγεται το μήκος της ευθείας γραμμής από τυχόν σημείο ενός ορόφου, μετρούμενη μέσα στο περίγραμμα του κτιρίου, προς την πλησιέστερη έξοδο κινδύνου, αγνοώντας τα ενδιάμεσα χωρίσματα και τους τοίχους, εκτός από αυτούς του πυροπροστατευμένου κλιμακοστασίου.

Ανιχνευτές πυρκαγιάς λέγονται τα όργανα ενός συστήματος αυτόματης ανίχνευσης πυρκαγιάς, τα οποία συνεχώς ή σε τακτά χρονικά διαστήματα παρακολουθούν την τυχόν εμφάνιση φυσικών ή και χημικών φαινομένων, επακόλουθων της φωτιάς, σε μια ορισμένη περιοχή του κτιρίου και μεταδίδουν τα αντίστοιχα σήματα συναγερμού ή ελέγχου.

Αντίσταση στην δίοδο της θερμότητας ενός δομικού στοιχείου είναι η ικανότητά του να εμποδίζει τη μετάδοση δια μέσου της μάζας του ενός προκαθορισμένου ποσού θερμότητας.

Απροστάτευτη όδευση διαφυγής λέγεται το πρώτο τμήμα μιας όδευσης διαφυγής, που περιβάλλεται από δομικά στοιχεία χωρίς ειδικές απαιτήσεις πυραντίστασης και καταλήγει σ' ένα χώρο σχετικά ή απόλυτα ασφαλή.

Αυτοκλειόμενο κούφωμα λέγεται εκείνο που είναι εξοπλισμένο με κατάλληλο μηχανισμό επαναφοράς του στην κλειστή θέση.

Αυτόματος καταιονητήρας λέγεται συσκευή συνδεδεμένη με το δίκτυο παροχής νερού, η οποία ενεργοποιείται αυτόματα σε μια προκαθορισμένη θερμοκρασία και εκτοξεύει νερό.

Έξοδος κινδύνου είναι το άνοιγμα εισόδου σε πυροπροστατευμένη όδευση διαφυγής, ή κατευθείαν σε ασφαλή υπαίθριο χώρο.

Εξωτερικό κλιμακοστάσιο λέγεται εκείνο που κατασκευάζεται έξω από το περίγραμμα του κτιρίου.

Επικίνδυνος χώρος λέγεται κάθε χώρος ενός κτιρίου όπου, παράγονται ή και χρησιμοποιούνται ή και αποθηκεύονται ιδιαίτερα εύφλεκτα και εκρηκτικά υλικά, υγρά, εμπορεύματα κ.λπ.

Επιφανειακή εξάπλωση φλόγας είναι εκείνη που γίνεται με ορισμένη ταχύτητα πάνω στην επιφάνεια ενός δομικού στοιχείου ή υλικού, αφού αυτό αναφλεγεί.

Εσωτερικά τελειώματα λέγονται τα κατασκευαστικά στοιχεία με τα οποία γίνεται η τελική διαμόρφωση των εσωτερικών επιφανειών των κτιρίων, όπως επιχρίσματα, επενδύσεις, επιστρώσεις, χρωματισμοί, αρμολογήματα, μονώσεις κ.λπ.

Ευστάθεια σε φωτιά ενός δομικού στοιχείου είναι η ικανότητά του να μην καταρρέει ή να μην ξεπερνά όρια παραμόρφωσης, όταν

φορτισμένο με προκαθορισμένο φορτίο, εκτίθεται στην επίδραση της φωτιάς.

Καυστό δομικό υλικό λέγεται οποιοδήποτε υλικό δεν πληροί τα κριτήρια της δοκιμασίας ακαυστότητας.

Όδευση διαφυγής λέγεται μία συνεχής και χωρίς εμπόδια πορεία για τη διαφυγή από οποιοδήποτε σημείο ενός κτιρίου προς ένα ασφαλή, υπαίθριο συνήθως χώρο, σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Οικοδομικό διάκενο λέγεται το κενό που περικλείεται από δομικά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης και της ψευδοροφής) ή περιέχεται μέσα σ' ένα δομικό στοιχείο. Στα διάκενα δεν συμπεριλαμβάνονται οι αίθουσες, τα ντουλάπια, τα προστατευμένα φρεάτια, οι καπνοδόχοι και οι διάφοροι αγωγοί.

“Οριζόντια έξοδος” λέγεται μία έξοδος δια της οποίας παρέχεται δυνατότητα διαφυγής από ένα πυροδιαμέρισμα προς άλλο πυροδιαμέρισμα που βρίσκεται στον ίδιο όροφο ή από έναν όροφο κτιρίου προς όροφο γειτονικού κτιρίου που βρίσκεται στην ίδια περίπτωση στάθμη. Οριζόντιες εξοδοί επιτρέπεται να υποκαθιστούν μέχρι και τις μισές από τις απαιτούμενες εξόδους κινδύνου».

Όροφος εκκένωσης είναι ο όροφος του κτιρίου, από τον οποίο εξέρχονται προς ασφαλή χώρο οι οδεύσεις διαφυγής.

Παροχή όδευσης διαφυγής είναι ο αριθμός των ατόμων που είναι δυνατό να διαφύγει έγκαιρα, σε περίπτωση πυρκαγιάς, χρησιμοποιώντας αυτή την όδευση.

Πραγματική απόσταση απροστάτευτης όδευσης διαφυγής λέγεται το μήκος της πορείας που φυσιολογικά θα διανύσει ένα άτομο για να διαφύγει, σε περίπτωση πυρκαγιάς, από τυχόν σημείο ενός ορόφου μέχρι την πλησιέστερη έξοδο κινδύνου.

Πυραντίσταση λέγεται η ικανότητα μιας κατασκευής ή ενός δομικού στοιχείου ν' αντιστέκεται για ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα, που ονομάζεται **δείκτης πυραντίστασης**, στα θερμικά αποτελέσματα μιας φωτιάς, χωρίς απώλεια της ευστάθειας, της ακεραιότητας και της αντίστασης στη δίοδο της θερμότητας.

Πυράντοχο κούφωμα λέγεται κάθε κούφωμα, που δοκιμαζόμενο μαζί με τις διατάξεις στήριξής του σε δοκιμασία πυραντίστασης, παρουσιάζει ένα καθορισμένο δείκτη πυραντίστασης.

Πυροδιαμέρισμα: τμήμα κτιρίου ή και ολόκληρο κτίριο που περικλείεται ερμητικά από δομικά στοιχεία με προκαθοριζόμενο, κατά περίπτωση, δείκτη πυραντίστασης.

Πυροθερμικό φορτίο: το ποσό της εκλυόμενης θερμότητας από την καύση όλων των υλικών μέσα σ' ένα χώρο κτιρίου.

Πυροπροστατευμένη όδευση διαφυγής λέγεται εκείνο το τμήμα της όδευσης (κλιμακοστάσιο, διάδρομος, προθάλαμος κ.λ.π.) που περικλείεται από πυράντοχα δομικά στοιχεία με προκαθορισμένο δείκτη πυραντίστασης.

Πυροφραγμός λέγεται κάθε κατασκευή που άκαυστα ή περιορισμένης καυστότητας υλικά, που διακόπτει οικοδομικό διάκενο ή γεμίζει αρμούς και χάσματα οικοδομικών στοιχείων, ώστε να εμποδίζεται η διέλευση καπνού και φλογών μέσα απ' αυτά.

Τελική έξοδος είναι η κατάληξη μιας όδευσης διαφυγής από ένα κτίριο, που οδηγεί σε μια οδό ή σ' έναν ανοικτό χώρο ασφαλή από τον κίνδυνο της φωτιάς ή και του καπνού.

1.2. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ

1.2.1. Για τους σκοπούς του παρόντος Κανονισμού τα κτίρια ταξινομούνται ανάλογα με τη χρήση τους σε 9 κατηγορίες, σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

	Κατηγορία	Είδη κτιρίων
A.	Κατοικίες	Κτίρια διαμερισμάτων, Ξεχωριστές κατοικίες, Οικοτροφεία.
B.	Ξενοδοχεία	Ξενοδοχεία, Ξενώνες.
Γ.	Εκπαιδευτήρια	Σχολικά Κτίρια όλων των κατηγοριών και βαθμίδων εκπαίδευσης.
Δ.	Γραφεία	Κτίρια με δημόσια ή και ιδιωτικά

		γραφεία.
Ε.	Καταστήματα	Κτίρια για αποθήκευση, έκθεση και πώληση εμπορευμάτων.
Σ Τ	Χώροι συνάθροισης κοινού	Κτίρια που χρησιμοποιούνται για τη συνάθροιση ατόμων, για κοινωνικές, οικονομικές, πνευματικές, ψυχαγωγικές ή αθλητικές δραστηριότητες.
Ζ.	Βιομηχανίες Αποθήκες	Κτίρια που στεγάζουν βιομηχανικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες ή και χρησιμοποιούνται για αποθήκευση πρώτων υλών & βιομηχανικών προϊόντων.
Η.	Νοσηλευτικές εγκαταστάσεις φυλακές	Νοσοκομειακά κτίρια, Γηροκομεία, Παιδοβρεφονηπιακοί σταθμοί (με ύπνο), Κτίρια σωφρονισμού (φυλακές - αναμορφωτήρια).
Θ	Χώροι στάθμευσης οχημάτων & πρατήρια υγρών καυσίμων	Υπαίθρια, υπόγεια και υπέργεια κτίρια στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατήρια υγρών καυσίμων.

1.2.2. Λεπτομερέστερος προσδιορισμός των κτιρίων που ανήκουν σε κάθε κατηγορία δίνεται στις Ειδικές Διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

Σε περίπτωση αμφιβολίας για τον προσδιορισμό της χρήσης ενός κτιρίου, αρμόδια για την κατάταξή του στη συγγενέστερη κατηγορία είναι η ελέγχουσα Δημόσια Αρχή.

Ο χαρακτηρισμός της κατηγορίας αναφέρεται σε ολόκληρο το κτίριο ή σ' ένα τμήμα του ή σ' ένα πυροδιαμέρισμα. Αφορά στην κύρια χρήση του κτιρίου. Τυχόν δευτερεύουσα άλλη χρήση που συνυπάρχει στο κτίριο εξετάζεται χωριστά, αν πρόκειται για κατοικία ή αν καταλαμβάνει επιφάνεια μεγαλύτερη του 1/4 της συνολικής επιφάνειας του κτιρίου.

1.2.3. Ανεξάρτητα από τη χρήση του, ένα κτίριο ή ένα τμήμα κτιρίου μπορεί να χαρακτηριστεί **υψηλού βαθμού κινδύνου** από τη φύση των περιεχομένων του. Συγκεκριμένα, όταν τα περιεχόμενα παρουσιάζουν μεγάλη αναφλεξιμότητα, ταχύτητα επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας και έκλυση θερμότητας ή παράγουν πολλά τοξικά καυσαέρια ή έχουν κίνδυνο έκρηξης.

Ο χαρακτηρισμός **«υψηλού βαθμού κινδύνου»** ισχύει και για την περίπτωση που η πυκνότητα του πυροθερμικού φορτίου του κτιρίου είναι μεγαλύτερη από 2.000 MJ/m² (περίπου 100 Kg/m² ισοδύναμο ξύλου).

Στην περίπτωση μεμονωμένων **επικίνδυνων χώρων** (π.χ. λεβητοστάσια, δεξαμενές καυσίμων κ.λ.π.) ισχύουν τα μέτρα της παραγράφου 3.2.5 του κεφαλαίου της Δομικής Πυροπροστασίας.

Στην περίπτωση κτιρίου ή τμήματος κτιρίου, με υψηλό βαθμό κινδύνου, εκτός από τις απαιτήσεις της κύριας χρήσης ισχύουν και τα παρακάτω:

α) Το επιτρεπόμενο μέγιστο μήκος της πραγματικής απόστασης απροστάτευτης όδευσης διαφυγής είναι 20 μέτρα.

β) Η παροχή ανά μονάδα πλάτους καθορίζεται σε 30 άτομα για τις σκάλες και σε 50 άτομα για τα οριζόντια τμήματα της όδευσης διαφυγής.

γ) Επιβάλλεται η εγκατάσταση αυτομάτου συστήματος πυρόσβεσης.

Άρθρο 2

[Όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 81813/5428/1993 (ΦΕΚ 647 τ. Α)]

ΟΔΕΥΣΕΙΣ ΔΙΑΦΥΓΗΣ

Στόχος: Ο κύριος στόχος του σχεδιασμού των οδεύσεων διαφυγής σ' ένα κτίριο είναι η επίτευξη ασφαλούς εκκένωσης όλων των ενοίκων, σε περίπτωση πυρκαγιάς. Οι οδεύσεις διαφυγής πρέπει να παραμένουν ασφαλείς και αποτελεσματικές για τη χρονική διάρκεια που χρειάζονται και να είναι σαφώς αντιληπτές και προσπελάσιμες απ' όλους τους χρήστες. Η χρήση του κτιρίου και οι ανάγκες των ενοίκων καθορίζουν τον τρόπο σχεδιασμού, την διαστασιολόγηση, καθώς και τη θέση των οδεύσεων διαφυγής.

2.1. Μετρικά στοιχεία.

2.1.1. Η παροχή της όδευσης διαφυγής καθορίζεται με βάση την ειδική χρήση του κτιρίου και υπολογίζεται για κάθε όροφο ανάλογα με το θεωρητικό πληθυσμό του.

Ο όροφος με το μεγαλύτερο αριθμό ενοίκων (πληθυσμό) καθορίζει την παροχή της κατακόρυφης όδευσης διαφυγής (κλιμακοστασίου).

Σε περίπτωση κτιρίων με περισσότερους των 6 ορόφων (συμπεριλαμβανομένου και του ισογείου) η παροχή της κατακόρυφης όδευσης διαφυγής - κλιμακοστασίου ισούται με το άθροισμα των παροχών δύο διαδοχικών ορόφων.

Το πλάτος των τελικών εξόδων στον όροφο ή το επίπεδο εκκένωσης πρέπει να επαρκεί για το άθροισμα των παροχών $\alpha + \beta + \gamma$ όπου:

α): παροχή κλιμακοστασίων και ραμπών από υπερκείμενους ορόφους ή επίπεδα.

β): παροχή κλιμακοστασίων και ραμπών από υποκείμενους ορόφους ή επίπεδα.

γ): παροχή από τον ίδιο όροφο ή επίπεδο εκκένωσης.

2.1.2. Πλάτος και ύψος: ως πλάτος της όδευσης διαφυγής ορίζεται το ελεύθερο πλάτος στο στενότερο σημείο και μέχρι ύψους 2.00 μέτρων. Η μονάδα πλάτους της όδευσης διαφυγής ορίζεται σε 0,60 του μέτρου.

Το ελάχιστο πλάτος οποιασδήποτε όδευσης διαφυγής δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο του 0,70 του μέτρου.

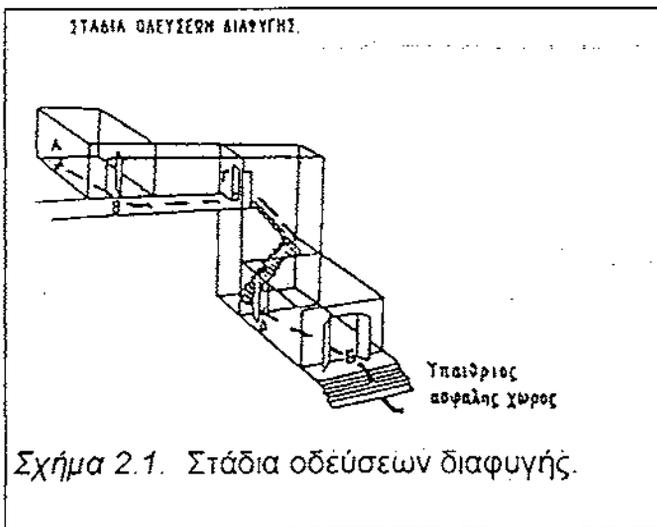
Το πλάτος της όδευσης διαφυγής δεν επιτρέπεται να μειώνεται, σε καμιά περίπτωση, στην πορεία προς την τελική έξοδο.

Το απαιτούμενο πλάτος της όδευσης διαφυγής, για όλα τα στάδια, προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό των ενοίκων, ανάλογα με την ειδική χρήση του κτιρίου (ειδικές διατάξεις) και εκφράζεται σε ακέραιες μονάδες πλάτους (0,60 μ.). Όταν απαιτείται από τον υπολογισμό, προστίθεται μισή μονάδα πλάτους (0,30 μ.) και όχι

κλάσματα. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τον καθορισμό του ελαχίστου επιτρεπόμενου πλάτους.

Το ελεύθερο ύψος των χώρων, όπου περνά όδευση διαφυγής, πρέπει να είναι τουλάχιστον 2,20 μέτρα, ενώ για τις σκάλες, δοκούς, ανώφλια θυρών μπορεί να είναι 2,00 μέτρα.

2.1.3. Υψομετρικές διαφορές δαπέδων Περιοχές που παρουσιάζουν υψομετρικές διαφορές στο δάπεδο μέχρι 0,40 μέτρου, εξυπηρετούνται με σκαλοπάτια ή ράμπες και μπορεί να συμπεριληφθούν στις οριζόντιες οδεύσεις διαφυγής.

2.2. Το πρώτο στάδιο της όδευσης διαφυγής (ΑΒΓ) ονομάζεται απροστάτευτη όδευση διαφυγής και αφορά στην πορεία από ένα τυχόν σημείο του κτιρίου μέχρι ένα χώρο ασφαλή ή σχετικά ασφαλή, που

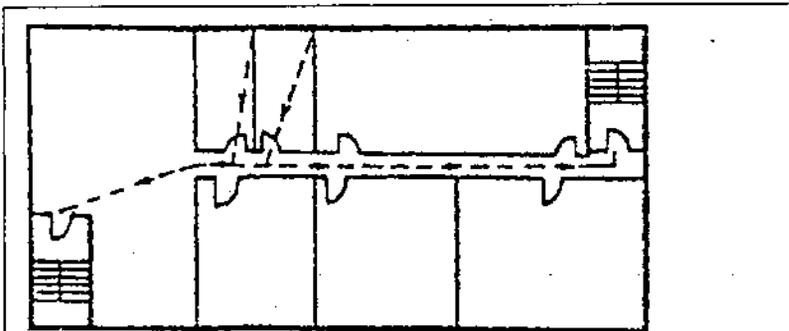
μπορεί να είναι:

- α) μια τελική έξοδος προς υπαίθριο χώρο.
- β) μια έξοδος κινδύνου ορόφου προς μία πυροπροστατευμένη όδευση διαφυγής.
- γ) μία οριζόντια έξοδος.

2.2.1. Απόσταση διαφυγής - Διάταξη εξόδων

Πραγματική απόσταση, απροστάτευτης όδευσης διαφυγής, λέγεται το μήκος της πραγματικής πορείας μη συμπεριλαμβανομένων των κινητών επίπλων, που πρέπει να διασχίσει το άτομο από τυχόν σημείο της κάτοψης του κτιρίου, μέχρι να φθάσει στην πιο κοντινή έξοδο κινδύνου, δηλαδή στην αρχή μιας πυροπροστατευμένης όδευσης διαφυγής (σχ. 2.2).

Η πραγματική απόσταση, όπως και η άμεση απόσταση απροστάτευτης όδευσης, αναφέρονται συνήθως σε οριζόντια διαδρομή. Όταν όμως παρεμβάλλεται στην όδευση απροστάτευτο κλιμακοστάσιο, προστίθεται το ανάπτυγμα της σκάλας στη γραμμή ανάβασης, επαυξημένο κατά 50%.

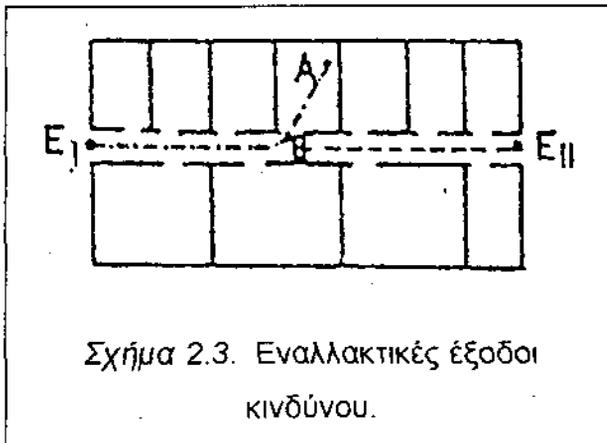
Σχήμα 2.2. Η πραγματική απόσταση απροστάτευτης όδευσης διαφυγής.

Τα μέγιστα, κατά περίπτωση, **επιτρεπόμενα μήκη των παραπάνω αποστάσεων** (πραγματικής - άμεσης) καθορίζονται από τις αντίστοιχες Ειδικές διατάξεις ανάλογα με την χρήση του κτιρίου.

Αν ένα τμήμα (π.χ. ΒΓ σχ. 2.1) αυτού του σταδίου ανήκει σε κοινόχρηστο διάδρομο μερικά πυροπροστατευμένο (με δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 30 λεπτών), στον υπολογισμό της πραγματικής απόστασης αυτό το τμήμα λαμβάνεται ίσο με το μισό του πραγματικού του μήκους, αν δεν καθορίζεται διαφορετικά στις Ειδικές διατάξεις.

Όταν υπάρχει αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης, η απροστάτευτη απόσταση διαφυγής επιτρέπεται ν' αυξάνεται, όπως καθορίζεται συγκεκριμένα στις Ειδικές Διατάξεις.

Γενικά πρέπει να επιδιώκεται η προσπέλαση προς δύο τουλάχιστον εναλλακτικές εξόδους κινδύνου (σχ. 2.3), από χώρους με πληθυσμό περισσότερο των 10 ατόμων ή όροφο με πληθυσμό περισσότερο των 50 ατόμων. Οι εξοδοί κινδύνου από κάθε σημείο του χώρου πρέπει να τοποθετούνται σε θέσεις σαφώς αντιληπτές από τους ένοικους.

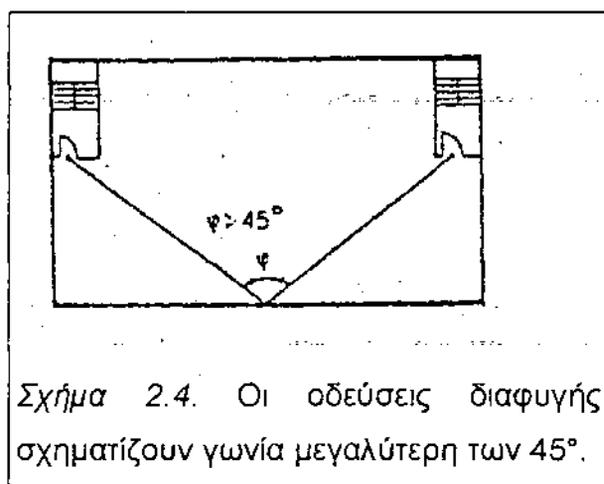

Στην περίπτωση που υπάρχει μία μόνο πορεία διαφυγής, το αναφερόμενο πιο πάνω μέγιστο όριο απροστάτευτης όδευσης είναι μικρότερο και καθορίζεται από τις

αντίστοιχες ειδικές διατάξεις.

Οι οδεύσεις διαφυγής από τυχόν σημείο ενός χώρου προς τις δύο εναλλακτικές εξόδους πρέπει να σχηματίζουν γωνία μεγαλύτερη των 45° (σχ. 2.4), για να θεωρηθεί ότι αποτελούν δύο ξεχωριστές οδεύσεις.

Όταν υπάρχουν δύο εναλλακτικές οδεύσεις διαφυγής, αρκεί μόνο

Σχήμα 2.4. Οι οδεύσεις διαφυγής σχηματίζουν γωνία μεγαλύτερη των 45° .

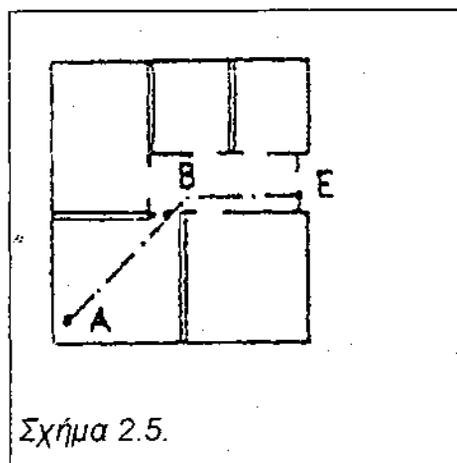
ή μία από αυτές να πληρεί το μέγιστο όριο μήκους της πραγματικής απόστασης (σχ. 2.3).

Οι πόρτες εξόδου πρέπει να ανοίγουν υποχρεωτικά προς την κατεύθυνση της όδευσης διαφυγής, όταν στο χώρο του κτιρίου αντιστοιχεί

πληθυσμός μεγαλύτερος από 50 άτομα ή ο χώρος παρουσιάζει υψηλό βαθμό κινδύνου.

Οι οδεύσεις διαφυγής δεν πρέπει γενικά να περνούν κοντά σε τμήματα του κτιρίου, που παρουσιάζουν υψηλό βαθμό κινδύνου, εκτός εξαιρέσεως, μετά από έγκριση της ελέγχουσας αρχής.

Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει επιπλέον και περιορισμός για την απόσταση του τυχόντος σημείου της αίθουσας από την ενδιάμεση πόρτα (απόσταση AB, σχ. 2.5). Σε κάθε περίπτωση η απόσταση αυτή πρέπει να είναι μικρότερη από τα $2/3$ του επιτρεπόμενου μήκους της πραγματικής απόστασης απροστάτευτης όδευσης διαφυγής.

2.2.2. Υπαίθρια τμήματα: η όδευση διαφυγής μπορεί να περνά από εξωτερικούς εξώστες, βεράντες ή δώματα υπό τον όρο ότι το μέγιστο μήκος του υπαίθριου τμήματος είναι το 1/2 της συνολικής επιτρεπομένης απόστασης, προκειμένου για απροστάτευτη όδευση διαφυγής και δεν δημιουργούνται αδιέξοδα.

2.3. Το δεύτερο στάδιο (ΓΔ) αφορά στην πορεία από μια έξοδο κινδύνου (τέλος του πρώτου σταδίου), μέχρι την έξοδο στο επίπεδο του ορόφου εκκένωσης. Όλη αυτή η πορεία είναι πυροπροστατευμένη, περιβάλλεται δηλαδή από δομικά στοιχεία με προκαθορισμένο δείκτη πυραντίστασης. Το δεύτερο στάδιο της όδευσης διαφυγής αποτελείται, συνήθως, από πυροπροστατευμένα κλιμακοστάσια (τμήμα ΓΔ, σχ. 2.1), αλλά μερικές φορές μπορεί να συμπεριλαμβάνει και πυροπροστατευμένους οριζόντιους διαδρόμους (τμήμα ΒΓ) ή πυροπροστατευμένο προθάλαμο.

2.3.1. Πυροπροστατευμένη όδευση διαφυγής.

Ο δείκτης πυραντίστασης των δομικών στοιχείων της πυροπροστατευμένης όδευσης διαφυγής είναι ίσος με τον απαιτούμενο για τα στοιχεία του πυροδιαμερίσματος, ανάλογα με την ειδική χρήση του κτιρίου και τις αντίστοιχες Ειδικές Διατάξεις. Όπου δεν προβλέπονται από τις Ειδικές Διατάξεις τιμές για τον δείκτη

πυραντίστασης του περιβλήματος της πυροπροστατευμένης όδευσης, οι τοίχοι και τα δάπεδα αυτής της όδευσης πρέπει να έχουν τους παρακάτω δείκτες πυραντίστασης:

α) όταν η πυροπροστατευμένη όδευση εξυπηρετεί 3 ή λιγότερους ορόφους, τουλάχιστο 30 λεπτών.

β) όταν η πυροπροστατευμένη όδευση εξυπηρετεί 4-8 ορόφους, τουλάχιστον 60 λεπτών.

γ) όταν η πυροπροστατευμένη όδευση εξυπηρετεί 9 ή περισσότερους ορόφους, τουλάχιστον 90 λεπτών.

Τα ανοίγματα που χρησιμοποιούνται ως είσοδος και έξοδος της προστατευμένης όδευσης διαφυγής καλύπτονται με πόρτες αυτοκλειόμενες, με δείκτη πυραντίστασης που μπορεί να υπολείπεται το πολύ 30 λεπτά από τον δείκτη πυραντίστασης των υπόλοιπων δομικών στοιχείων. Τα κουφώματα των παραθύρων του περιβλήματος πρέπει να έχουν δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 30 λεπτών.

Τα εσωτερικά τελειώματα των τοίχων και των οροφών της πυροπροστατευμένης όδευσης διαφυγής πρέπει να ανήκουν στις κατηγορίες 0 ή 1, από την άποψη της επιφανειακής διάδοσης της φλόγας.

Σωληνώσεις που μεταφέρουν υγρά ή αέρια αναφλέξιμα απαγορεύεται να διαπερνούν πυροπροστατευμένες οδεύσεις διαφυγής.

2.3.2. Εσωτερικά κλιμακοστάσια.

Ο αριθμός και η θέση των απαιτούμενων κλιμακοστασίων προκύπτουν από τις απαιτήσεις που διατυπώνονται στο πρώτο στάδιο (I) και καθορίζονται ειδικότερα από τη χρήση του κτιρίου και την πυκνότητα του πληθυσμού.

Όλα τα εσωτερικά κλιμακοστάσια που αποτελούν πυροπροστατευμένη όδευση διαφυγής πρέπει να είναι μόνιμης κατασκευής και να περιβάλλονται από δομικά στοιχεία με δείκτη πυραντίστασης σύμφωνα με όσα ορίζονται στις ειδικές διατάξεις.

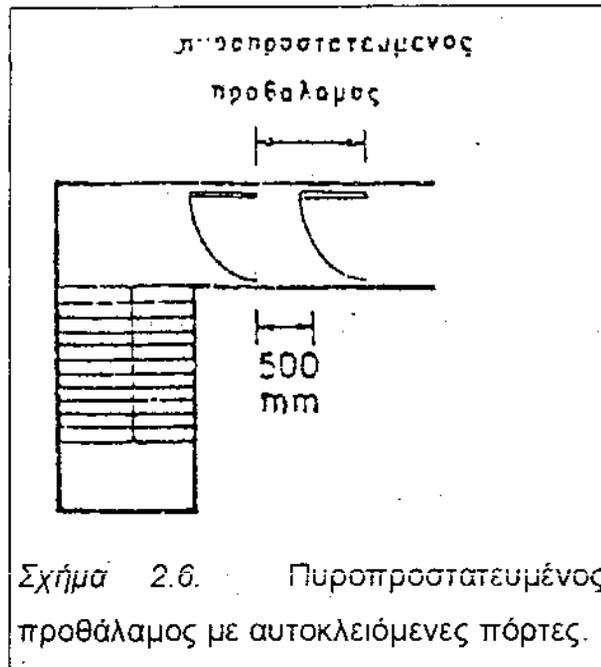
Σε κτίρια με 3 ή περισσότερους ορόφους τα σκαλοπάτια και τα πλατύσκαλα υποχρεωτικά πρέπει να κατασκευάζονται από άκαυστα υλικά.

Για κτίρια με περισσότερους από 6 ορόφους και πυκνότητα πληθυσμού πάνω από 50 άτομα ανά όροφο απαιτείται ειδικός προθάλαμος για κάθε όροφο, με δύο πυράντοχες πόρτες στην είσοδο του κλιμακοστασίου (lobby) έτσι, ώστε να προστατεύονται από την είσοδο καπνού (σχ.2.6). Τα δομικά στοιχεία του περιβλήματος αυτού του προθαλάμου πρέπει να έχουν δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 60 λεπτών και οι πόρτες τουλάχιστον 30 λεπτών.

2.3.3. Εξωτερικά κλιμακοστάσια.

Σε περιπτώσεις ανάγκης μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως οδευση διαφυγής εξωτερικό κλιμακοστάσιο μόνιμης κατασκευής.

Σε κτίρια με 4 ή περισσότερους ορόφους τα εξωτερικά κλιμακοστάσια πρέπει να διαχωρίζονται από το

κτίριο με δομικά στοιχεία που παρουσιάζουν δείκτη πυραντίστασης ίσο με τον απαιτούμενο για το πυροδιαμέρισμα του κτιρίου. Η προστασία αυτή των εξωτερικών τοίχων πρέπει να επεκτείνεται εκατέρωθεν του κλιμακοστασίου κατά 2 μέτρα.

Για κτίρια πάνω από 3 ορόφους τα σκαλοπάτια και τα πλατύσκαλα πρέπει να κατασκευάζονται από άκαυστα υλικά.

2.3.4. Κλιμακοστάσια για την πρόσβαση των πυροσβεστών.

Σε κτίρια με ύψος μεγαλύτερο από 25 μέτρα και συνολικό πληθυσμό πάνω από 500 άτομα και όπου από τις Ειδικές Διατάξεις απαιτείται, κατασκευάζεται πρόσθετο εσωτερικό κλιμακοστάσιο για

την πρόσβαση των πυροσβεστών, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως όδευση διαφυγής των ενοίκων.

Το κλιμακοστάσιο της προηγούμενης παραγράφου επιτρέπεται να γίνεται εξωτερικό μόνιμης κατασκευής, εφόσον εξυπηρετείται καλύτερα η πρόσβαση των πυροσβεστών.

2.3.5. Ράμπες.

Για τις ράμπες εσωτερικές ή εξωτερικές ισχύουν οι ίδιες διατάξεις που αναφέρονται στα κλιμακοστάσια. Όταν η κλίση της ράμπας είναι μεγαλύτερη από 1:15 παρεμβάλλεται υποχρεωτικά πλατύσκαλο, μήκους τουλάχιστον 1,50 μέτρου, ανά διαφορά στάθμης 3,50 μέτρων.

2.3.6. Κυλιόμενες σκάλες - Ανελκυστήρες.

Γενικά απαγορεύεται η χρήση κυλιόμενων κλιμάκων ή διαδρόμων, καθώς και των ανελκυστήρων ως οδεύσεων διαφυγής.

2.4. Το τρίτο στάδιο (ΔΕ) αποτελεί την οριζόντια όδευση προς την τελική έξοδο και την εκκένωση των ενοίκων σε χώρο απόλυτα ασφαλή, κοινόχρηστο δρόμο ή υπαίθρο (σχ. 2.1). Είναι η συνέχεια των προστατευμένων οδεύσεων διαφυγής από τους υπέργειους (ή υπόγειους) ορόφους προς το εξωτερικό του κτιρίου και από εκεί, αν απαιτείται σε περιοχή ελεύθερη και ασφαλή.

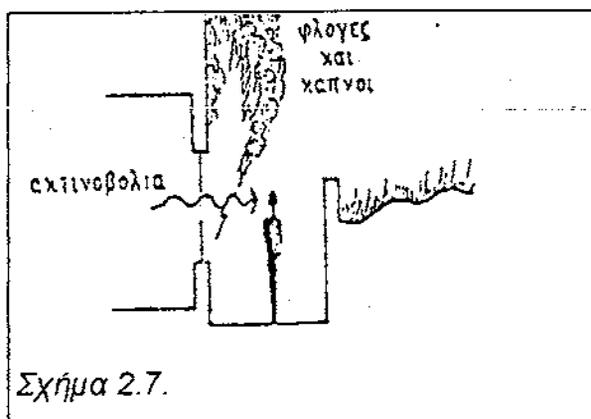
Η όδευση του τρίτου σταδίου μέσα στο κτίριο πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομη, ευθεία και πυροπροστατευμένη.

Στην περίπτωση που προβλέπεται προθάλαμος (lobby) πρέπει και αυτός να είναι πλήρως πυροπροστατευμένος.

Η τελική έξοδος ή οι τελικές εξοδοί πρέπει να τοποθετούνται κατάλληλα στην κάτοψη του κτιρίου, έτσι ώστε να είναι σαφής η κατεύθυνση διαφυγής προς το υπαίθρο.

Κλιμακόστασια που συνεχίζονται κάτω από τον όροφο εκκένωσης πρέπει να διακόπτονται με κατάλληλα διαχωριστικά στοιχεία (πόρτες), για να μη δημιουργείται σύγχυση, όσον αφορά στην κατεύθυνση της τελικής εξόδου.

Γέφυρες, υπαίθριοι εξώστες και οποιαδήποτε άλλη έξοδος που

οδηγεί από το κτίριο σε άλλο κτίριο ή σε χώρο ασφαλέστερο (ακάλυπτο, εσωτερική αυλή, αίθριο κ.λ.π.) μπορούν να αντικαταστήσουν άλλες απαιτούμενες τελικές εξόδους, αλλά όχι σε ποσοστό μεγαλύτερο του

50%.

Το τμήμα της οδευσης του τρίτου σταδίου (III), που βρίσκεται έξω από το κτίριο, πρέπει να οδηγεί με ασφάλεια μακριά από το κτίριο και να προστατεύεται από την ακτινοβολία, τον καπνό και τις φλόγες που προέρχονται από τα ανοίγματα (σχ. 2.7).

2.5. Κατασκευαστικά στοιχεία των οδεύσεων διαφυγής.

2.5.1. Πόρτες - Γενικά.

Κάθε πόρτα που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί ως έξοδος κινδύνου, πρέπει να βρίσκεται σε θέση κατάλληλη έτσι, ώστε η πορεία διαφυγής να είναι προφανής και πραγματοποιήσιμη.

Σε κάθε άνοιγμα πόρτας, απ' όπου περνά όδευση διαφυγής, πρέπει να υπάρχει τουλάχιστο ένα θυρόφυλλο με πλάτος ίσο ή μεγαλύτερο από 0,70 μέτρου.

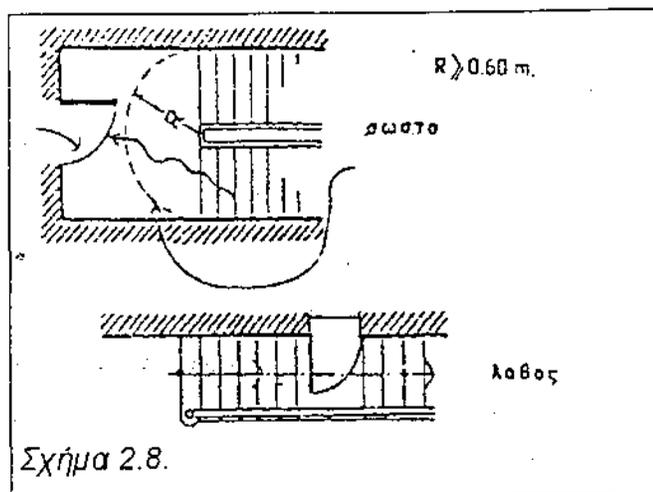
Κανένα θυρόφυλλο, από το οποίο περνά όδευση διαφυγής, δεν επιτρέπεται να έχει πλάτος μεγαλύτερο από 1,20 μέτρα.

Το δάπεδο και από τις δύο πλευρές κάθε πόρτας πρέπει να είναι επίπεδο και να βρίσκεται στην ίδια στάθμη.

Κατ' εξαίρεση, όταν η πόρτα οδηγεί προς στο ύπαιθρο ή προς εξωτερικό εξώστη ή προς την τελική έξοδο, επιτρέπεται η στάθμη του δαπέδου στην εξωτερική πλευρά της πόρτας να βρίσκεται μέχρι και 0,20 μέτρου χαμηλότερα σε σχέση με την εσωτερική στάθμη.

2.5.2. Κατεύθυνση περιστροφής.

Κάθε πόρτα που χρησιμοποιείται ως έξοδος κινδύνου, πρέπει να ανοίγει προς την κατεύθυνση της διαφυγής παρέχοντας το πλήρες πλάτος του ανοίγματός της.

Μπορούν να εξαιρεθούν πόρτες που εξυπηρετούν χώρους με χαμηλό βαθμό κινδύνου και συνολικό πληθυσμό που δεν ξεπερνά τα 50 άτομα. Αυτές οι πόρτες επιτρέπεται να ανοίγουν

περιστρεφόμενες προς την αντίθετη κατεύθυνση της οδευσης διαφυγής.

Κάθε πόρτα που έχει άμεση πρόσβαση προς κλιμακοστάσιο, πρέπει κατά την περιστροφή της να μην φράσσει σκαλοπάτια ή πλατύσκαλα και να μην μειώνει το πλάτος της σκάλας ή του πλατύσκαλου, διασφαλίζοντας μία τουλάχιστο μονάδα πλάτους οδεύσεως διαφυγής (σχ. 2.8).

Πόρτες μηχανοκίνητες, όπως π.χ. πόρτες που ανοίγουν με το πλησίασμα ενός ατόμου και παρεμβάλλονται σε οδεύσεις διαφυγής, πρέπει να είναι δυνατό ν' ανοίγονται και με το χέρι σε περίπτωση διακοπής της παροχής ενέργειας.

2.5.3.Εξοπλισμός.

Κάθε πόρτα πρέπει να έχει κατάλληλο εξοπλισμό, έτσι ώστε να ανοίγει αμέσως προς την πλευρά της οδευσης διαφυγής. Σύρτες ή άλλα μέσα ασφαλίσεως της πόρτας πρέπει να έχουν χειρολαβές ευκολόχρηστες ακόμη και στο σκοτάδι.

Οι κλειδαριές, αν υπάρχουν, πρέπει να είναι τέτοιου τύπου ώστε να μην απαιτείται η χρησιμοποίηση κλειδιού για ν' ανοίξουν προς την κατεύθυνση της διαφυγής.

Κάθε πόρτα που προβλέπεται να παραμένει κλειστή σε περίπτωση πυρκαγιάς (π.χ. πόρτα σε περίβλημα κλιμακοστασίου), πρέπει να είναι αυτοκλειόμενη και δεν επιτρέπεται να στερεώνεται σε θέση ανοιχτή.

2.5.4. Πόρτες περιστρεφόμενες γύρω από κεντρικό άξονα - περιστροφικοί φραγμοί.

Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση πόρτας περιστρεφόμενης γύρω από κεντρικό άξονα σε οδεύσεις διαφυγής.

Επίσης απαγορεύονται περιστροφικοί φραγμοί ή άλλες παρόμοιες διατάξεις, που έχουν προορισμό να περιορίσουν την πορεία προς μια διεύθυνση ή τον έλεγχο των εισιτηρίων, εφόσον παρεμποδίζεται η κίνηση στην όδευση διαφυγής.

Εξαίρεση γίνεται σε ειδικά κτίρια υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι πόρτες δεν καλύπτουν ποσοστό μεγαλύτερο του 50%, από το σύνολο των απαιτούμενων μονάδων πλάτους των οδεύσεων διαφυγής.

Για κάθε πόρτα περιστρεφόμενη γύρω από κεντρικό άξονα ή περιστροφικό φραγμό πρέπει να υπολογίζεται μόνο μισή μονάδα πλάτους, κατά τον υπολογισμό των μονάδων πλάτους της όδευσης διαφυγής.

2.5.5. Παράθυρα.

Γενικά τα παράθυρα δεν θεωρούνται τμήματα οδεύσεων διαφυγής. Ωστόσο, στην περίπτωση ισογείου χώρου, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εναλλακτικές έξοδοι, εφόσον έχουν διαστάσεις τουλάχιστον 0,60 του μέτρου πλάτος, και 0,85 του μέτρου ύψος (καθαρό άνοιγμα) και ύψος στάθμης κατωφλίου από το δάπεδο όχι μεγαλύτερο από 1,00 μέτρο.

Τα παράθυρα των πυροπροστατευμένων οδεύσεων διαφυγής δεν πρέπει να είναι ανοιγμένα, εκτός εξαιρέσεων μετά από έγκριση της ελέγχουσας αρχής, το πλαίσιό τους να είναι χαλύβδινο και οι υαλοπίνακες ενισχυμένοι με συρμάτινο πλέγμα και να παρουσιάζουν πυραντίσταση τουλάχιστον 30 λεπτών.

2.5.6. Στηθαία και κουπαστές.

Οι σκάλες, τα πλατύσκαλα, οι εξώστες, οι ράμπες, που αποτελούν τμήματα οδεύσεων διαφυγής πρέπει να είναι κατάλληλα προστατευμένα με στηθαία στις ανοιχτές πλευρές. Τα στηθαία και οι κουπαστές πρέπει να είναι συνεχή σε όλο το μήκος του κλάδου της σκάλας ή της ράμπας.

Οι σκάλες και οι ράμπες που αποτελούν τμήματα της τελικής εξόδου και δεν έχουν μεγάλη υψομετρική διαφορά (0,80 μ.) επιτρέπεται να μην έχουν στηθαία και κουπαστές.

Το ύψος των στηθαίων (εφόσον δεν υπάρχει κιγκλίδωμα) πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,00 μέτρο, μετρούμενο από το πάτημα των βαθμίδων της σκάλας.

Το ύψος τοποθέτησης των κουπαστών που απαιτούνται πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,00 μέτρο, μετρούμενο από το πάτημα των βαθμίδων της σκάλας.

Σε κάθε σκάλα, όπου απαιτείται πλάτος μεγαλύτερο από 1,80 μέτρα, πρέπει να τοποθετούνται ενδιάμεσες κουπαστές, έτσι ώστε το μέγιστο άνοιγμα κάθε τμήματος της σκάλας να είναι 1,80 μέτρα, εφόσον χρησιμοποιείται ως όδευση διαφυγής.

2.6. Τεχνητός φωτισμός των οδεύσεων διαφυγής.

2.6.1. Γενικά.

Ανάλογα με τις Ειδικές διατάξεις για κάθε χρήση κτιρίου, όταν απαιτείται φωτισμός των οδεύσεων διαφυγής, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες διατάξεις:

Ο φωτισμός των οδεύσεων διαφυγής (τεχνητός ή φυσικός) πρέπει να είναι συνεχής στο χρονικό διάστημα που το κτίριο βρίσκεται σε λειτουργία, παρέχοντας την ελάχιστη ένταση φωτισμού των 15 lux, ιδιαίτερα στα δάπεδα των οδεύσεων διαφυγής, συμπεριλαμβανομένων των γωνιών, των διασταυρώσεων διαδρόμων, των κλιμακωσίων και κάθε πόρτας εξόδου διαφυγής.

2.6.2. Πηγές φωτισμού.

Ο τεχνητός φωτισμός πρέπει να τροφοδοτείται από σίγουρες πηγές ενέργειας, όπως ηλεκτρικό ρεύμα από την Δ.Ε.Η.

Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση φωτιστικών σωμάτων, που λειτουργούν με συσσωρευτές και η χρήση των φορητών στοιχείων για τον κανονικό φωτισμό των οδεύσεων διαφυγής, όμως επιτρέπεται

να χρησιμοποιηθούν ως βοηθητική πηγή ενέργειας, για τον φωτισμό ασφαλείας.

Απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται φωσφορίζοντα ή ανακλαστικά του φωτός στοιχεία ως υποκατάστατα των απαιτούμενων ηλεκτρικών φωτιστικών σωμάτων.

2.6.3. Φωτισμός ασφαλείας.

Για κάθε κτίριο, όπου σύμφωνα με τις Ειδικές διατάξεις του, απαιτείται φωτισμός ασφαλείας στις οδεύσεις διαφυγής, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες παράγραφοι:

α. Η διακοπή του φωτισμού, στη διάρκεια αλλαγής από μια πηγή ενέργειας σε άλλη, πρέπει να είναι ελάχιστη. Η επιτρεπόμενη διακοπή δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 10 δευτερόλεπτα.

β. Ο φωτισμός ασφαλείας πρέπει να τροφοδοτείται από σίγουρη εφεδρική πηγή ενέργειας, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται σε όλα τα σημεία του δαπέδου των οδεύσεων διαφυγής η ελάχιστη τιμή των 10 lux, μετρούμενη στη στάθμη του δαπέδου.

γ. Το σύστημα του φωτισμού ασφαλείας πρέπει να διατηρεί τον προβλεπόμενο φωτισμό για 1½ τουλάχιστον ώρα, σε περίπτωση διακοπής του κανονικού φωτισμού.

2.7. Σήμανση οδεύσεων διαφυγής.

2.7.1. Επιγραφές και σήματα εξόδων διαφυγής.

Η σήμανση των οδεύσεων διαφυγής για όλα τα στάδια, εφόσον οι ειδικές διατάξεις των κτιρίων το απαιτούν, πρέπει να γίνεται με σήματα και ευανάγνωστες επιγραφές. Αυτή η σήμανση επιβάλλεται

ιδιαίτερα όταν η έξοδος ή η όδευση διαφυγής δεν είναι άμεσα ορατή ή αντιληπτή.

Κάθε σήμανση που απαιτείται σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο, πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Π. Διατάγματος 422/8-6-79 "Περί συστήματος σηματοδότησεως ασφαλείας εις τους χώρους εργασίας" με τις συμπληρώσεις των παρακάτω παραγράφων:

Κάθε επιγραφή ή σήμα, που δείχνει μια έξοδο ή πρόσβαση διαφυγής, πρέπει να είναι κατάλληλα τοποθετημένη έτσι ώστε να είναι άμεσα ορατή. Απαγορεύεται η τοποθέτηση διακόσμησης ή άλλου εξοπλισμού, που εμποδίζει την ορατότητα.

Σε κάθε θέση, όπου η κατεύθυνση της όδευσης διαφυγής προς την πλησιέστερη έξοδο δεν είναι ορατή, πρέπει να τοποθετείται το σήμα διάσωσης γ, όπως προβλέπεται από το Π.Διάταγμα 422/8-6-1979. Το μέγεθος και το χρώμα του σήματος προσδιορίζεται από το άρθρο 3, παράγρ. 1γ του ίδιου Διατάγματος.

Επάνω από κάθε πόρτα εξόδου διαφυγής πρέπει να τοποθετείται το σήμα διάσωσης ε του άρθρου 4 του Π. Διατάγματος 422/8-6-1979, με ύψος προσαυξημένο, έτσι ώστε να υπάρχει χώρος για την λέξη "ΕΞΟΔΟΣ", κάτω από το σύμβολο.

Στα σημεία εισόδου κυλιόμενης σκάλας ή κυλιόμενου διαδρόμου, που δεν περιλαμβάνονται σε όδευση διαφυγής, πρέπει να τοποθετούνται σήματα διάσωσης που να προσδιορίζουν την κατεύθυνση προς την πλησιέστερη έξοδο.

Κάθε πόρτα, που σύμφωνα με τον κανονισμό πρέπει να παραμένει κλειστή σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας του κτιρίου, πρέπει να φέρει την επιγραφή "Η ΠΟΡΤΑ ΝΑ ΜΕΝΕΙ ΚΛΕΙΣΤΗ"

ΥΠ. ΑΡΘ. 39112 Φ701.2/12-10-98 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ -ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΩΝ ΕΠΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Π.Δ. 71/88

2. Γενικές Διατάξεις

2.1 Ορισμοί

2.1.1 Εξοδος κινδύνου είναι το πυράντοχο κούφωμα εισόδου από απροστάτευτη όδευση σε πυροπροστατευόμενη όδευση διαφυγής ή το άνοιγμα (με ή χωρίς κούφωμα) που οδηγεί κατευθείαν είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, ο οποίος έχει άμεση επικοινωνία με κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, ώστε να είναι δυνατή η διαφυγή των ατόμων.

2.1.2 Τελική έξοδος είναι η κατάληξη μιας-πυροπροστατευόμενης συνήθως όδευσης διαφυγής που οδηγεί είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού είτε σε ασφαλή από καπνό και φωτιά ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, ο οποίος έχει άμεση επικοινωνία με κοινόχρηστο χώρο του οικισμού.

2.1.3 Υπό την προϋπόθεση τήρησης των διατάξεων του άρθρου 2 του κανονισμού η έξοδος κινδύνου μπορεί εφόσον οδηγεί σε πυροπροστατευόμενη όδευση διαφυγής (II στάδιο όδευσης διαφυγής) να ταυτίζεται με την θύρα εξόδου ενός διαμερίσματος ή άλλου χώρου.

2.1.4 Σε κτίρια με περισσότερους από 6 ορόφους (συμπεριλαμβανομένου του ισογείου ή PILOTIS) η παροχή της

κατακόρυφης όδευσης διαφυγής (κλιμακοστάσιο) σε οποιοδήποτε επίπεδο του κτιρίου ισούται με το άθροισμα των παροχών δύο διαδοχικών ορόφων με εξαίρεση τμήμα του κλιμακοστασίου που συνδέει τον τελευταίο όροφο με τον προτελευταίο. Η παροχή αυτού του τμήματος του κλιμακοστασίου υπολογίζεται βάσει του πληθυσμού του τελευταίου ορόφου. Το απαιτούμενο πλάτος της όδευσης διαφυγής δεν πρέπει να μειώνεται σε καμία περίπτωση κατά την πορεία προς την τελική έξοδο. Η παροχή της κατακόρυφης όδευσης, υπολογίζεται βάσει των δύο διαδοχικών ορόφων με το μεγαλύτερο πληθυσμό. Δεν επιτρέπεται να μειώνεται ο αριθμός των οδεύσεων στους υποκείμενους ορόφους.

2.1.5 Το απαιτούμενο πλάτος όδευσης διαφυγής σε συγκεκριμένο στάδιο, εκφράζεται σε ακέραιες μονάδες ή ως ακέραιο πολλαπλάσιο της μονάδας πλάτους αυξημένο κατά μισή μονάδα πλάτους και όχι σε κλάσματα. Σημειώνεται όμως ότι για τον υπολογισμό του πλάτους της τελικής εξόδου μπορεί στα ενδιάμεσα στάδια, βάσει των ειδικών διατάξεων που ισχύουν για κάθε συγκεκριμένη χρήση, να προκύπτουν πλάτη εκφραζόμενα σε οποιοδήποτε μη ακέραιο πολλαπλάσιο της μονάδας πλάτους. Η στρογγύλευση σε ακέραιο πολλαπλάσιο της μονάδας πλάτους ή ακέραιο πολλαπλάσιο της αυξημένο κατά μισή μονάδα, γίνεται μόνο για την τελική τιμή του πλάτους της τελικής εξόδου και όχι κατά τα ενδιάμεσα στάδια.

2.1.6 Οι διατάξεις της παραγράφου 2.2.1. του άρθρου 2 του Π.Δ. 71/88 καθώς και οι ειδικές διατάξεις που προβλέπουν υποχρέωση δύο εναλλακτικών εξόδων των οποίων οι οδεύσεις διαφυγής από

τυχόν σημείο του χώρου ή ορόφου πρέπει να σχηματίζουν γωνία μεγαλύτερη των 45° , αναφέρονται σε ενιαίους χώρους χωρίς χωρίσματα.

2.1.7 Πυροδιαμέρισμα. Ο ορισμός αναφέρεται στον διαχωρισμό τμήματος κτιρίου από το υπόλοιπο κτίριο και από γειτονικά σε επαφή με αυτό κτίρια, καθώς και στο διαχωρισμό ολόκληρου κτιρίου (όταν δεν υποδιαιρείται σε επί μέρους πυροδιαμερίσματα) από γειτονικά σε επαφή με αυτό κτίρια. Ο προσδιορισμένος κατά περίπτωση δείκτης πυραντίστασης των δομικών στοιχείων που αναφέρεται στην διάταξη αυτή δεν αφορά τους εξωτερικούς τοίχους και τα κουφώματα του κτιρίου προς κοινόχρηστο χώρο του οικισμού ή προς ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου, ούτε το δάπεδο που συνορεύει με το έδαφος, με την επιφύλαξη βέβαια των διατάξεων του άρθρου 1 του Π.Δ. 71/1988.

2.2 Ταξινόμηση κτιρίων σύμφωνα με τη χρήση τους.

2.2.1 Ο χαρακτηρισμός της κατηγορίας αναφέρεται σε ολόκληρο το κτίριο (π.χ. κτίριο κατοικίας αμιγές) ή σε ένα τμήμα του (π.χ. τρεις όροφοι γραφείων και τρεις όροφοι καταστημάτων) ή αφορά την κύρια χρήση του (π.χ. ξενοδοχείο και 2 υπόγειοι όροφοι γκαράζ).

2.2.2 Γενικά όταν ένα κτίριο έχει περισσότερες από μία χρήσεις η κάθε χρήση του εξετάζεται χωριστά.

2.2.3 Ένα κτίριο θεωρείται ότι έχει μία χρήση (αυτή που κυριαρχεί) όταν τυχόν επί μέρους χρήσεις είναι υποβοηθητικές της κύριας χρήσης και είναι απαραίτητο να συνυπάρχουν στο ίδιο κτίριο για την λειτουργία ενός ενιαίου λειτουργικού οργανισμού. Τυχόν δευτερεύουσα χρήση που συνυπάρχει στο κτίριο πρέπει να εξετάζεται χωριστά στις εξής περιπτώσεις :

- α) Όταν πρόκειται για κατοικία
- β) Αν η δευτερεύουσα χρήση καταλαμβάνει επιφάνεια μεγαλύτερη του 1/4 της συνολικής επιφάνειας του κτιρίου και
- γ) Σε ειδικές περιπτώσεις που προκύπτουν από τις ειδικές διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες επιβάλλεται να εξετάζεται χωριστά τμήμα κτιρίου με ορισμένη χρήση ανεξάρτητα από το εμβαδόν του τμήματος π.χ. χώροι συνάθροισης κοινού, καταστήματα κ.λ.π.

2.3 Για τα κτίρια ή τμήματά τους τα οποία ανήκουν στην κατηγορία υψηλού βαθμού κινδύνου (δηλαδή όταν τα περιεχόμενα παρουσιάζουν μεγάλη αναφλεξιμότητα, μεγάλη ταχύτητα επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας και έκλυση θερμότητας ή παράγουν πολλά τοξικά καυσαέρια ή έχουν κίνδυνο έκρηξης ή η μέση πυκνότητα του πυροθερμικού φορτίου του κτιρίου είναι μεγαλύτερη από 2.000 MJ/m² - περίπου 100 Kg/m² ισοδύναμο ξύλου), εκτός από τις διατάξεις της παραγρ. 1.2.3 του άρθρου 1 και αυτών της κύριας χρήσης του κτιρίου, έχουν εφαρμογή και οι διατάξεις της παραγρ. 3.3.3 του άρθρου 3.

Επισημαίνεται ότι η εγκατάσταση αυτομάτου συστήματος πυρόσβεσης που επιβάλλεται από την παραγρ. 1.2.3 εδάφιο γ του

άρθρου 1 αφορά τους χώρους που ανήκουν στην κατηγορία υψηλού βαθμού κινδύνου και όχι μεμονωμένους επικίνδυνους χώρους (όπως λεβητοστάσια, μαγειρεία, χώροι κεντρικών εγκαταστάσεων συσκευών κλιματισμού κ.λ.π.).

Στους μεμονωμένους επικίνδυνους χώρους εφαρμόζονται τα μέτρα των Ειδικών Διατάξεων για κάθε χρήση. Επίσης ένας μεμονωμένος επικίνδυνος χώρος μπορεί επιπλέον να θεωρηθεί και υψηλού βαθμού κινδύνου αν συντρέχει μία εκ των προαναφερόμενων προϋποθέσεων (π.χ. αποθήκη καυσίμων με πυροθερμικό φορτίο μεγαλύτερο από 2.000 MJ/m²), οπότε θα εφαρμοστούν αθροιστικά όλα τα μέτρα που διαλαμβάνονται για τους μεμονωμένους επικίνδυνους χώρους και τους χώρους υψηλού βαθμού κινδύνου.

2.4 Χώρος κυρίας χρήσης του κτιρίου καλείται ο προοριζόμενος από την κατασκευή για πολύωρη σ' αυτόν παραμονή ανθρώπων για διημέρευση, συναναστροφή, εργασία, ανάπαυση και ύπνο καθώς και οι χώροι αναμονής του κοινού, με την προϋπόθεση ότι ο χώρος αυτός θα έχει ή θα δύναται να αποκτήσει ελεύθερο εσωτερικό ύψος τουλάχιστον 2.40 μ.

2.5 Σύμφωνα με τον ισχύοντα Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό (Γ.Ο.Κ.) εξώστες ανοικτοί εντός υψηλών αιθουσών συγκεντρώσεως κοινού για αναψυχή ή εργασία (π.χ. κέντρο διασκέδασης, ή κατάστημα πώλησης, κτίρια Τραπεζών και παρόμοιοι χώροι) επιτρέπονται εφόσον δεν καλύπτουν περισσότερο του μισού της έκτασης της αίθουσας, η δε κατασκευή και διάταξη αυτών ανταποκρίνεται στην

χρήση τους μόνο ως παραρτήματα των εν λόγω αιθουσών και όχι σε άλλη αυτοτελή χρήση.

Η προσπέλαση προς τον ανοικτό εξώστη επιτρέπεται μόνο διά κλίμακος ευρισκόμενης απαραίτητα εντός των χώρων του καταστήματος ή της αίθουσας που ευρίσκεται ο ανοικτός εξώστης και εφόσον η χωρητικότητά τους είναι μικρότερη των 50 ατόμων τότε το προβλεπόμενο εσωτερικό κλιμακοστάσιο κρίνεται ικανοποιητικό για την διαφυγή του κοινού με τον όρο ότι θα είναι πυραντόχου κατασκευής και θα έχει ελάχιστο ελεύθερο πλάτος 1,10 μέτρα.

2.6 Ο συντελεστής δόμησης, οι κατασκευές πάνω από το κτίριο, το μέγιστο ύψος του κτιρίου, το ελάχιστο ελεύθερο ύψος ορόφου και οι χώροι που λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του συντελεστή δόμησης καθώς και οι χώροι κυρίας χρήσης καθορίζονται από τις διατάξεις του Γ.Ο.Κ.

Άρθρο 3

[Όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ 374/1988 (ΦΕΚ. 168 τ. Α')

και συμπληρώθηκε με την Υ.Α 58185/2474/1991 (ΦΕΚ. 360 τ. Α')]

ΔΟΜΙΚΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αποσκοπούν στον περιορισμό των κινδύνων μερικής ή ολικής κατάρρευσης του κτιρίου εξαιτίας πυρκαγιάς, εξάπλωσης της φωτιάς μέσα στο κτίριο και μετάδοσης της πυρκαγιάς σε γειτονικά κτίρια ή άλλες κατασκευές.

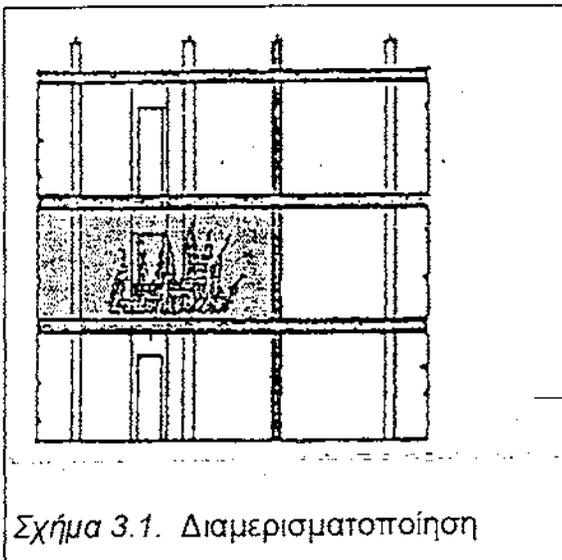
3.1. Φέροντα δομικά στοιχεία.

Ο φέρων οργανισμός των κτιρίων πρέπει, σε περίπτωση πυρκαγιάς, να είναι ικανός να φέρει τα φορτία για τα οποία προορίζεται, για ένα χρονικό διάστημα που καθορίζεται από το δείκτη πυραντίστασης στις ειδικές διατάξεις για κάθε χρήση κτιρίου. Η απαίτηση αυτή εφαρμόζεται τόσο στο σύνολο του φέροντος οργανισμού, όσο και στα επί μέρους δομικά στοιχεία που τον απαρτίζουν.

Σε πολυώροφα κτίρια, ύψους μεγαλύτερου των 20 μέτρων, τα κρίσιμα φέροντα δομικά στοιχεία πρέπει να έχουν δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 120 λεπτών.

3.2. Εξάπλωση πυρκαγιάς μέσα στο κτίριο.

Ο έλεγχος εξάπλωσης της πυρκαγιάς μέσα στο κτίριο επιδιώκεται με τον διαχωρισμό του κτιρίου σε πυροδιαμερίσματα και τη χρήση υλικών περιορισμένης αναφλεξιμότητας και καυστότητας, στα διάφορα δομικά στοιχεία και στα εσωτερικά τελειώματα.

Σχήμα 3.1. Διαμερισματοποίηση

3.2.1. Ο διαχωρισμός ενός κτιρίου σε πυροδιαμερίσματα έχει στόχο να περιορίσει την πυρκαγιά μέσα στο χώρο που εκδηλώθηκε και να ανασχέσει την οριζόντια ή/και κατακόρυφη εξάπλωσή της στο υπόλοιπο κτίριο. Για κάθε

κατηγορία κτιρίων καθορίζεται ένα μέγιστο εμβαδό ορόφου ή ορόφων ή/και όγκου κτιρίου, πέρα από το οποίο ο όροφος ή το κτίριο υποδιαιρείται σε πυροδιαμερίσματα (σχ 3.1).

Τα δομικά στοιχεία του περιβλήματος ενός πυροδιαμερίσματος, δηλαδή οι τοίχοι, τα πατώματα και τα κουφώματα έχουν δείκτη πυραντίστασης που καθορίζεται επίσης στις Ειδικές Διατάξεις για κάθε χρήση κτιρίου.

3.2.2. Οι παραπάνω απαιτήσεις για δείκτη πυραντίστασης ισχύουν επίσης για περιβλήματα πυροπροστατευμένων οδύσεων διαφυγής ή πυροπροστατευμένων προθαλάμων (όπου απαιτούνται), καθώς και για τοίχους που διαχωρίζουν τμήματα διαφορετικής ιδιοκτησίας ή διαφορετικών χρήσεων. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, ο τοίχος δεν επιτρέπεται να έχει δείκτη πυραντίστασης μικρότερο των 60 λεπτών.

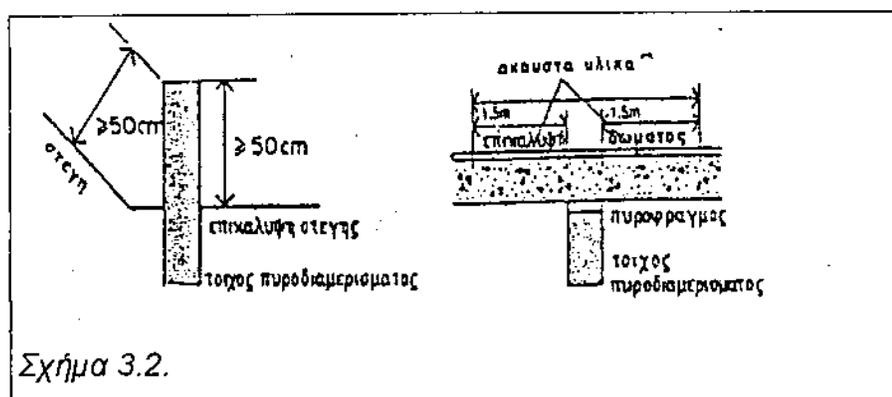
3.2.3. Τα μέγιστα όρια εμβαδών πυροδιαμερίσματος μπορούν να αυξηθούν κατά 25% και 50% αντίστοιχα, όταν 50% ή 100% της περιμέτρου του κτιρίου είναι ελεύθερο για την προσπέλαση των πυροσβεστικών οχημάτων, με τη προϋπόθεση ύπαρξης άρτια οργανωμένης Πυροσβεστικής Υπηρεσίας στην περιοχή.

3.2.4. Το πυροδιαμέρισμα, σε κτίρια ύψους μεγαλύτερου των 15 μέτρων, δεν πρέπει γενικά να καταλαμβάνει περισσότερους των δύο (2) ορόφων, εκτός εξαιρέσεων, μετά από έγκριση της ελέγχουσας

Αρχής.

3.2.5. Επικίνδυνοι χώροι ή τμήματα κτιρίων με υψηλό βαθμό κινδύνου από τα περιεχόμενα (παράγραφος 1.2.3.) πρέπει υποχρεωτικά να αποτελούν πυροδιαμέρισμα, με δείκτη πυραντίστασης τον απαιτούμενο για το υπόλοιπο κτίριο και όχι μικρότερο των 60 λεπτών.

3.2.6. Οι τοίχοι των πυροδιαμερισμάτων πρέπει να επεκτείνονται καθ' ύψος, δια μέσου των κενών οροφής - στέγης ή οικοδομικού διακένου, πάνω από την επικάλυψη της στέγης τουλάχιστον κατά 0,50 μέτρου (σχ. 3.2). Σε περίπτωση δώματος, όπου δεν είναι δυνατή αυτή η προεξοχή, πρέπει να προβλέπεται από την μία και την άλλη μεριά του τοίχου, σε απόσταση τουλάχιστον 1,50 μέτρου, κατάλληλη προστασία επικάλυψης από άκαυστα υλικά.

3.2.7. Οι τοίχοι και τα πατώματα πυροδιαμερισμάτων, καθώς και οι εξωτερικοί τοίχοι πρέπει να δομούνται έτσι, ώστε να εμπλέκονται στις συναντήσεις τους, για να μην είναι εύκολη η διείσδυση των φλογών.

3.2.8. «Μέχρι της θέσπισης ελληνικού προτύπου δοκιμασίας (ΕΛΟΤ) ή της υιοθέτησης αντιστοίχου ευρωπαϊκού προτύπου (ΕΛΟΤ-ΕΝ) ή της υιοθέτησης αντιστοίχου προτύπου άλλου κράτους μέλους της Ε.Ο.Κ. για την κατάταξη διαφόρων υλικών επικάλυψης επιστεγάσεων, ανάλογα με τη συμπεριφορά τους στην φωτιά, δεν πρέπει στις επικαλύψεις χαμηλών κτιρίων να χρησιμοποιούνται εύφλεκτα υλικά, εκτός εξαιρέσεων μετά από έγκριση της ελέγχουσας αρχής, ιδιαίτερα όταν το κτίριο είναι κοντά σε δασική περιοχή ή σε πυκνοδομημένο οικισμό.

3.2.9. Ανοίγματα πατωμάτων που δημιουργούνται αναγκαστικά μεταξύ των ορόφων, από το πέρασμα σκάλας, ράμπας, ανελκυστήρα, φωταγωγού, αεραγωγού κλπ. πρέπει να περικλείονται από κατακόρυφα φρέατα πυροπροστατευμένα, που αποτελούνται από δομικά στοιχεία με δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον ίσο με τον απαιτούμενο για το πυροδιαμέρισμα, ανάλογο με τη χρήση του κτιρίου.

Απαλλάσσονται από την παραπάνω απαίτηση ανοίγματα σε πατώματα κτιρίων δύο ή τριών ορόφων, όταν το κτίριο διαθέτει αυτόματο σύστημα ανίχνευσης πυρκαγιάς και συναγερμού. Επίσης απαλλάσσονται τα ανοίγματα για κυλιόμενες σκάλες, εφόσον προστατεύονται από αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης με νερό ή από αυτοκλειόμενο σκέπαστρο.

Τα παραπάνω πυροπροστατευμένα κατακόρυφα φρέατα δεν επιτρέπεται σε καμιά περίπτωση να έχουν δείκτη πυραντίστασης μικρότερο των 30 λεπτών.

Τοίχοι και κουφώματα εσωτερικών φωταγωγών ή αεραγωγών, που διαπερνούν πατώματα, πρέπει να πληρούν τις αντίστοιχες απαιτήσεις πυραντίστασης εξωτερικών τοίχων (παράγραφος 3.3).

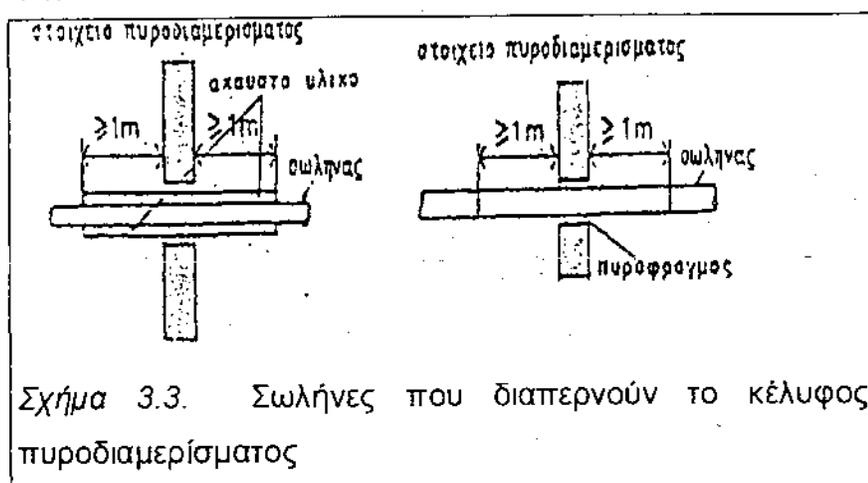
3.2.10. Όλα τα κουφώματα σε τοίχους πυροδιαμερισμάτων ή σε πυροπροστατευμένα φρέατα (παράγραφος 3.2.9.) πρέπει να είναι πυράντοχα, με δείκτη πυραντίστασης τον απαιτούμενο για τον αντίστοιχο τοίχο.

Σε περίπτωση που η επιφάνεια όλων των κουφωμάτων ενός ορόφου είναι μικρότερη από το 25% της αντίστοιχης συνολικής επιφάνειας των τοίχων και ο απαιτούμενος δείκτης πυραντίστασης είναι ίσος ή μεγαλύτερος των 90 λεπτών, επιτρέπεται να μειώνεται ο δείκτης πυραντίστασης των πυράντοχων κουφωμάτων κατά 30 λεπτά.

Τα πυράντοχα κουφώματα πρέπει να είναι αυτοκλειόμενα. Επιτρέπεται η χρήση υαλοπινάκων, με ενσωματωμένο συρματοπλεγμα, σε πυράντοχα κουφώματα, έτσι ώστε σε καμιά περίπτωση ο δείκτης πυραντίστασης να είναι μικρότερος των 30 λεπτών.

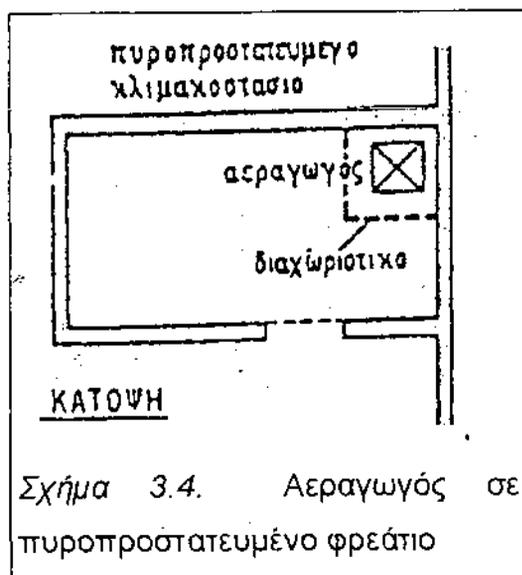
3.2.11. Σωλήνες και καλώδια επιτρέπεται να διαπερνούν το κέλυφος του πυροδιαμερίσματος ή των πυροπροστατευμένων φρεάτων, εφόσον η εσωτερική διάμετρός τους δεν υπερβαίνει τα 40 χιλιοστά. Αν είναι κατασκευασμένοι από άκαυστα υλικά, με σημείο τήξης πάνω από 800°C, επιτρέπεται η διέλευσή τους και για εσωτερικές διαμέτρους μέχρι 160 χιλ. Σωλήνες από διάφορα υλικά (μολύβι, pvc, αλουμίνιο κ.λ.π.) με εσωτερική διάμετρο μέχρι 160 χιλ. επιτρέπεται

να διαπερνούν δομικά στοιχεία πυροδιαμερίσματος, εφόσον, σε μήκος τουλάχιστον ενός μέτρου και από τις δύο πλευρές, περιβάλλονται από άκαυτο περίβλημα (σχ. 3.3). Το διάκενο που δημιουργείται μεταξύ σωλήνα και δομικού στοιχείου πρέπει να είναι όσο το δυνατό μικρότερο και να φράζεται με κατάλληλο πυροφραγμό (σχ. 3.3).

3.2.12. Όταν ένας αεραγωγός φυσικού ή τεχνητού ελκυσμού σχηματίζει ή περιέχεται μέσα σ' ένα πυροπροστατευμένο φρεάτιο, πρέπει να κατασκευάζεται από υλικά άκαυτα ή περιορισμένης καυστότητας και να διαθέτει κατάλληλο σύστημα περιορισμού του κινδύνου εξάπλωσης της φωτιάς από ένα πυροδιαμέρισμα σ' ένα άλλο (π.χ. shunt).

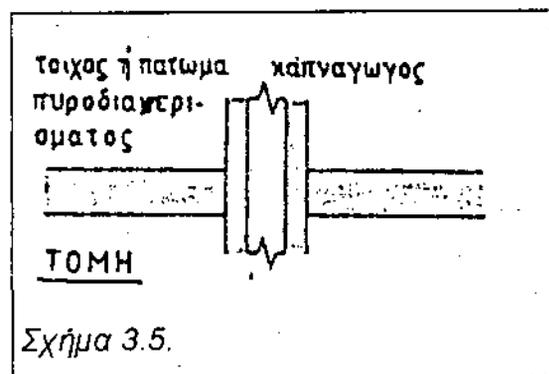
Όταν το πυροπροστατευμένο φρεάτιο έχει κάποια άλλη χρήση, ο αεραγωγός πρέπει να περιβάλλεται με κατάλληλο πυροφραγμό (σχ. 3.4).

Αν ο αεραγωγός αποτελεί μέρος συστήματος ανακυκλοφορίας αέρα, πρέπει να διαθέτει κατάλληλο σύστημα ανίχνευσης καπνού και αυτόματης διακοπής της κυκλοφορίας, ώστε να παρεμποδίζεται η διάχυση καπνού μέσα στο κτίριο.

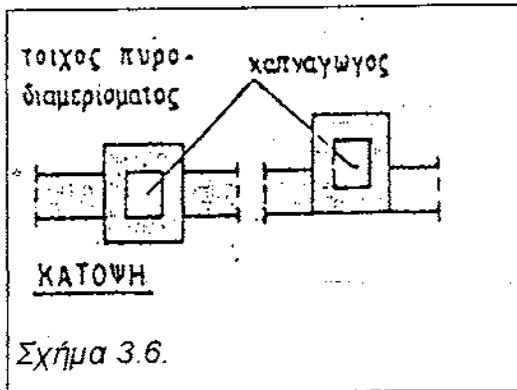
3.2.13. Καπνοδόχοι ή καπναγωγοί που διαπερνούν

στοιχεία πυροδιαμερίσματος (σχ. 3.5) ή αποτελούν τμήμα τοίχου πυροδιαμερίσματος (σχ. 3.6) περιβάλλονται με κατάλληλους πυροφραγμούς, ή σε μήκος 1 μέτρου από τη μια και την άλλη πλευρά στην πρώτη περίπτωση, ή σε όλο το ύψος στη δεύτερη περίπτωση.

3.2.14. Οικοδομικά διάκενα σε πλάκες και πατώματα που γεμίζουν με καυστά υλικά, εφόσον δεν καλύπτονται με σκυρόδεμα ή και επίχρισμα πάχους τουλάχιστον 40 χιλιοστών, πρέπει να

διακόπτονται από τοίχους πυροδιαμερίσματος ή πυροπροστατευμένου φρεατίου στο σημείο συνάντησής τους.

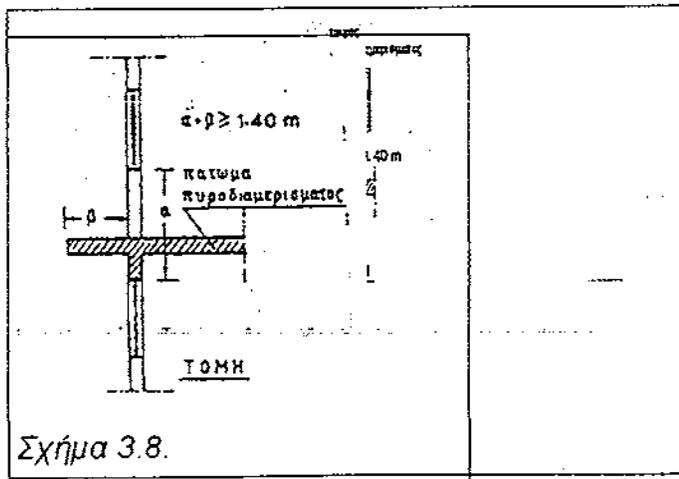

Το διάκενο διπλού τοίχου (ψαθωτής τοιχοποιίας), ο οποίος αποτελεί τοίχιο πυροδιαμερίσματος ή πυροπροστατευμένου φρεατίου γεμάτο ή όχι με οποιοδήποτε καυστό μονωτικό υλικό, πρέπει να σφραγίζεται με σκυρόδεμα, πλινθοδομή ή κονίαμα πάχους

τουλάχιστον όσο το πλάτος του διακένου, σε όλες τις θέσεις συνάντησής του με τους υπόλοιπους διπλούς τοίχους ή τα κουφώματα.

3.2.15. Η απόσταση (α) ανοιγμάτων σε εξωτερικές τοιχοποιίες, που ανήκουν σε διαφορετικά πυροδιαμερίσματα πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,40 μέτρου (σχ. 3.7).

Η ίδια ελάχιστη απόσταση ισχύει και για την περίπτωση υπερκειμένων

υπερκειμένων πυροδιαμερισμάτων μεταξύ του ανώτερου σημείου του κάτω ανοίγματος και του κατώτερου σημείου του επάνω

ανοίγματος, προσμετρούμενης και της προεξοχής που παρεμβάλλεται (σχ. 3.8).

Στην τελευταία περίπτωση ο τοίχος που παρεμβάλλεται, καθώς και η προεξοχή πρέπει να έχουν δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον ίσο με τον απαιτούμενο για το πάτωμα του πυροδιαμερίσματος.

3.2.16. Τα εσωτερικά τελειώματα των κτιρίων θα κατατάσσονται, από την άποψη της ταχύτητας επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας στις κατηγορίες 0,1,2,3,4, όπως φαίνονται στο παράρτημα Β του άρθρου 14 του παρόντος.

Οι απαιτήσεις για τις ιδιότητες της αναφλεξιμότητας και της έκλυσης θερμότητας των υλικών θα εισαχθούν στον παρόντα κανονισμό, μόλις υιοθετηθούν ανάλογες πρότυπες δοκιμασίες από τη χώρα μας.

Οι απαιτήσεις σχετικά με τα εσωτερικά τελειώματα στα διάφορα τμήματα των κτιρίων δίνονται στον παρακάτω Πίνακα II.

ΠΙΝΑΚΑΣ II.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΤΕΛΕΙΩΜΑΤΑ		
Επιφάνεια	Απαίτησ η	Πεδίο Εφαρμογής
	Κατηγορί α 0,1	Σε όλες τις προστατευμένες οδεύσεις διαφυγής & νοσηλευτικές εγκαταστάσεις
Τοίχοι & Οροφές	Κατηγορί α 2	Υπόλοιπα κτίρια

	Κατηγορία 3	Μικρές αίθουσες ≤ 10 τ.μ.
Οικοδομικά διάκενα σε	Κατηγορία 1	Οδεύσεις διαφυγής νοσηλευτικών εγκαταστάσεων
τοίχους & οροφές	Κατηγορία 2	Υπόλοιπα κτίρια
Δάπεδα	Κατηγορία 1	Στις οδεύσεις διαφυγής των κτιρίων των κατηγοριών Β,Δ,Στ,Η1

3.2.17. Το περίβλημα των φρεατίων των ανελκυστήρων πρέπει να έχει δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 60 λεπτών, εκτός εάν αυτοί περιέχονται σ' ένα πυροπροστατευμένο κλιμακοστάσιο. Στην κορυφή του φρεατίου πρέπει να προβλέπεται άνοιγμα εξαερισμού εμβαδού τουλάχιστον 0,10 τ. μέτρου.

Τα μηχανοστάσια ανελκυστήρων τοποθετούνται κατά προτίμηση στην κορυφή των φρεατίων και πρέπει να έχουν περίβλημα με δομικά στοιχεία δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 60 λεπτών.

3.2.18. Σε κτίρια υψηλότερα των 28 μέτρων καθώς, και όπου από τις ειδικές διατάξεις απαιτείται, πρέπει να τοποθετείται τουλάχιστον ένας επί πλέον ανελκυστήρας για αποκλειστική χρήση σε περίπτωση πυρκαγιάς από τους πυροσβέστες.

Ο ανελκυστήρας αυτός πρέπει να έχει ξεχωριστό φρεάτιο και ξεχωριστό μηχανοστάσιο. Θα προβλέπεται τροφοδότηση και από εφεδρική πηγή ρεύματος. Διακόπτης κλήσης θα υπάρχει μόνο στον όροφο εκκένωσης, οι δε υπόλοιπες εντολές κλήσεις θα δίνονται μέσα από τον θάλαμο.

«Ο ανελκυστήρας για χρήση πυροσβεστών μπορεί σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας του κτιρίου να χρησιμοποιείται και από το κοινό».

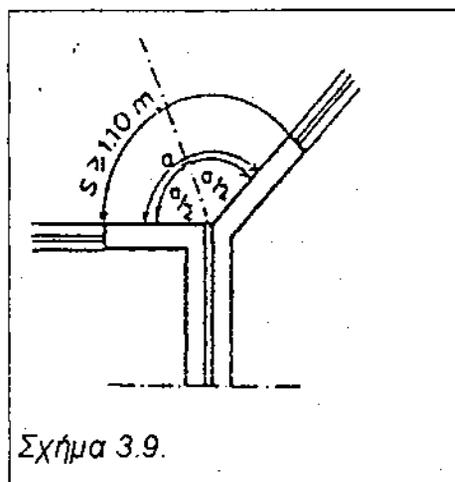
3.3. Μετάδοση της πυρκαγιάς εκτός κτιρίου.

Η πυρκαγιά μπορεί να μεταδοθεί από ένα κτίριο στο γειτονικό, που βρίσκεται σε επαφή, δια μέσου του διαχωριστικού τοίχου, ή σ' ένα κοντινό άλλο κτίριο με ακτινοβολία από τον αντίστοιχο εξωτερικό τοίχο, ή και από τη στέγη ή προς τη στέγη γειτονικού κτιρίου.

3.3.1. Καθένας από τους δύο σε επαφή τοίχους ομόρων κτιρίων πρέπει να έχει δείκτη πυραντίστασης τον απαιτούμενο για το πυροδιαμέρισμα του κτιρίου στο οποίο ανήκει.

Οι εξωτερικοί τοίχοι από τη μια και την άλλη μεριά ενός διαχωριστικού τοίχου ομόρων κτιρίων και σε μήκος 0,70 μέτρου (συμπεριλαμβανομένου και του πάχους του διαχωριστικού τοίχου) πρέπει:

- α) να μην έχουν κανένα άνοιγμα.
- β) να έχουν δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον ίσο προς τον απαιτούμενο για τον αντίστοιχο διαχωριστικό τοίχο.

3.3.2. Στην περίπτωση που η γωνία των εξωτερικών τοίχων ομόρων σε επαφή κτιρίων είναι διάφορη των 180° (κοίλη ή κυρτή), το μήκος τόξου κύκλου με κέντρο την κορυφή της γωνίας και ακτίνα οριζόμενη

από το πλησιέστερο σημείο κουφώματος μέχρι τη διχοτόμο της γωνίας, πρέπει να μην είναι μικρότερο του 1,10 μέτρου (σχ. 3.9).

3.3.3. Για εξωτερικούς τοίχους κτιρίων από και προς τους οποίους υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης της φωτιάς ισχύουν οι απαιτήσεις του παρακάτω ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ ⁽¹⁾				
Δομικό Στοιχείο	Απόσταση τοίχου από το όριο οικοπέδου ή από άλλο κτίριο			
	< 3 μ.	3 - 5 μ.	5 - 10 μ.	> 10 μ.
α) πυραντίσταση εξωτ. τοίχου	πλήρης ⁽²⁾	πλήρης	μισή	χωρίς απαίτηση
β) εξωτερική επένδυση	άκαυστα υλικά	κατηγορίες ⁽³⁾ 1,2	κατηγορί α3	κατηγορί α3
γ) ποσοστό ανοιγμάτων ⁽⁴⁾	≤15%	≤25%	≤50%	≤80%

⁽¹⁾ Για κτίρια "υψηλού βαθμού" κινδύνου η απόσταση διπλασιάζεται.

⁽²⁾ Η απαιτούμενη για τοίχο πυροδιαμερίσματος.

⁽³⁾ Σύμφωνα με τη δοκιμασία επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας.

⁽⁴⁾ Το επιτρεπόμενο μέγιστο ποσοστό ανοιγμάτων στη συνολική επιφάνεια του εξωτερικού τοίχου, όπου κουφώματα με δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 15 λεπτών, υπολογίζονται με το 50% της επιφάνειάς τους.

3.3.4. «Μέχρι της θέσπισης ελληνικών προδιαγραφών ή της υιοθέτησης αντίστοιχων προδιαγραφών άλλου κράτους μέλους της Ε.Ο.Κ.» για τον χαρακτηρισμό των επικαλύψεων στεγών, δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται εύφλεκτα υλικά, ειδικότερα όταν η στέγη βρίσκεται κοντά σε άλλα υψηλότερα κτίρια, εκτός εξαιρέσεων μετά από έγκριση της ελέγχουσας αρχής.

ΥΠ. ΑΡΘ. 39112 Φ701.2/12-10-98 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ -ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΩΝ ΕΠΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Π.Δ. 71/88

3.1 Μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο

3.1.1 Η επιλογή της κατηγορίας του μόνιμου υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση γίνεται σύμφωνα με το εδάφιο (δ) της παραγρ. 6 του παραρτήματος Β' της 3/81 Πυρ/κής Διάταξης (ΦΕΚ Β' 20), ύστερα από έγκριση της Πυρ/κής Αρχής, ανάλογα με το μέγεθος του προς προστασία χώρου και του κινδύνου έκρηξης πυρκαϊάς εντός αυτών. Επισημαίνεται ότι οι κατηγορίες μόνιμου υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου I και III πρέπει να επιβάλλονται συνήθως σε βιομηχανικούς-βιοτεχνικούς και αποθηκευτικούς χώρους που συσσωρεύεται μεγάλο πυροθερμικό

φορτίο και υπάρχει δυνατότητα συγκρότησης οργανωμένης ομάδας πυροπροστασίας από τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων αυτών.

3.1.2 Οπου η πηγή ύδατος δεν εξασφαλίζει την απαιτούμενη ποσότητα νερού και πίεση για την κανονική λειτουργία του μόνιμου υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου, σύμφωνα με το εδάφιο (ε) της παραγρ. 6 του ίδιου παραρτήματος, πρέπει να κατασκευάζεται αποθήκη (δεξαμενή) χωρητικότητας ικανής για την εξυπηρέτηση του δικτύου επί 30 λεπτά της ώρας τουλάχιστον

3.1.3 Σε καμία διάταξη του αναφερόμενου παραρτήματος ή σε βιβλιογραφία σχετική με το θέμα, δεν καθορίζεται ο αριθμός ταυτόχρονης λειτουργίας πυροσβεστικών φωλεών για τον υπολογισμό της χωρητικότητας της δεξαμενής ύδατος μόνιμου υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου.

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία σαν αρμόδια Αρχή για την έγκριση της κατηγορίας του μόνιμου υδροδοτικού πυρ/κού δικτύου των διαφόρων επιχειρήσεων, θα καθορίζει και τον αριθμό των πυρ/κών φωλεών που θα λειτουργούν ταυτόχρονα σε κάθε περίπτωση για τον υπολογισμό της χωρητικότητας της δεξαμενής, αφού ληφθούν υπόψη παράγοντες όπως το μέγεθος της επιχείρησης, το θερμικό φορτίο, απόσταση από την πλησιέστερη Π.Υ., αναπλήρωση δεξαμενής, γεινίαση με άλλες επιχειρήσεις κ.λ.π

3.1.4 Οι Πυροσβεστικές Υπηρεσίες θα αποδέχονται τις ελάχιστες απαιτήσεις παροχής ύδατος σε μόνιμο υδροδοτικό πυρ/κό δίκτυο των κατηγοριών I και III, αυτές που διαλαμβάνονται στην Ε

H1/455/15-11-1987 Απόφαση Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε (Τ.Ο.Τ.Ε.Ε 2451/86 ΦΕΚ 632 Β/26-11-1987) καθώς στο Παράρτημα "Β" της 3/1981 Πυρ/κής Διάταξης, δηλαδή 1900 λίτρα ανά λεπτό της ώρας για χρονική περίοδο τουλάχιστον 30 λεπτών. Οπου υπάρχουν περισσότερες από μία στήλες, η ελάχιστη παροχή νερού πρέπει να είναι 1200 λίτρα ανά λεπτό στην πρώτη στήλη και 750 λίτρα το λεπτό σε κάθε πρόσθετη στήλη για χρονική περίοδο 30 λεπτών, η δε συνολική παροχή δεν πρέπει να ξεπερνά τα 7.200 λίτρα ανά λεπτό.

3.1.5. Η τροφοδοσία μόνιμου υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου από αγωγό δικτύου πόλης γίνεται αποδεκτή, ενώ για την τροφοδοσία του αυτόματου συστήματος καταιονισμού ύδατος (SPRINKLER) απαιτείται είτε η ύπαρξη δεξαμενής ύδατος ανάλογης χωρητικότητας σε σχέση με τις απαιτήσεις του χώρου που πρόκειται να προστατευθεί, είτε αγωγός δικτύου πόλης που τροφοδοτείται από τα δύο άκρα του με αγωγούς μεγάλων διατομών, οι οποίοι όμως υποχρεωτικά πρέπει να έχουν και δύο διαφορετικές πηγές τροφοδότησης, ήτοι μία (1) για κάθε άκρο. Σ' αυτές δε τις περιπτώσεις θα ζητείτε έγγραφη βεβαίωση από την εταιρεία ύδρευσης (π.χ. Ε.Υ.Δ.Α.Π. κ.λ.π.) ότι ο αγωγός του δικτύου πόλης τροφοδοτείται από δύο διαφορετικές πηγές τροφοδότησης, μία (1) για κάθε άκρο.

3.1.6 Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 3.6.1 του Κεφ.Β' της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε. 2451/1986, διαφαίνεται ότι δύναται να χρησιμοποιηθεί πλαστικός σωλήνας σε πυροπροστατευμένη

(επιχωμένη-υπόγεια) διαδρομή δικτύου σωληνώσεων αυτομάτων συστημάτων καταιονισμού ύδατος.

Στην περίπτωση χρήσης πλαστικών σωλήνων, αυτή να γίνεται με την προϋπόθεση ότι παρουσιάζει μηχανικές ιδιότητες-αντοχές που υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της χρήσης για την οποία προορίζεται και επίσης είναι επαρκώς επιχωμένοι και πυράντοχα καλυμμένοι, ώστε να μην προσβάλλονται από την θερμότητα που ενδεχομένως αναπτυχθεί στον χώρο διέλευσής τους.

Σε μόνιμα υδροδοτικά πυροσβεστικά δίκτυα εντός κτιρίων, επειδή σε περίπτωση πυρκαγιάς κατά την οποία εκτεθεί μία πυροσβεστική φωλιά και τα συνδεδεμένα μεταλλικά μέρη του δικτύου σωληνώσεων διανομής, η θερμότητα θα μεταφερθεί ταχύτατα και στο σημείο σύνδεσης του μεταλλικού με το πλαστικό τμήμα του σωλήνα, με πιθανή συνέπεια την αστοχία της στεγανότητας της σύνδεσης, η χρήση πλαστικού σωλήνα κρίνεται μή ασφαλής και κατά συνέπεια μή αποδεκτή.

Προς την ίδια κατεύθυνση οδηγούν τα αναφερόμενα στις παραγράφους 5.4.1. του Κεφ.Α' της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε. 2451/86 και 6.3 του Προτύπου ΕΛΟΤ 664/2, όπου ως υλικά κατασκευής των σωλήνων αναφέρονται ο χάλυβας και ο χυτοσίδηρος, ενώ επίσης στον Κώδικα NFPA 14/1990 «Πρότυπο για την εγκατάσταση υδροδοτικών συστημάτων (με πυροσβεστικές φωλιές)» ο σχετικός πίνακας με προτεινόμενα υλικά περιέχει μόνο μεταλλικούς σωλήνες.

Άλλοι τύποι σωλήνων μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αλλά μόνο εφόσον έχουν εξετασθεί και καταχωρηθεί σε καταλόγους για την συγκεκριμένη χρήση από εργαστήρια και επιστημονικούς φορείς

ελέγχων και επιπλέον έχουν γίνει αποδεκτά από την αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή.

3.1.7 Οι κολυμβητικές δεξαμενές (πισίνες), δεν γίνονται αποδεκτές ως κύριες πηγές υδροδότησης των μονίμων συστημάτων πυρόσβεσης, γιατί σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας πυροπροστασίας σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις των μονίμων συστημάτων πυρόσβεσης, καθορίζονται σαφέστατα οι αποδεκτές πηγές υδροδότησης χωρίς σ' αυτές να συμπεριλαμβάνονται οι δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες) και συγκεκριμένα:

- στην παράγραφο 5 του Παραρτήματος Β' "Βασικά στοιχεία υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου" της 3/1981 Πυροσβεστικής Διάταξης,
- στις παραγράφους 2.2 και 4.1 της Τεχνικής Οδηγίας Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ο.Τ.Ε.Ε.) 2451/86
- στην παράγραφο 2.5 της Πυροσβεστικής Εκδόσης 7/1981 "Μόνιμα Πυροσβεστικά Συστήματα" του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος και
- στην παράγραφο 12.2.2 του Προτύπου ΕΛ.Ο.Τ. 664 "Συστήματα πυροσβεστικών εγκαταστάσεων με νερό"

Μία (1) πηγή ύδατος για την τροφοδοσία ενός μονίμου πυροσβεστικού δικτύου είναι επαρκής, εάν δύναται να τροφοδοτήσει αυτομάτως αυτό, με την ποσότητα ύδατος, η οποία απαιτείται για την προστασία του κτιρίου και με τις πιέσεις που απαιτούνται για κάθε περίπτωση. Τουλάχιστον μια από τις πηγές ύδατος για το μόνιμο

πυροσβεστικό δίκτυο να είναι σε θέση να τροφοδοτήσει αυτό με τις απαιτούμενες ποσότητες ύδατος, μέχρι να τεθούν σε λειτουργία δευτερεύουσες πηγές τροφοδότησης.

Επομένως οι κολυμβητικές δεξαμενές (πισίνες) μπορούν να γίνουν αποδεκτές μόνο ως εφεδρικές πηγές υδροδότησης.

3.1.8. Το μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο μιας επιχείρησης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για τις λειτουργικές της ανάγκες, καθότι αυτό πρέπει να είναι αυτόνομο και ανεξάρτητο από τις λοιπές λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης, υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπεται η κατανάλωση νερού που προορίζεται για την κάλυψη των αναγκών πυρόσβεσης, ούτε η μεταβολή βασικών παραμέτρων της λειτουργίας του, όπως της πίεσης ή της παροχής.

3.1.9 Για τις ανάγκες λειτουργίας των μόνιμων υδροδοτικών πυροσβεστικών δικτύων, σχετικά με τον απαιτούμενο αριθμό κύριων και εφεδρικών αντλιών, ανάλογα με την περίπτωση θα εφαρμόζετε τα εξής:

α.- Σε ό,τι αφορά τις αντλίες των μόνιμων υδροδοτικών πυροσβεστικών δικτύων νέων επιχειρήσεων που υποβάλλουν για πρώτη φορά μελέτη πυροπροστασίας και ζητούν πιστοποιητικό πυροπροστασίας, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγρ. 7 του Παραρτήματος Β' της 3/1981 Πυρ/κής Δ/ξης, σε συνδυασμό με την παραγρ. 4.1 του Κεφαλαίου Β' της Τεχνικής Οδηγίας Τ.Ε.Ε. 2451/1986.

β.- Στις περιπτώσεις όπου επιχειρήσεις ζητούν ανανέωση πιστοποιητικών πυροπροστασίας με βάση μελέτες που είχαν εγκριθεί και για την λειτουργία των μονίμων υδροδοτικών δικτύων χρησιμοποιούσαν, ως κύρια αντλία μία αυτόνομη εσωτερικής καύσης, χωρίς εφεδρική ηλεκτροκίνητη, τότε εφόσον είναι αυτόματη, σύμφωνα με την παράγραφο 5α του Παραρτήματος Β' της 3/1981 Πυρ/κής Δ/ξης και πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγρ.6α του εν λόγω Παραρτήματος, θα εξακολουθούν να ισχύουν οι ίδιες ρυθμίσεις. Επίσης οι ίδιες ρυθμίσεις θα εξακολουθούν να ισχύουν και σε υφιστάμενες επιχειρήσεις για τις οποίες υποβάλλεται συμπληρωματική μελέτη με επέκταση του υπάρχοντος μονίμου υδροδοτικού δικτύου ή όταν υποβάλλεται νέα μελέτη πυροπροστασίας λόγω αλλαγής χρήσης ή κατηγορίας κινδύνου πυρκαγιάς και η επιχείρηση καλύπτεται από το υπάρχον μόνιμο υδροδοτικό δίκτυο το οποίο εγκρίθηκε με την παραπάνω διαδικασία, εφόσον όμως παραμένουν ίδιες οι απαιτήσεις σε πίεση και παροχή νερού.

γ.- Από τα Παραρτήματα "Β" και "Γ" της 3/1981 Πυρ/κής Δ/ξης, την Τεχνική Οδηγία Τ.Ε.Ε. 2451/86, το Πρότυπο ΕΛΟΤ 664 και τη λοιπή βιβλιογραφία, δεν προκύπτει ρητή διάταξη που να υποχρεώνει το αντλητικό συγκρότημα του μονίμου υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου να βρίσκεται σε κλειστό χώρο.

Πέρα των ανωτέρω όμως και με βάση την πυροσβεστική δεοντολογία, ευνόητο είναι ότι το αντλιοστάσιο πρέπει να εγκαθίσταται σε στεγασμένο χώρο, ώστε να προφυλάσσεται από τα διάφορα καιρικά φαινόμενα και άλλους αστάθμητους παράγοντες και

επιπλέον η θερμοκρασία του αντλιοστασίου να διατηρείται στα επιθυμητά επίπεδα.

3.1.10 Σε όλα τα κτίρια με συνολικό ύψος άνω των 28 μέτρων απαιτείται η εγκατάσταση μόνιμου υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου.

3.1.11 Όπου από τον Κανονισμό αναφέρεται η παράμετρος "ύψος κτιρίου" ως προϋπόθεση για την επιβολή της εγκατάστασης μόνιμων μέσων πυροπροστασίας (π.χ. μόνιμο πυροσβεστικό υδροδοτικό δίκτυο) θα λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ύψος του κτιρίου μόνο για τα κτίρια αμιγούς χρήσης. Όταν όμως στο κτίριο συνυπάρχουν και άλλες χρήσεις, εκτός της κυρίας χρήσης, τότε κριτήριο για την επιβολή των μόνιμων συστημάτων πυροπροστασίας αποτελεί η υψομετρική στάθμη της οροφής του τελευταίου ορόφου με τη χρήση που από τις ειδικές διατάξεις του Π.Δ. 71/88 προκύπτει η επιβολή μόνιμων συστημάτων ως συνάρτηση του ύψους κτιρίου.

Για παράδειγμα, σε κτίριο όπου η χρήση του ισογείου είναι "καταστήματα" και οι υπέργειοι όροφοι έχουν χρήση "κατοικία" το δε συνολικό ύψος του κτιρίου υπερβαίνει τα 15 μέτρα χωρίς να ξεπερνά τα 28 μέτρα, δεν απαιτείται η εγκατάσταση μόνιμου πυροσβεστικού υδροδοτικού δικτύου.

3.2 Συστήματα συναγερμού

3.2.1 Από τις ειδικές διατάξεις του Π.Δ. 71/88 επιβάλλεται στα κτίρια διαφόρων χρήσεων η ενεργοποίηση του συναγερμού είτε αυτή

γίνεται με τους ηλεκτρικούς αγγελτήρες, είτε με τα συστήματα ανίχνευσης και πυρόσβεσης να μεταβιβάζεται αυτόματα στην πλησιέστερη Πυρ/κή Υπηρεσία. Εξυπακούεται ότι η υποχρέωση αυτή θα πραγματοποιείται εφόσον και οι Πυρ/κές Υπηρεσίες διαθέτουν την ανάλογη τεχνική υποδομή που απαιτείται για το σκοπό αυτό. Σε περιπτώσεις που η σύνδεση είναι τεχνικά αδύνατη, λόγω ελλείψεως υποδομής της Πυρ/κής Υπηρεσίας, δεν πρέπει τούτο να αποτελεί καθοριστικό παράγοντα μη χορήγησης πιστοποιητικού πυροπροστασίας, εφόσον η επιχείρηση διαθέτει όλα τα άλλα μέτρα και μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας που επιβάλλονται από την σχετική νομοθεσία.

3.3. Συστήματα τοπικής εφαρμογής

Το αυτόματο σύστημα τοπικής εφαρμογής εγκαθίσταται για την προστασία μεμονωμένων επικίνδυνων χώρων και πρέπει τουλάχιστο να αποτελείται από:

α) Ένα (1) τουλάχιστον πυροσβεστήρα ξηράς κόνεως ή άλλου κατά περίπτωση ενδεικνυόμενου και εγκεκριμένου κατασβεστικού υλικού, σε ποσότητα που επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του χώρου που πρόκειται να προστατεύσει.

β) Ένα (1) τουλάχιστον ακροφύσιο άνωθεν των εστιών για την εκτόξευση του κατασβεστικού υλικού κατά την χειροκίνητη λειτουργία, από τον μοχλό χειροκίνητης ενεργοποίησης που βρίσκεται στη φιάλη.

γ) Μία (1) τουλάχιστον κεφαλή SPRINGLER 141⁰ C, άνωθεν των υπό προστασία επιφανειών για αυτόματη λειτουργία, όταν η θερμοκρασία ανέλθει στους 141⁰ C.

δ) Σωληνώσεις για τη μεταφορά του κατασβεστικού υλικού από τους πυροσβεστήρες προς τα ακροφύσια και τα SPRINGLER.

ε) Μοχλό για τη χειροκίνητη λειτουργία του συστήματος.

Άρθρο 4

Ενεργητικά μέτρα Πυροπροστασίας

4.1. Πυρανίχνευση.

Όπου επιβάλλεται από τις ειδικές διατάξεις για κάθε κατηγορία κτιρίων, γίνεται εγκατάσταση αυτομάτου συστήματος ανίχνευσης της πυρκαγιάς με παροχή σημάτων συναγερμού ή και ελέγχου ή και βλάβης.

Σκοπός της εγκατάστασης ενός αυτομάτου συστήματος ανίχνευσης πυρκαγιάς είναι ν' ανιχνεύσει έγκαιρα την πυρκαγιά και να σημάνει συναγερμό, που δίνεται με ηχητικά ή οπτικά μέσα στην ελεγχόμενη περιοχή ή σ' ένα πίνακα ενδείξεων τοποθετημένο σε ειδικό χώρο ελέγχου.

Εκτός των ανιχνευτών πυρκαγιάς, άλλα αυτόματα μέσα πρόκλησης σημάτων είναι οι συσκευές διαπίστωσης ροής σε αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης, οι συσκευές παρακολούθησης της ετοιμότητας λειτουργίας του αυτόματου συστήματος πυρόσβεσης κ.ά.

4.1.1. Η εγκατάσταση ενός αυτόματου συστήματος ανίχνευσης πυρκαγιάς γίνεται κατόπιν μελέτης σύμφωνα με το παράρτημα Α της

3/81 πυροσβεστικής διάταξης (ΦΕΚ 20/Β/1981) "Βασικά στοιχεία συστήματος ανιχνεύσεως πυρκαγιάς":

Ένα σύστημα αυτόματης πυρανίχνευσης πρέπει να περιλαμβάνει:

α) Πίνακα

β) Καλωδιώσεις

γ) Ανιχνευτές

δ) Φωτεινούς επαναλήπτες

ε) Σειρήνες συναγερμού

στ) Ένδειξη ενεργοποίησης χειροκίνητου συστήματος

ζ) Εφεδρική πηγή ενέργειας

4.1.2. Επιτρέπεται η αιτιολογημένη χρήση όλων των κυκλοφορούντων, σύμφωνα με εγκεκριμένες προδιαγραφές, ανιχνευτών, όπως ανιχνευτών θερμότητας, καπνού (τύπου ιονισμού ή φωτοηλεκτρικού), φλόγας, αερίων, σημειακών, πολυσημειακών ή γραμμικών κλπ.

Κάθε κεφαλή σημειακού ανιχνευτή θερμότητας δεν πρέπει να καλύπτει επιφάνεια δαπέδου μεγαλύτερη των 100 τ.μ. Η μέγιστη απόσταση μεταξύ δύο ανιχνευτών είναι 13 μέτρα ενώ η μέγιστη απόσταση τοποθέτησης από τον τοίχο είναι 6 μέτρα.

Ανάλογα, κάθε σημειακός ανιχνευτής καπνού δεν μπορεί να καλύπτει επιφάνεια μεγαλύτερη των 50 τ.μ. η δε μέγιστη απόσταση μεταξύ δύο ανιχνευτών είναι 10 μέτρα (15 μέτρα για διαδρόμους) και η μέγιστη απόσταση από τον τοίχο 3,5 μέτρα.

Σε χώρους με μεγάλο ελεύθερο ύψος γίνεται συνδυασμός ανιχνευτών θερμότητας - καπνού, έτσι ώστε αν δεν ενεργοποιηθεί ο

ανιχνευτής καπνού να ενεργοποιηθεί ο ανιχνευτής θερμότητας, εκτός εξαιρέσεων μετά από έγκριση της ελέγχουσας αρχής.

4.2. Συναγερμός.

Σε περίπτωση πυρκαγιάς ο συναγερμός προκαλείται:

- α) με φωνητική επικοινωνία
- β) με χειροκίνητα μέσα
- γ) με αυτόματα μέσα

Οι συσκευές συναγερμού που εκπέμπουν ηχητικά σήματα πρέπει να έχουν τέτοια χαρακτηριστικά και να είναι κατανεμημένες με τέτοιο τρόπο, ώστε τα σήματα να υπερσχύουν της μέγιστης στάθμης θορύβου που υπάρχει σε κανονικές συνθήκες και να ξεχωρίζουν από τα ηχητικά σήματα άλλων συσκευών στον ίδιο χώρο.

4.2.1. Χειροκίνητα ηλεκτρικά μέσα.

Οι ηλεκτρικοί αγγελτήρες πυρκαγιάς πρέπει να τοποθετούνται σε προσιτά και φανερά σημεία των οδεύσεων διαφυγής, σε κουτί με σταθερό γυάλινο κάλυμμα.

Οι αγγελτήρες τοποθετούνται κοντά στο κλιμακοστάσιο ή στην έξοδο κινδύνου. Σε κτίρια πολυώροφα, με επαναλαμβανόμενους τυπικούς ορόφους, τοποθετούνται στις ίδιες θέσεις σε κάθε όροφο.

Ο αριθμός των αγγελτήρων σε κάθε όροφο καθορίζεται από τον περιορισμό ότι, κανένα σημείο του ορόφου δεν πρέπει ν' απέχει περισσότερο από 50 μέτρα από τον αγγελτήρα.

Η πίεση του ηλεκτρικού κουμπιού μετά από σπάσιμο του καλύμματος ενεργοποιεί σειρήνα συναγερμού που είναι συνδεδεμένη με το κύκλωμα.

4.2.2. Τα αυτόματα μέσα πρόκλησης συναγερμού που αναφέρθηκαν στην παράγραφο 4.1 (ανιχνευτές κλπ.) ενεργοποιούνται με την εμφάνιση πυρκαγιάς ή την πρόκληση βλάβης στο αντίστοιχο σύστημα και μεταδίδουν ηχητικά σήματα με σειρήνες συναγερμού.

4.2.3. Όπου από ειδικές διατάξεις απαιτείται η αυτόματη ειδοποίηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, πρέπει το σύστημα ανίχνευσης πυρκαγιάς να προβλέπει αυτόματη διαβίβαση του σήματος συναγερμού στον πλησιέστερο Πυροσβεστικό Σταθμό.

4.3. Πυρόσβεση.

4.3.1. Όπου απαιτείται από τις ειδικές διατάξεις, εγκαθίσταται αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης.

Το αυτόματο σύστημα καταιονητήρων (SPRINKLERS) εγκαθίσταται κατόπιν μελέτης, σύμφωνα με το παράρτημα Γ' της πυροσβεστικής διάταξης 3/81 "Βασικά στοιχεία εγκαταστάσεων αυτομάτου συστήματος καταιονισμού ύδατος".

Το σύστημα πρέπει να περιλαμβάνει εξοπλισμό για την τροφοδοσία νερού (αντλίες, εφεδρική δεξαμενή νερού ή πιεστικό δοχείο ή/και σύνδεση με το υδροδοτικό δίκτυο της πόλης) και ξεχωριστό υδραυλικό δίκτυο σωληνώσεων που καταλήγει σε ειδικές κεφαλές εκτόξευσης νερού, τους καταιονητήρες. Επίσης το σύστημα πρέπει να περιλαμβάνει βάνια ελέγχου, βαλβίδα αντεπιστροφής, μετρητή πίεσης, συσκευή διαπίστωσης ροής νερού συνδεδεμένης με το σύστημα συναγερμού του κτιρίου και σύνδεση δοκιμής του συστήματος.

Σε κτίρια υψηλού βαθμού κινδύνου, η απόσταση μεταξύ των δύο κεφαλών καταιονητήρων δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 3 μέτρα και η μέγιστη καλυπτόμενη επιφάνεια ανά κεφαλή να είναι 9 τ.μ. Στο υπόλοιπο κτίριο τα μεγέθη αυτά είναι 4,5 μέτρα και 12 - 20 τ.μ. αντίστοιχα.

Ανάλογα με το ειδικό χαρακτηριστικό των καυσίμων υλικών των χώρων, τοποθετούνται και άλλα αυτόματα συστήματα πυρόσβεσης με διοξείδιο του άνθρακα, ξηρή σκόνη, αφρό, αλογονούχες ενώσεις κλπ. Όταν μερικές από τις παραπάνω ουσίες είναι επικίνδυνες για την υγεία των ατόμων (τοξικές, ασφυξιογόνες, κλπ.) επιβάλλεται η λήψη ειδικών μέτρων προστασίας, όπως: κατάλληλη σήμανση, αυτόματο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, γραπτές οδηγίες για τους κινδύνους, αναρτημένες σε εμφανή σημεία, καθώς και ορισμένες αναπνευστικές συσκευές για τα μέλη της Ομάδας Πυρασφάλειας.

Όπου από τις ειδικές διατάξεις απαιτείται εγκατάσταση αυτόματου συστήματος πυρόσβεσης είναι υποχρεωτική και η εγκατάσταση χειροκίνητων αγγελτήρων πυρκαγιάς.

4.3.2. Για κτίρια ύψους μεγαλύτερου των 28 μέτρων ή όπου από τις ειδικές διατάξεις απαιτείται, εγκαθίσταται μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο. Οι απαιτήσεις εγκατάστασης και οι προδιαγραφές των εξαρτημάτων του υδροδοτικού αυτού δικτύου πρέπει μεταξύ άλλων να είναι σύμφωνες με το Παράρτημα Β' της Πυροσβεστικής Διάταξης 3/1981 "Βασικά στοιχεία υδροδοτικού Πυροσβεστικού δικτύου".

4.3.3. Όπου απαιτείται από τις ειδικές διατάξεις αυτού του Κανονισμού ή άλλες πυροσβεστικές ισχύουσες διατάξεις, εγκαθίσταται μόνιμο δίκτυο για διοχέτευση άλλου πυροσβεστικού μέσου εκτός από νερό, καθώς και φορητοί πυροσβεστήρες ή άλλα φορητά μέσα πυρόσβεσης.

ΥΠ. ΑΡΘ. 39112 Φ701.2/12-10-98 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ -ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΩΝ ΕΠΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Π.Δ. 71/88

4. Ταξινόμηση κτιρίων - Ειδικές διατάξεις

4.1 Σύμφωνα με την παραγρ. 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 71/88 τα κτίρια ταξινομούνται ανάλογα με την χρήση τους σε κατηγορίες και αρμόδια Αρχή, για την κατάταξη ενός κτιρίου στην συγγενέστερη κατηγορία είναι η κατά τόπο Πολεοδομική Υπηρεσία, στην οποία υποβάλλεται ολόκληρος ο φάκελος με πλήρη δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας οικοδομής του κτιρίου.

4.2. Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κανονισμού, αποκλειστικά αρμόδια Αρχή για την έγκριση της μελέτης από άποψη παθητικής πυροπροστασίας είναι η Πολεοδομία, η δε Πυροσβεστική Υπηρεσία εγκρίνει τη μελέτη μόνο από άποψη ενεργητικής πυροπροστασίας.

Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις που διαπιστώνεται, τόσο κατά το στάδιο της έγκρισης μελετών ενεργητικής πυροπροστασίας όσο και κατά την αυτοψία για τη χορήγηση πιστοποιητικού, η μη ορθή σύνταξη των μελετών παθητικής πυροπροστασίας οι οποίες έχουν ελεγχθεί - θεωρηθεί από τα κατά τόπους Πολεοδομικά γραφεία και

παρατηρούνται αποκλίσεις από τα οριζόμενα στο Π.Δ. 71/1988, κυρίως σε ό,τι αφορά τον αριθμό και το πλάτος των κλιμακοστασίων, των οδεύσεων διαφυγής και το μέγιστο εμβαδόν πυροδιαμερίσματος ενός τμήματος κτιρίου, τότε :

α) Αν από τις παραλείψεις της παθητικής πυροπροστασίας επηρεάζονται τα μέτρα και μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας που πρέπει να εγκατασταθούν στο κτίριο, δεν θα εγκρίνετε τις μελέτες ενεργητικής πυροπροστασίας ή δεν χορηγείτε πιστοποιητικό πυροπροστασίας, αλλά θα ενημερώνετε τα οικεία Πολεοδομικά Γραφεία για την επανεξέταση της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας του κτιρίου και την διόρθωσή της σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 71/1988. Αν όμως τα Πολεοδομικά Γραφεία δεν ανταποκρίνονται στις παρατηρήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, τότε να ζητείτε εγγράφως την συγκρότηση Επιτροπής αποτελούμενη από εκπροσώπους της οικείας Πυρ/κής Υπηρεσίας και του Πολεοδομικού Γραφείου, κατ' εφαρμογή άλλωστε του άρθρου 15 του Π.Δ. 71/1988, ώστε από κοινού να αποφαινούνται για την πληρότητα των μέτρων και μέσων παθητικής και ενεργητικής πυροπροστασίας του κτιρίου, συντάσσοντας σχετικό Πρακτικό.

Για παράδειγμα, αν σε νέα μονόροφη αποθήκη κατηγορίας κατηγορίας κινδύνου Ζ2 εμβαδού 5.000 τετ. μέτρων δεν προβλέπεται από την εγκεκριμένη μελέτη παθητικής πυροπροστασίας η δημιουργία πυροδιαμερισμάτων, σύμφωνα με τον Πίνακα Ζ4 του άρθρου 11 του Π.Δ. 71/88, τότε θα πρέπει να απαιτηθεί η εγκατάσταση αυτόματου συστήματος καταιονητήρων

(SPRINGLERS) για να επιτραπεί η αύξηση του εμβαδού πυροδιαμερίσματος από τα 2.500 τετ. μέτρα στα 5.000 τετ. μέτρα.

β) Όταν κατά τον έλεγχο της μελέτης πυροπροστασίας διαπιστώνονται παραλείψεις στη παθητική πυροπροστασία, οι οποίες όμως δεν επηρεάζουν τα μέσα ενεργητικής πυροπροστασίας, τότε θα προβαίνετε στην έγκριση της μελέτης ενεργητικής πυροπροστασίας, για να μην σημειώνεται χρονική καθυστέρηση στην έκδοση της οικοδομικής άδειας, αλλά θα ενημερώνετε εγγράφως την Πολεοδομία να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις της μελέτης παθητικής και να σας αποστείλλει ένα διορθωμένο αντίγραφο της παθητικής για την ενημέρωση του φακέλλου.

Άρθρο 10

[Όπως αντικαταστάθηκε και τροποποιήθηκε με τις:

α) Υ.Α. 81813/5428/1993 (ΦΕΚ 647 τ. Α')

β) Υ.Α. 54229/2498/1994 (ΦΕΚ 312 τ. Β')]

Χώροι συνάθροισης κοινού

1. ΓΕΝΙΚΑ.

1.1. Στους χώρους συνάθροισης κοινού περιλαμβάνονται τα κτίρια ή τα τμήματα κτιρίων στα οποία συγκεντρώνεται το κοινό για κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές, θρησκευτικές, ψυχαγωγικές επιστημονικές και αθλητικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες καθώς και για την αναμονή συγκοινωνιακών μέσων. Ταξινομούνται για τις ανάγκες του κανονισμού αυτού στις ακόλουθες κατηγορίες ανάλογα με τη χρήση:

Σ1: Θέατρα, κινηματογράφοι, συνεδριακά κέντρα, αίθουσες διαλέξεων, συναυλιών, δικαστηρίων, αμφιθέατρα και μεγάλες αίθουσες διδασκαλίας, ναοί, κ.λ.π.

Σ2: Χώροι εκθέσεων, μουσεία, χώροι αναμονής συγκοινωνιακών μέσων, χώροι αναμονής θεαμάτων (φουαγιέ), κ.λ.π.

Σ3: Εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκεδάσεως, λέσχες, BAR, κ.λ.π.

Σ4: Χώροι αθλητικών εκδηλώσεων.

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή μόνο σε χώρους συνάθροισης κοινού με πληθυσμό **άνω των 50 ατόμων**.

1.2. Για τους υπαίθριους χώρους συνάθροισης κοινού εφαρμόζονται συμπληρωματικές και τροποποιητικές διατάξεις που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου αυτού.

2. ΟΔΕΥΣΕΙΣ ΔΙΑΦΥΓΗΣ.

2.1. Σχεδιασμός.

2.1.1. Υπολογισμός του πληθυσμού.

2.1.1.1. Ο πληθυσμός κάθε χώρου συνάθροισης κοινού υπολογίζεται ως εξής:

i. Χώροι με σταθερές θέσεις.

Όπου υπάρχουν σταθερές θέσεις με:

α) ατομικά καθίσματα, είναι ίσος με τον αριθμό καθισμάτων.

β) συνεχή καθίσματα (πάγκους, κερκίδες, κ.λ.π.) υπολογίζεται με βάση την αναλογία 1 άτομο / 0,45 μ. μήκους καθίσματος.

ii. Χώροι χωρίς σταθερές θέσεις.

Όπου δεν υπάρχουν σταθερές θέσεις και έχουμε συνάθροιση κοινού όπως:

«Κοινό σε αμφιθέατρο, σε χώρο συναυλιών - διαλέξεων - διδασκαλίας, συνεδρίασης δικαστηρίου, σε θέατρο, κινηματογράφο, θεατές σε χώρους αθλητικών εκδηλώσεων, κοινό σε ναούς, σε κέντρα διασκεδάσεων, BAR και σε συναφείς με τα προηγούμενα συναθροίσεις, υπολογίζεται 1 άτομο / 0,50 τ. μ. εμβαδού δαπέδου».

«κοινό σε εστιατόρια, καφενεία, ζαχαροπλαστεία, λέσχες, σε αίθουσες συνεδριάσεων, σε μουσεία, βιβλιοθήκες, μόνιμα εκθεσιακά κέντρα, αποδυτήρια και σε συναφείς με τα προηγούμενα συναθροίσεις, υπολογίζεται 1 άτομο / 1,10 μ² εμβαδού δαπέδου.

- κοινό σε χώρους αναμονής συγκοινωνιακών μέσων, προσωρινών εκθέσεων και σε χώρους πιθανής συνάθροισης ορθίων ατόμων, υπολογίζεται 1 άτομο / 0,30 μ² εμβαδού δαπέδου.

- αθλουμένους σε χώρους άσκησης και αθλοπαιδιών, όπως σε αγωνιστικούς χώρους γυμναστηρίων, σε αίθουσες γυμναστικής κ.λ.π., υπολογίζεται 1 άτομο / 5 μ² εμβαδού δαπέδου.

- αθλουμένους σε αίθουσες δεξαμενών και κολυμβητηρίων, υπολογίζεται 1 άτομο / 5 μ² επιφάνειας νερού.

- Για τον υπολογισμό των παραπάνω εμβαδών, (περιπτώσεις i και ii) λαμβάνονται υπόψη μόνο οι επιφάνειες των δαπέδων των χώρων που προορίζονται για την εκάστοτε δραστηριότητα (περιλαμβάνονται και οι διάδρομοι κυκλοφορίας που βρίσκονται μέσα σε αυτούς)».

2.1.1.2. Κατά τον υπολογισμό του πληθυσμού ενός χώρου συνάθροισης κοινού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και τα παρακάτω:

α) Ένας χώρος συνάθροισης κοινού μπορεί να έχει μια αποκλειστική δραστηριότητα ή να προσφέρεται για πολλαπλές μη ταυτόχρονες δραστηριότητες π.χ. αγωνιστικός χώρος αθλητικής εγκατάστασης.

β) Ένας χώρος συνάθροισης κοινού μπορεί κατά τη λειτουργία του να έχει διαφορετικές πυκνότητες συγκέντρωσης του κοινού κατά περιοχές του π.χ. περιοχή με βάσεις σταθερές και περιοχή χωρίς σταθερές θέσεις.

γ) Ένας ενιαίος χώρος μπορεί να έχει περιοχές με διαφορετικές δραστηριότητες συνάθροισης κοινού ταυτόχρονα π.χ. αίθουσα αεροδρομίου, αθλητική αίθουσα.

Για την περίπτωση α ως πληθυσμός του χώρου θεωρείται αυτός της δυσμενέστερης δραστηριότητας. Για τις περιπτώσεις β και γ πληθυσμός του χώρου θεωρείται το άθροισμα των επί μέρους συναθροίσεων.

2.1.1.3. Σε περιοχές χώρου συνάθροισης κοινού όπου δεν καθορίζεται από τη μελέτη η χρήση τους, ο πληθυσμός θα υπολογίζεται με την αναλογία 1 άτομο / 0,30 τ. μ. εμβαδού δαπέδου τους. Εξαιρούνται οι περιοχές όπου σαφώς οριοθετούνται για την κυκλοφορία του κοινού με σταθερά στοιχεία.

2.1.1.4. Στις περιπτώσεις που από άλλες διατάξεις προκύπτει σ' ένα χώρο συνάθροισης μεγαλύτερος αριθμός ατόμων από τον αριθμό που προκύπτει από τις προηγούμενες παραγράφους, ο μεγαλύτερος αυτός αριθμός ατόμων ισχύει ως πληθυσμός.

2.1.1.5. Σε θέατρα, κινηματογράφους, κέντρα διασκέδασης και συναφείς χώρους συνάθροισης κοινού όπου εισέρχονται άτομα στο κτίριο σε χρόνο που δεν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις γι αυτά αλλά τους επιτρέπεται να περιμένουν σε προθαλάμους ή άλλους χώρους αναμονής μέχρι να υπάρξουν θέσεις πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα:

α) Ο πληθυσμός του χώρου αναμονής υπολογίζεται 1 άτομο / 0,30 τ. μ. εμβαδού δαπέδου (χρήση αναμονή ορθίων ατόμων).

β) Ο πληθυσμός αυτός του χώρου αναμονής αθροίζεται στον πληθυσμό της αίθουσας συνάθροισης ώστε να προκύψει ο συνολικός πληθυσμός του συγκροτήματος.

γ) Θα υπάρχει πρόνοια για τις οδεύσεις διαφυγής και τις εξόδους όπως αναφέρεται σε επόμενες παραγράφους.

2.1.2. Παροχή οδεύσεων.

Η παροχή οδεύσης διαφυγής ανά μονάδα πλάτους (0,60 μ.) καθορίζεται σε:

α) 100 άτομα για τις οριζόντιες οδεύσεις (διάδρομο, πόρτες).

β) 60 άτομα για τις κατακόρυφες οδεύσεις (σκάλες, ράμπες).

2.1.3. Αριθμός και πλάτη εξόδων.

Από κάθε σημείο χώρου συνάθροισης κοινού πρέπει να εξασφαλίζεται διαφυγή προς δύο τουλάχιστον εξόδους με διαφορετική οδευση προς κάθε μία. Οι οδεύσεις αυτές επιτρέπεται να έχουν τα πρώτα 30 μέτρα μήκους κοινά.

«Όταν ο χώρος διαιρείται σε δύο μέρη ή κατανέμεται σε δύο επίπεδα με διαφορά στάθμης τουλάχιστον 1,10 μ., θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον μία ξεχωριστή έξοδος για κάθε τμήμα».

Οι εξοδοί πρέπει να είναι απομακρυσμένες μεταξύ τους και σε τέτοια διάταξη ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα να φραχθούν συγχρόνως οι οδεύσεις προς περισσότερες από μία εξόδους σε περίπτωση μιας εστίας πυρκαγιάς.

Σχετικά με τους χώρους αναμονής της παρ. 2.1.1.5 του παρόντος άρθρου πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε η αναμονή του κοινού να περιορίζεται σε περιοχές τέτοιες που δεν θα παρενοχλούν ή εμποδίζουν τις οδεύσεις και εξόδους και δεν θα καταλαμβάνουν το απαιτούμενο πλάτος τους.

Ο αριθμός και τα ελάχιστα πλάτη εξόδων κινδύνου δίνονται στον παρακάτω πίνακα ΣΤ1.

Πίνακας ΣΤ1

Πληθυσμός (άτομα)	Ελάχιστος αριθμός εξόδων κινδύνου	Ελάχιστο πλάτος κάθε εξόδου
Μέχρι 150	2	0,90 μ.
151 – 300	2	Μία 1,80 & η άλλη 0,90 μ.
301 – 600	2	1,80 μ.

601 -900	3	1,80 μ.
----------	---	---------

Για κάθε 300 άτομα επιπλέον προστίθεται μία τουλάχιστον έξοδος με ελάχιστο πλάτος 1,80 μ.

Το απαιτούμενο πλάτος κάθε εξόδου κινδύνου υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των ατόμων που διέρχονται από αυτήν και δεν είναι μικρότερο από το ελάχιστο πλάτος που αναφέρεται στον πίνακα ΣΤ1.

2.1.4. Μήκος οδεύσεων.

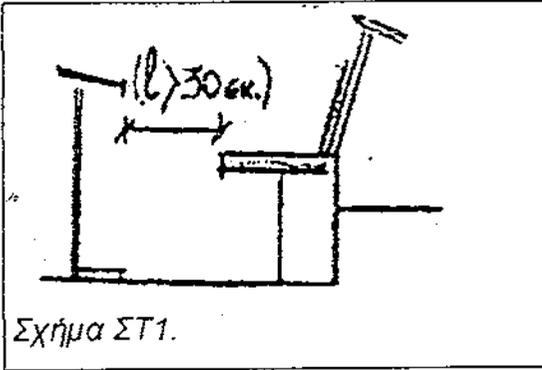
Το μέγιστο μήκος πραγματικής απροστάτευτης οδεύσης διαφυγής δεν πρέπει να ξεπερνά τα 45 μ. Επιτρέπεται αύξηση μέχρι τα 60 μ. Εφόσον οι χώροι από τους οποίους διέρχεται προστατεύονται από αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης.

Σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις αρκεί μόνο η μία από τις οδεύσεις να πληρεί το μέγιστο όριο μήκους της πραγματικής απόστασης.

2.1.5. Απαιτήσεις για χώρους με σταθερές θέσεις.

2.1.5.1. Σε χώρους συνάθροισης κοινού με σταθερές θέσεις ισχύουν επιπλέον τα εξής:

I. Σειρές καθισμάτων που περικλείονται από δύο διαμήκεις διαδρόμους δεν πρέπει να περιλαμβάνουν περισσότερα από 16 καθίσματα. Όταν έχουν πρόσβαση μόνο προς ένα διαμήκη διάδρομο το όριο είναι 8 καθίσματα εφόσον η ελεύθερη οριζόντια απόσταση (I) μεταξύ των καθισμάτων διαδοχικών σειρών μετρούμενη σε μη αναδιπλωμένα καθίσματα είναι μεταξύ 0,30 μ. (ελάχιστη επιτρεπτή και 0,35 μ. (βλπ. σχ.-ΣΤ1) .

Σχήμα ΣΤ1.

ii. Όταν η ελεύθερη οριζόντια απόσταση (l) μεταξύ των καθισμάτων είναι από 0,35 μ. και άνω, τότε επιτρέπονται μέχρι 12 και 24 καθίσματα σε κάθε σειρά με πρόσβαση προς ένα δύο διαμήκεις διαδρόμους αντίστοιχα.

iii. Κατ' εξαίρεση δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό καθισμάτων κάθε σειράς αν ισχύουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Το μήκος όδευσης διαφυγής από κάθε κάθισμα μέχρι μία τουλάχιστον έξοδο κινδύνου δεν υπερβαίνει τα 15 μέτρα.

β) Στο τέλος κάθε σειράς καθισμάτων υπάρχουν διαμήκεις διάδρομοι ή εξοδοί κινδύνου. Οι διαμήκεις αυτοί διάδρομοι πρέπει να οδηγούν σε κατεύθυνση αντίθετη από τον χώρο που βρίσκεται η σκηνή ή τμήμα του χώρου στο οποίο επικεντρώνεται το ενδιαφέρον των θεατών.

γ) Η ελεύθερη οριζόντια απόσταση (l) μεταξύ των καθισμάτων είναι υποχρεωτικά 0,40 μ. έως 0,50 μ.

2.1.5.2. Ειδικά σε χώρους με σταθερές θέσεις οι οποίες είναι διαμορφωμένες σε διαδοχικούς αναβαθμούς του δαπέδου με ελάχιστη υψομετρική διαφορά 0,35 μ. και χρησιμοποιούνται είτε απ' ευθείας για καθίσματα (κερκίδες αθλητικών χώρων, θεάτρων κ.λπ.) είτε για την τοποθέτηση άλλων καθισμάτων πάνω σ' αυτούς ισχύουν τα εξής:

i. Το πλάτος του αναβαθμού πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,85 μ.

ii. Σε αναβαθμούς με σταθερά καθίσματα τοποθετημένα επάνω τους η ελεύθερη απόσταση (I) μεταξύ των καθισμάτων διαδοχικών σειρών μετρούμενη σε μη αναδιπλωμένα καθίσματα, πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,30 μ. Όταν το (I) είναι μεταξύ 0,30 και 0,35 μ. τότε σε κάθε σειρά επιτρέπονται μέχρι 8 καθίσματα από την κάθε πλευρά διαμήκους διαδρόμου.

Όταν το (I) είναι από 0,35 μ. και άνω επιτρέπονται μέχρι 12 καθίσματα. (Το (I) μετράται σε μη αναδιπλωμένα καθίσματα βλπ σχ. ΣΤ1).

iii. Όταν χρησιμοποιούνται απ' ευθείας οι αναβαθμοί χωρίς να στερεώνονται επάνω τους καθίσματα, τότε επιτρέπονται σε κάθε σειρά μέχρι 12 θέσεις από την κάθε πλευρά διαμήκους διαδρόμου.

2.1.5.3. Γενικώς στους χώρους συνάθροισης κοινού με σταθερές θέσεις τα πλάτη των διαμήκων και εγκάρσιων διαδρόμων υπολογίζονται έτσι ώστε να εξυπηρετούν την παροχή του πληθυσμού κατά την διαφυγή. Το ελάχιστο πλάτος του διαδρόμου που εξυπηρετεί λιγότερες από 60 θέσεις ορίζεται σε 0,90 μ. Για περισσότερες από 60 θέσεις το ελάχιστο πλάτος καθορίζεται σε 1,00 μ. όταν οι θέσεις βρίσκονται στη μία πλευρά του διαδρόμου και σε 1,10 μ. όταν οι θέσεις βρίσκονται και από τις δύο πλευρές του διαδρόμου.

Σε χώρους με διαδοχικούς αναβαθμούς το ελάχιστο πλάτος του διαδρόμου ορίζεται σε 1,10 μ. Διάδρομοι με κλίση μικρότερη του 1:8 διαμορφώνονται σε ράμπες ενώ με μεγαλύτερη κλίση διαμορφώνονται σε σκάλες.

* Σε διαμήκεις ή εγκάρσιους διαδρόμους απαγορεύεται το μήκος των αδιεξόδων να είναι μεγαλύτερο από 12 μ.

2.1.6. Πλάτος τελικών εξόδων.

Το πλάτος των τελικών εξόδων καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2.1.1. του άρθρου 2 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. Β της παρούσας απόφασης.

Ο αριθμός των απαιτούμενων πυροπροστατευμένων οδεύσεων διαφυγής δεν πρέπει να μειώνεται μέχρι τις τελικές εξόδους.

2.2. Πυροπροστασία.

Τα δομικά στοιχεία του περιβλήματος της πυροπροστατευμένης όδευσης διαφυγής - πυροπροστατευμένοι προθάλαμοι κλιμακοστάσια και διάδρομοι που αρχίζουν όταν εξαντλείται το όριο της απόστασης για το απροστάτευτο τμήμα - πρέπει να έχουν δείκτη πυραντίστασης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πίνακα ΣΤ2 (παρ. 3.1.).

Σε κτίρια που περιλαμβάνουν χώρους συνάθροισης κοινού το δάπεδο των οποίων βρίσκεται σε στάθμη υψηλότερη των 15 μέτρων πρέπει να προβλέπεται ή κλιμακοστάσιο (παρ. 2.3.4. του άρθρου 2) ή ανελκυστήρας (παρ. 3.2.18 του άρθρου 3) για την πρόσβαση των πυροσβεστών.

2.3. Φωτισμός - σήμανση.

Όλοι οι χώροι συνάθροισης κοινού και οι οδεύσεις διαφυγής πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με σύστημα φωτισμού ασφαλείας, σύμφωνα με την παρ. 2.6 του άρθρου 2 του παρόντος.

* Σε αίθουσες όπου γίνονται παραστάσεις ή προβολές ο φωτισμός των δαπέδων των οδεύσεων διαφυγής επιτρέπεται να ελαττώνεται μέχρι την τιμή των 2 lux κατά τη διάρκεια των παραστάσεων.

Πρέπει να γίνεται σήμανση των οδεύσεων διαφυγής σύμφωνα με την παρ. 2.7 του άρθρου 2 του παρόντος.

3. ΔΟΜΙΚΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

3.1. Τα φέροντα δομικά στοιχεία καθώς και τα δομικά στοιχεία που διαχωρίζουν τα πυροδιαμερίσματα, δεν επιτρέπεται να έχουν δείκτη πυραντίστασης μικρότερο από τον αναφερόμενο στον πίνακα ΣΤ2.

Δεν υπάρχει απαίτηση δείκτη πυραντίστασης για τις μη βατές οροφές (όπου είναι δυνατή η ανάβαση μόνο για επισκευή ή συντήρηση) αρκεί τα υλικά που συνθέτουν τον φέροντα οργανισμό τους να είναι περιορισμένης καυστότητας.

Πίνακας ΣΤ2

Ελάχιστοι επιτρεπόμενοι δείκτες πυραντίστασης				
Κατηγορία	Μονόροφα	Πολύροφα (2)	Υπόγειοι	Εγκατάσταση καταιονητήρων ⁽³⁾ (συντελεστής)
Σ1 - Σ2	30 λεπτά	60 λεπτά	90 λεπτά ⁽¹⁾	0,5
Σ3	60 λεπτά	90 λεπτά	90	0,5

			λεπτά ⁽¹⁾	
Σ4	30 λεπτά	30 λεπτά	60 λεπτά	-

(1) Μειώνεται σε 60 λεπτά για υπόγεια με εμβαδόν μικρότερο από 150 τ. μέτρα.

(2) Οι εξώστες των αιθουσών υπολογίζονται ως όροφοι.

(3) Συντελεστής μείωσης του δείκτη για κάθε περίπτωση.

3.2. Χώρος συνάθροισης κοινού ο οποίος βρίσκεται σε ισόγειο μονόροφο κτίριο ή σε ισόγειο μονόροφο τμήμα κτιρίου δεν απαιτείται να υποδιαιρείται σε επί μέρους πυροδιαμερίσματα. Το ίδιο ισχύει και αν ακόμα υπάρχουν επάλληλες κερκίδες ή εξώστες ανοικτοί στο χώρο αυτό. Επίσης το ίδιο ισχύει και αν ακόμα υπάρχει ένας υπόγειος όροφος εφόσον όμως αυτός απαιτείται για τη λειτουργία του χώρου συνάθροισης κοινού και δεν είναι υψηλού βαθμού κινδύνου από τη φύση των περιεχομένων του κατά την έννοια της παρ. 1.2.3 του άρθρου 1 του παρόντος και διαχωρίζεται από το ισόγειο με κατασκευή που έχει δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον 90 λεπτών.

Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις ορίζεται μέγιστος επιτρεπόμενος όγκος πυροδιαμερίσματος 7.000 κυβικά μέτρα.

Η εγκατάσταση καταιονητήρων συνεπάγεται την αύξηση του μεγίστου επιτρεπόμενου όγκου πυροδιαμερίσματος από 7.000 σε 10.500 κυβικά μέτρα εκτός των περιπτώσεων γ και δ της παρ. 4.3. του παρόντος άρθρου.

3.3. Για δευτερεύοντες ή βοηθητικούς χώρους που εξυπηρετούν τους χώρους συνάθροισης κοινού π.χ. μηχανοστάσια, λεβητοστάσια, υποσταθμούς, ξυλουργεία, εργαστήρια χρωμάτων, πλυντήρια, μαγειρεία, θαλάμους μεγάλων μετασχηματιστών, πινάκων φωτισμού κ.λπ. εφόσον εμπίπτουν στην κατηγορία των επικίνδυνων χώρων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1.2.3 του άρθρου 1 εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 1.2.3 του άρθρου 1 καθώς και της παρ. 3.2.5 του άρθρου 3 του παρόντος.

Όλοι οι επικίνδυνοι χώροι πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα ανοίγματα εξαερισμού και να μη τοποθετούνται από κάτω ή σε άμεση γειτονία με τις τελικές εξόδους.

3.4. Για τα εσωτερικά τελειώματα ισχύει η παρ. 3.2.16 του άρθρου 3 του παρόντος με την παρακάτω διαφοροποίηση:

Αίθουσες μικρότερες των 30 τ. μ. μπορεί να έχουν εσωτερικά τελειώματα στους τοίχους και τις οροφές μέχρι και κατηγορίας 3.

3.5. Σε περίπτωση χώρων συνάθροισης κοινού πολλαπλών χρήσεων λαμβάνονται οι δείκτες και τα μεγέθη των παρ. 3.1., 3.2. και 3.4. που αντιστοιχούν στη δυσμενέστερη χρήση.

4. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

4.1. Σε όλους τους χώρους συνάθροισης κοινού που ανήκουν στις κατηγορίες Σ1, Σ2, Σ4 και έχουν πληθυσμό πάνω από 300 άτομα πρέπει να εγκαθίσταται **χειροκίνητο ηλεκτρικό σύστημα**

συναγερμού σύμφωνα με την παρ. 4.2.1. του άρθρου 4 του παρόντος.

Η ίδια απαίτηση ισχύει και για χώρους συνάθροισης κοινού της κατηγορίας Σ3 με πληθυσμό πάνω από 200 άτομα. Το σύστημα συναγερμού έχει ως σκοπό την έγκαιρη προειδοποίηση των εργαζομένων στο χώρο και των ατόμων που συμπράττουν στην εκδήλωση. Το κοινό ειδοποιείται μετά την επιβεβαίωση του συμβάντος.

Όπου απαιτείται για την καλύτερη προστασία του κοινού και πάντως σε αίθουσες κινηματοθεάτρων και αίθουσες με πληθυσμό πάνω από 1.500 άτομα πρέπει να εγκαθίσταται μεγαφωνικό σύστημα και να προβλέπεται η δυνατότητα ειδοποίησης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας από ένα ορισμένο σημείο, οποιαδήποτε στιγμή και με άμεσο τρόπο.

4.2. Στους επικίνδυνους χώρους καθώς και σε κτίρια ή τμήματα κτιρίων υψηλού βαθμού κινδύνου τοποθετείται **αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης** σύμφωνα με την παρ. 4.1. του άρθρου 4 του παρόντος.

4.3. Αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης πρέπει να εγκαθίσταται:

α) Στους χώρους της παρ. 4.2. σε συνδυασμό με το σύστημα πυρανίχνευσης όπου απαιτείται.

β) Στη σκηνή και τους βοηθητικούς χώρους των θεάτρων όπως προβλέπεται στην παρ. 5.1.

γ) Στους χώρους συνάθροισης κοινού που βρίσκονται κάτω από τον κατώτερο όροφο εκκένωσης.

δ) Στους χώρους συνάθροισης κοινού των οποίων το δάπεδο βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο των 23 μέτρων από τη στάθμη πρόσβασης πυροσβεστικού οχήματος.

Όπου εγκαθίσταται αυτόματο σύστημα καταιόνησης με νερό το ειδικό υδραυλικό δίκτυο και καταιονητήρων εφόσον εξυπηρετεί μέχρι έξι κεφαλές καταιονητήρων για κάποιο απομονωμένο χώρο, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση των απαιτήσεων της παρ. 4.3.1 του άρθρου 4 του παρόντος να συνδεθεί απευθείας με το εσωτερικό υδραυλικό δίκτυο νερού του κτιρίου, εφόσον αυτό έχει τη δυνατότητα να παρέχει έξι λίτρα νερού ανά πρώτο λεπτό και ανά τετραγωνικό μέτρο σε ολόκληρη την επιφάνεια του προστατευόμενου χώρου και την απαιτούμενη πίεση για τη σωστή λειτουργία των καταιονητήρων.

Μεταξύ του ειδικού υδραυλικού δικτύου αυτών των καταιονητήρων και του εσωτερικού υδραυλικού δικτύου νερού του κτιρίου πρέπει να παρεμβάλλεται βάννα με ασφαλιστικό μηχανισμό που την κλειδώνει στην ανοιχτή θέση.

4.4. Αυτόματο σύστημα κατάσβεσης τοπικής εφαρμογής διοξειδίου του άνθρακα. Ξηρής σκόνης ή άλλου κατάλληλου εγκεκριμένου κατασβεστικού υλικού πρέπει να τοποθετείται σε κάθε είδους μαγειρεία. Το σύστημα πρέπει να προστατεύει το χώρο πάνω από τις εστίες και μέσα στον καπναγωγό μετά από τα φίλτρα.

4.5. Μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο σύμφωνα με την παρ. 4.3.2. του άρθρου 4 του παρόντος πρέπει να εγκαθίσταται:

α) Σε χώρους συνάθροισης κοινού με πληθυσμό περισσότερο από 250 άτομα.

β) Σε χώρους όπου η στάθμη δαπέδου βρίσκεται ψηλότερα από 20 μέτρα.

γ) Σε χώρους όπου είναι αντικειμενικά δύσκολη η προσέγγιση από το εξωτερικό του κτιρίου με εύκαμπτους σωλήνες.

δ) Στη σκηνή των Θεάτρων όπως προβλέπεται στην παρ. 5.1.

Σε χώρους με πληθυσμό λιγότερο από 250 άτομα πρέπει να τοποθετείται κρουνός με εύκαμπτο σωλήνα διαμέτρου 19 χιλ. με κατάλληλο ακροφύσιο, συνδεδεμένος με το δίκτυο ύδρευσης.

4.6. Σε όλους τους χώρους συνάθροισης κοινού πρέπει να τοποθετούνται δύο τουλάχιστον ~~φορητοί πυροσβεστήρες~~ κοντά στις σκάλες και τις εξόδους κινδύνου, σε θέσεις όπου κανένα σημείο της κάτοψης να μην απέχει περισσότερο από 15 μέτρα από τον πλησιέστερο πυροσβεστήρα.

5. ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΙΑ ΘΕΑΤΡΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

5.1. Σκηνή Θεάτρου.

5.1.1. Κάθε θεατρική σκηνή εφοδιασμένη με αναρτημένο εξώστη ή διάδρομο εσχάρα ανάρτησης ή ικριώματα για κινητές σκηνογραφίες και κάθε σκηνή κλειστού τύπου με επιφάνεια δαπέδου πάνω από 60 τ.μ. πρέπει να διαθέτει αυτόματο σύστημα καταιόνησης με νερό σύμφωνα με την παρ. 4.3. του άρθρου 4 του παρόντος. Οι

καταιονητήρες τοποθετούνται κάτω από την οροφή, κάτω από την εσχάρα ανάρτησης στο υποσκήνιο τους βοηθητικούς χώρους, τα καμαρίνια, τις αποθήκες και τα εργαστήρια που η χρήση τους είναι συνυφασμένη με τη λειτουργία της σκηνής. Καταιονητήρες πρέπει να τοποθετούνται κατά την περίμετρο όλων των ανοιγμάτων που αφήνονται στο πάτωμα της σκηνής.

5.1.2. Σε σκηνές με επιφάνεια δαπέδου μεγαλύτερη των 60 τ.μ. πρέπει να προβλέπονται ανοίγματα εξαερισμού με επιφάνεια τουλάχιστον 5% αυτής του δαπέδου της σκηνής. Το σύστημα αυτό του εξαερισμού πρέπει να λειτουργεί με χειροκίνητα μέσα αλλά συγχρόνως και με αυτόματο μηχανισμό ενεργοποιούμενο από τη θερμότητα και τον καπνό. Όπου υπάρχει εγκατάσταση μηχανικού εξαερισμού η παραπάνω απαίτηση του φυσικού εξαερισμού θα πρέπει να πραγματοποιείται χωρίς τη λειτουργία των μηχανημάτων.

5.1.3. Στο άνοιγμα κάθε σκηνής όπως αυτή περιγράφεται στην παρ. 5.1.1. με επιφάνεια δαπέδου πάνω από 100 τ.μ. πρέπει να προβλέπεται πυράντοχο παραπέτασμα. Το παραπέτασμα κατασκευάζεται και εγκαθίσταται κατά τρόπο που όταν κλείσει να διακόπτει την διέλευση θερμών αερίων, φλογών, και καπνού και να εμποδίζει την προσβολή του χώρου των θεατών επί χρονικό διάστημα πέντε λεπτών, από ακτινοβολία που προέρχεται από πυρκαγιά στη σκηνή. Το παραπέτασμα πρέπει να κλείνει αυτόματα.

5.1.4. Αντί των προβλεπομένων στην ανωτέρω παράγραφο επιτρέπεται να εφαρμοσθούν συγχρόνως όλα τα παρακάτω:

α) Ένα παραπέτασμα από άκαυστο αδιαφώτιστο ύφασμα με διάταξη αυτόματου κλεισίματος.

β) Ένα αυτόματο σύστημα ψεκαστήρων νερού στις δύο πλευρές του παραπετάσματος. Το παραπέτασμα πρέπει να διατηρείται τελείως βρεγμένο σε όλη την επιφάνειά του επί 30 λεπτά. Η παροχή νερού ελέγχεται από βαλβίδα κατάλληλου τύπου.

γ) Το παραπέτασμα, οι ψεκαστήρες του παραπετάσματος, οι καταιονητήρες της σκηνης και τα ανοίγματα εξαερισμού πρέπει να μπαίνουν αυτόματα σε λειτουργία σε περίπτωση πυρκαγιάς, με εντολή από θερμικούς / θερμοδιαφορικούς πυρανιχνευτές. Οι πυρανιχνευτές τοποθετούνται σε διάταξη με μέγιστη απόσταση μεταξύ του 3 μέτρα και καλύπτουν πλήρως την περιοχή που καλύπτεται με καταιονητήρες.

δ) Τα συστήματα προστασίας πρέπει να ενεργοποιούνται και χειροκίνητα μέσω χειριστηρίου στον σταθμό ελέγχου πυρκαγιάς (παρ. 5.1.5).

ε) Όταν ενεργοποιείται η βαλβίδα ελέγχου των καταιονητήρων ή ψεκαστήρων πρέπει να δίδεται σήμα στο σταθμό ελέγχου πυρκαγιάς και να μπαίνει αυτόματα σε λειτουργία το σύστημα του εξαερισμού και να κλείνει το παραπέτασμα.

5.1.5. Σε χώρο μέσα ή δίπλα από την σκηνή εγκαθίσταται ένας σταθμός ελέγχου πυρκαγιάς που περιέχει:

α) Φώτα ένδειξης του φωτισμού ασφαλείας και των δικτύων παροχής ενέργειας.

β) Χειροκίνητους διακόπτες για τη λειτουργία των ψεκαστών του παραπετάσματος και του εξαερισμού.

γ) Τα όργανα ελέγχου του συστήματος καταιονητήρων (παρ. 4.3.1. του άρθρου 4 του παρόντος).

δ) Δύο συστήματα συναγερμού ένα για τους χώρους της σκηνής και ένα για το κοινό.

5.1.6. Ο χώρος χειρισμού και ελέγχου των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων της σκηνής πρέπει να αποτελεί πυροδιαμέρισμα με δείκτη πυραντίστασης αντίστοιχο του απαιτούμενου για τον όροφο του κτιρίου.

Απαγορεύεται εκεί να εγκαθίστανται οι πίνακες του κυρίως φωτισμού και του φωτισμού ασφαλείας των υπόλοιπων χώρων του θεάτρου.

5.1.7. Τα ανοίγματα επικοινωνίας με την σκηνή πρέπει να είναι πυράντοχα (30 λεπτών) και αυτοκλειόμενα. Εργαστήρια και χώροι αποθήκευσης ευφλέκτων υλικών δεν επιτρέπεται να επικοινωνούν με τη σκηνή.

5.1.8. Σε κάθε σκηνή πρέπει να υπάρχουν δύο πυροσβεστικές φωλιές εγκατεστημένες μία σε κάθε πλευρά. Πρέπει επίσης να υπάρχουν φορητοί πυροσβεστήρες κατά προτίμηση βάρους 6 χιλιογρ. (με αναλογία ένας για 60 τ.μ. δαπέδου).

5.1.9. Σε σκηνές με επιφάνεια δαπέδου μικρότερη των 60 τ.μ. δεν είναι υποχρεωτικές οι παραπάνω απαιτήσεις. Πρέπει μόνο να υπάρχουν τουλάχιστον δύο πυροσβεστήρες βάρους 6 χιλιογράμμων.

5.1.10. Στη σκηνή προβλέπονται δύο τουλάχιστον έξοδοι κινδύνου. Το ίδιο ισχύει και για τους βοηθητικούς χώρους της σκηνής καθώς και το υποσκήνιο, του οποίου η μία έξοδος πρέπει να είναι ανεξάρτητη από τη σκηνή. Η μέγιστη πραγματική απόσταση απροστάτευτης όδευσης γι' αυτούς τους χώρους είναι 22 μέτρα. Από κει και πέρα η όδευσης διαφυγής πρέπει να είναι πυροπροστατευμένη.

5.2. Θάλαμοι προβολής ταινιών.

5.2.1. Για προβολές παλαιών ταινιών από νιτρική κυτταρίνη ισχύουν τα άρθρα 66 έως 81 και 88, 89, 91 του Β.Δ. 15/17 Μαΐου 1956 «Περί Κανονισμού θεάτρων, κινηματογράφων κ.λ.π.».

5.2.2. Για σύγχρονες κινηματογραφικές ταινίες ασφαλείας, οι συσκευές προβολής τοποθετούνται σε ειδικούς θαλάμους προβολής, οι οποίοι στην είσοδο έχουν την επιγραφή «ΘΑΛΑΜΟΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ». Οι θάλαμοι αυτοί πρέπει να εκπληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Να αποτελούν αυτοτελές πυροδιαμέρισμα με δείκτη πυραντίστασης, αντίστοιχο του ορόφου του κτιρίου που βρίσκονται.

β) Να διαθέτουν επαρκή εξαερισμό με παροχή αέρα από δύο τουλάχιστον αγωγούς προσαγωγής και ένα τουλάχιστον στόμιο

απαγωγής. Το σύστημα πρέπει να εξασφαλίζει ανανέωση του αέρα μέσα στο θάλαμο ανά 3 λεπτά. Ο εκβαλλόμενος αέρας πρέπει να καταλήγει έξω από το κτίριο, ώστε να μην μπορεί να ανακυκλοφορήσει με το σύστημα προσαγωγής.

γ) Σε κάθε συσκευή προβολής πρέπει να προβλέπεται αγωγός απαγωγής αέρα από κάθε λαμπτήρα, που θα εκβάλλεται έξω από το κτίριο. Η ικανότητα απαγωγής κυμαίνεται από 6 - 8,5 κ.μ. ανά λεπτό, ανάλογα με το είδος της συσκευής προβολής, ώστε η θερμοκρασία του περιβλήματος του λαμπτήρα σε λειτουργία, να μην υπερβαίνει σε καμία περίπτωση τους 55° C.

6. ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ (μη στεγασμένοι) ΧΩΡΟΙ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ.

6.1. Έκταση.

Οι παρακάτω διατάξεις συμπληρώνουν και τροποποιούν ορισμένες διατάξεις των παρ.1 έως και 5 του άρθρου αυτού και αφορούν κάθε μη στεγασμένο (υπαίθριο χώρο συνάθροισης κοινού του οποίου η όλη διαμόρφωση περιορίζει την ελεύθερη και άμεση διαφυγή του κοινού προς τον έξω από αυτόν ασφαλή χώρο π.χ. υπαίθριος κινηματογράφος και θέατρο, υπαίθριο κέντρο διασκέδασης, υπαίθριος αθλητικός χώρος όπως στάδιο κ.λ.π. και του οποίου απαραίτητως όλες οι οδεύσεις διαφυγής μέχρι τις τελικές εξόδους δεν διέρχονται μέσα από κλειστούς χώρους.

6.2. Οδεύσεις διαφυγής.

6.2.1. Σχεδιασμός.

6.2.1.1. Ο υπολογισμός των αθλουμένων στους υπαίθριους αγωνιστικούς χώρους γηπέδων, σταδίων κ.λ.π. γίνεται με τη σχέση 1 ατ. / 5 τ.μ. επιφανείας αγωνιστικού χώρου.

6.2.1.2. Η παροχή τόσο των οριζοντίων όσο και των κατακορύφων οδεύσεων καθορίζεται σε 300 ατ. / μονάδα πλάτους (0,60 μ.).

6.2.1.3. Από κάθε σημείο υπαίθριου χώρου συνάθροισης κοινού πρέπει να εξασφαλίζεται η διαφυγή προς δύο τουλάχιστον τελικές εξόδους. Στους υπαίθριους χώρους συνάθροισης κοινού δεν ισχύουν τόσο η έννοια της πυροπροστατευμένης όδευσης διαφυγής όσο και η έννοια της εξόδου κινδύνου, όλες δε οι έξοδοι προς τον ασφαλή χώρο θεωρούνται τελικές. Το μήκος όδευσης διαφυγής μέχρι την τελική έξοδο είναι απεριόριστο.

Οι τελικές εξοδοι πρέπει κατά το δυνατόν να είναι απομακρυσμένες μεταξύ τους και σε τέτοια διάταξη ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα να φραχθούν συγχρόνως.

Ο αριθμός και τα ελάχιστα πλάτη των τελικών εξόδων δίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας ΣΤ1.

Πληθυσμός (άτομα)	Ελάχιστος αριθμός τελικών εξόδων	Ελάχιστο πλάτος κάθε εξόδου
Μέχρι 450	2	0,90 μ.
451 - 900	2	Η μία 1,80 μ. & η άλλη 0,90 μ.
901 - 1800	2	1,80 μ.

1801 - 2.700	3	1,80 μ.
--------------	---	---------

Για κάθε 900 άτομα επιπλέον προστίθεται μία τουλάχιστον έξοδος με ελάχιστο πλάτος 1,80 μ.

6.2.2. Απαιτήσεις για χώρους με σταθερές θέσεις.

6.2.2.1. Σε υπαίθριους χώρους συνάθροισης κοινού με σταθερές θέσεις ισχύουν επί πλέον και τα εξής:

i. Σειρές καθισμάτων που περικλείονται από δύο διαμήκεις διαδρόμους δεν πρέπει να περιλαμβάνουν περισσότερα από 48 καθίσματα. Όταν έχουν πρόσβαση μόνο προς έναν διαμήκη διάδρομο το όριο είναι 24 καθίσματα εφόσον η ελεύθερη ριζόντια απόσταση (I) μεταξύ των καθισμάτων διαδοχικών σειρών μετρούμενη σε μη αναδιπλωμένα καθίσματα είναι μεταξύ 0,30 μ. (ελάχιστη επιτρεπτή) και 0,35 μ.

ii. Όταν η ελεύθερη οριζόντια απόσταση (I) μεταξύ των καθισμάτων είναι από 0,35 μ. και άνω τότε επιτρέπονται μέχρι 36 και 72 καθίσματα σε κάθε σειρά με πρόσβαση προς ένα και δύο διαμήκεις διαδρόμους αντίστοιχα.

6.2.2.2. Ειδικά σε χώρους με σταθερές θέσεις οι οποίες είναι διαμορφωμένες σε διαδοχικούς αναβαθμούς του δαπέδου με ελάχιστη υψομετρική διαφορά 0,35 μ. και χρησιμοποιούνται είτε απ' ευθείας για καθίσματα (κερκίδες αθλητικών χώρων, θεάτρων κ.λ.π.) είτε για την τοποθέτηση άλλων καθισμάτων πάνω σ' αυτούς ισχύουν τα εξής:

i. Το πλάτος του αναβαθμού πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,85 μ.

ii. Σε αναβαθμούς με σταθερά καθίσματα τοποθετημένα επάνω τους η ελεύθερη απόσταση (I) μεταξύ των καθισμάτων διαδοχικών

σειρών μετρούμενη σε μη αναδιπλωμένα καθίσματα, πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,30 μ. Όταν το (l) είναι μεταξύ 0,30 μ. και 0,35 μ. τότε σε κάθε σειρά επιτρέπονται μέχρι 24 καθίσματα από την κάθε πλευρά διαμήκου διαδρόμου. Όταν το (l) είναι από 0,35 μ. και άνω, επιτρέπονται μέχρι 36 καθίσματα.

iii. Όταν χρησιμοποιούνται απ' ευθείας οι αναβαθμοί χωρίς να στερεώνονται επάνω τους καθίσματα τότε επιτρέπονται σε κάθε σειρά μέχρι 36 θέσεις από την κάθε πλευρά του διαδρόμου.

6.2.2.3. Γενικώς στους υπαίθριους χώρους συνάθροισης κοινού με σταθερές θέσεις τα πλάτη των διαμήκων και εγκάρσιων διαδρόμων υπολογίζονται έτσι ώστε να εξυπηρετούν την παροχή του πληθυσμού κατά τη διαφυγή. Ως ελάχιστο πλάτος διαδρόμου ορίζεται 0,90 μ.

6.2.3. Πυροπροστασία.

Η παρ. 2.2. του παρόντος άρθρου καθώς και οι παρ. 1.2.3. και 3.2.5. του άρθρου 1 δεν ισχύουν για τους υπαίθριους χώρους συνάθροισης κοινού.

6.2.4. Φωτισμός.

Ισχύουν τα αναφερόμενα στις παρ. 2.6 και 2.7. του άρθρου 2 του παρόντος.

6.3. Ενεργητική πυροπροστασία.

i. Για τους υπαίθριους χώρους αθλητικών εκδηλώσεων συνιστάται να υπάρχει ικανός αριθμός υδροστομίων περιμετρικά της εγκατάστασης.

ii. Για τους λοιπούς υπαίθριους χώρους συνάθροισης κοινού δεν απαιτείται γενικά μόνιμο υδροδοτικό δίκτυο. Στην περίπτωση υπαίθριων χώρων συνάθροισης κοινού υψηλού βαθμού κινδύνου, όπως αυτοί χαρακτηρίζονται σύμφωνα με την παρ. 1.2.3. του άρθρου 1 δεν ισχύουν οι απαιτήσεις ως προς την ενεργητική πυροπροστασία της παρούσας παραγράφου. Στους χώρους αυτούς π.χ. χώροι εμπορικών εκθέσεων όπου είναι αντικειμενικά δύσκολη η προσέγγιση με εύκαμπτους πυροσβεστικούς σωλήνες απαιτείται η κατασκευή υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου.

ii. Για τους υπαίθριους χώρους συνάθροισης κοινού εκτός των χώρων αθλητικών εκδηλώσεων ισχύει η παρ. 4.6. του άρθρου αυτού για τους φορητούς πυροσβεστήρες.

7. ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ.

7.1. Οι ημιυπαίθριοι χώροι συνάθροισης κοινού υπάγονται στις διατάξεις των κλειστών χώρων (παρ.1 έως 5 του άρθρου αυτού), εκτός αν πληρούνται συγχρόνως οι παρακάτω προϋποθέσεις, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 6 περί υπαίθριων χώρων συνάθροισης κοινού.

i. Ο χώρος πρέπει να είναι ισόγειος. Δεν πρέπει να υπάρχουν άλλοι όροφοι πάνω απ' αυτόν ούτε να γίνεται χρήση του δωματός του. Επιτρέπεται η ύπαρξη υπογείου χώρου, ο οποίος όμως όταν

δεν έχει λειτουργική σχέση με την κυρία χρήση του ισογείου χώρου, πρέπει να αποτελεί πυροδιαμέρισμα.

ii. Η ενιαία επιφάνεια του ημιυπαίθριου χώρου συνάθροισης κοινού δεν πρέπει να ξεπερνά τα 4.500 τ. μέτρα. Όταν η επιφάνεια υπερβαίνει τα 4.500 τ. μέτρα λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα ανάλογα με τον τρόπο κατασκευής της στέγασσης ώστε να παρεμποδίζεται η εξάπλωση της φωτιάς.

iii. Να μην εμποδίζεται η κυκλοφορία και διαφυγή του κοινού από την συσσώρευση καπνού. Για το λόγο αυτό πρέπει:

α) Κάθε δομικό στοιχείο της στέγης να απέχει το λιγότερο 3 μ. από το δάπεδο.

β) Το συνολικό άνοιγμα της παράπλευρης επιφάνειας να είναι τουλάχιστον το 50% αυτής. Η διάταξη των ανοιγμάτων πρέπει να γίνεται έτσι ώστε να διευκολύνει κατά το δυνατόν την απαγωγή του καπνού.

γ) Όπου απαιτείται πρέπει να προβλέπονται κατάλληλα ανοίγματα στη στέγασση για την απαγωγή του καπνού.

7.2. Στις διατάξεις της παρ. 6 περί υπαίθριων χώρων συνάθροισης κοινού του άρθρου αυτού υπάγονται επίσης και οι ημιυπαίθριες κερκίδες αρκεί να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

i. Η προϋπόθεση iii) της παρ. 7.1.

ii. Η όλη κατασκευή (κερκίδες, στέγαστρο, παράπλευρη επιφάνεια κ.λπ.) να αποτελείται από άκαυστα υλικά.

iii. Όταν κάτω από τις κερκίδες υπάρχουν χώροι οι οποίοι δεν έχουν λειτουργική σχέση με την κυρία χρήση της όλης κατασκευής τότε οι χώροι αυτοί πρέπει να αποτελούν πυροδιαμέρισμα.

ΥΠ. ΑΡΘ. 39112 Φ701.2/12-10-98 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ -ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΩΝ ΕΠΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Π.Δ. 71/88

10. Χώροι συνάθροισης κοινού (άρθρο 10).

10.1 Σύμφωνα με την παραγρ. 1.1 του άρθρου 10 του Π.Δ 71/88, όπως αυτό αντικαταστάθηκε και τροποποιήθηκε, οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή μόνον σε χώρους συνάθροισης κοινού με πληθυσμό άνω των 50 ατόμων.

10.2 Στους χώρους συνάθροισης κοινού εντάσσονται και :

α) Οι Τράπεζες με μικτό εμβαδόν άνω των 70 τ.μ., σύμφωνα με τον Κτιριοδομικό Κανονισμό.

β) Οι αίθουσες σχολών χορού και τα ΚΑΠΗ.

γ) Οι χώροι των γυμναστηρίων που χρησιμοποιούνται για αποδυτήρια, σάουνα και λουτρά.

10.3 Εάν σε κτίρια στα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Π.Δ 71/88 εγκρίθηκε μελέτη πυροπροστασίας για άλλη χρήση (καταστήματα κ.λ.π.) και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως χώροι συνάθροισης κοινού, εφόσον ο πληθυσμός αυτών είναι πάνω από 50 άτομα θα υποδεικνύεται στον ενδιαφερόμενο ότι πρέπει να υποβάλλει στην Πολεοδομία νέα μελέτη πυροπροστασίας (παθητικής - ενεργητικής) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του παραπάνω Π. Διατάγματος.

10.4 Για χώρους συνάθροισης κοινού χωρητικότητας κάτω των 50 ατόμων που λειτουργούν σε κτίρια για τα οποία εκδόθηκε άδεια οικοδομής μετά την έναρξη ισχύος του Π.Δ 71/88 και εφ' όσον ζητείται από τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες χορήγηση πιστοποιητικού πυροπροστασίας, τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας θα υποδεικνύονται ύστερα από αυτοψία από τις Π.Υ συντάσσοντας έκθεση επιθεώρησης σύμφωνα με την 7600/1960 Εγκύκλιο Δ/γή Α.Π.Σ. Για τους παράπανω χώρους ο ενδιαφερόμενος για να λάβει πιστοποιητικό πυροπροστασίας πρέπει να προσκομίσει στην Π.Υ εκτός των δικαιολογητικών που προβλέπονται από την Κ.Υ.Α 3021/1986 (ΦΕΚ Β' 847) και θεωρημένο αντίγραφο της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας από την Πολεοδομία.

10.5 Για χώρους συνάθροισης κοινού θεωρητικού πληθυσμού κάτω των 50 ατόμων οι οποίοι στεγάζονται σε κτίρια με διαφορετική κυρία χρήση (όπως κατάστημα, γραφεία κ.λ.π.) δεν θα ζητείται αλλαγή χρήσης των χώρων αυτών αλλά θα υποδεικνύονται μέτρα και μέσα πυροπροστασίας σύμφωνα με την 7600/1960 Εγκύκλιο Δ/γή Α.Π.Σ.

10.6 Σύμφωνα με την παραγρ. 2.1.1.1 του άρθρου 10, για τον υπολογισμό του πληθυσμού κάθε χώρου συνάθροισης κοινού λαμβάνονται υπόψη μόνο οι επιφάνειες δαπέδων των χώρων που προορίζονται για την εκάστοτε δραστηριότητα (περιλαμβάνονται και οι διάδρομοι κυκλοφορίας που βρίσκονται μέσα σ' αυτούς). Δηλαδή αφαιρούνται η κουζίνα, τουαλέτες, αποθήκες και λοιποί βοηθητικοί χώροι οι οποίοι αποτυπώνονται στο σχέδιο κάτοψης.

10.7 Για κέντρα διασκέδασης χωρητικότητας άνω των 200 ατόμων που εμπίπτουν στις διατάξεις του Π.Δ. 71/88, οι Π.Υ δύνανται να χορηγούν πιστοποιητικό ενεργητικής πυροπροστασίας, εφόσον έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας που προβλέπονται από το άρθρο 10 του παραπάνω Π.Δ/τος, όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, ανεξάρτητα εάν οι Δήμοι ή Κοινότητες που είναι αρμόδιες για την χορήγηση της άδειας λειτουργίας συγκροτούν για τις υποθέσεις αυτές τα αρμόδια συμβούλια θεάτρων κινηματογράφων κ.λ.π.

10.8 Οι διατάξεις της παραγρ. 6 του άρθρου 10 για υπαίθριους χώρους έχουν εφαρμογή μόνο όταν έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια για κάποιο κτίσμα του χώρου (π.χ. κουζίνα κ.λ.π). Η έκδοση οικοδομικής άδειας για μανδρότοιχο δεν συνεπάγεται την ένταξη του χώρου στις προαναφερόμενες διατάξεις. Σ' αυτές τις περιπτώσεις θα εφαρμόζεται η 3/1981 Πυρ/κή Διάταξη για υπαίθριους και ημιυπαίθριους χώρους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Εμπορικό Δίκαιο - Πουλάτου-Ευθυμιάδου
- Σημειώσεις <<Οικονομοτεχνικές Μελέτες>> - Χ. Γιωτσόπουλος
- Εξωτερικός και Εσωτερικός Έλεγχος - Θ. Παπαδάτου
- Εργατικό Δίκαιο - Ι. Δημαράς
- Αρχές Μάρκετινγκ - Κ. Τζωρτζάκη, Α. Τζωρτζάκη
- Προγραμματισμός Δράσης Επιχειρήσεων - Π. Α. Κιόχος, Γ. Παπανικολάου
- Εφημερίδα της Κυβέρνησης